

EPSILON NET
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

*Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
της χρήσης από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2017
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)*

**Οικονομικές Καταστάσεις
Χρήσεως 2017
(1^η Ιανουαρίου – 31^η Δεκεμβρίου 2017)**

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας “**EPSILON NET ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**” την 23^η Απριλίου 2018 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στον διαδικτυακό χώρο του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Χ.Α.) και της Εταιρείας, στη διεύθυνση www.epsilonnet.gr, όπου θα παραμείνουν στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ.
& ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΜΙΧΟΣ
Α.Δ.Τ.: ΑΝ 002369 / 07.10.2016

ΤΟ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΟΥΤΚΟΥΔΑΚΗΣ
Α.Δ.Τ.: ΑΕ 368674 / 15.03.2007

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**

ΘΩΜΑΣ Α. ΚΑΖΙΝΕΡΗΣ
Α.Δ.Τ.: Π 782615 / 03.12.1990
ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ ΟΕΕ 50345 / Α' ΤΑΞΗ

ΈΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.....	6
A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ 31^{ΗΣ} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017.....	28
<i>Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....</i>	<i>28</i>
<i>Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος Χρήσεως.....</i>	<i>29</i>
<i>Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων.....</i>	<i>30</i>
<i>Κατάσταση Ταμειακών Ροών.....</i>	<i>32</i>
B. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	33
<i>1. Γενικές Πληροφορίες για τον Όμιλο.....</i>	<i>33</i>
<i>2. Βάση Προετοιμασίας Οικονομικών Καταστάσεων.....</i>	<i>35</i>
<i>2.1. Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.....</i>	<i>35</i>
<i>2.2. Λογιστικές Εκτιμήσεις και Κρίσεις της Διοικήσεως.....</i>	<i>35</i>
<i>2.3. Πλαίσιο Κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων.....</i>	<i>35</i>
<i>2.4. Νέα Πρότυπα, Τροποποιήσεις & Διερμηνείες σε Υφιστάμενα Πρότυπα με Μεταγενέστερη Ημερομηνία Εφαρμογής.....</i>	<i>36</i>
<i>3. Κύριες Λογιστικές Αρχές.....</i>	<i>43</i>
<i>3.1. Συναλλαγματικές Μετατροπές.....</i>	<i>43</i>
<i>3.1.1. Λειτουργικό Νόμισμα και Νόμισμα Παρουσίασης.....</i>	<i>43</i>
<i>3.1.2. Συναλλαγές και Υπόλοιπα.....</i>	<i>43</i>
<i>3.2. Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία.....</i>	<i>44</i>
<i>3.2.1. Βάση Αποτίμησης Ενσώματων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων.....</i>	<i>44</i>
<i>3.2.2. Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων.....</i>	<i>44</i>
<i>3.2.3. Μισθώσεις.....</i>	<i>44</i>
<i>3.3. Άυλα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία.....</i>	<i>46</i>
<i>3.3.1. Εσωτερικά Δημιουργούμενα Άυλα Στοιχεία του Ενεργητικού (Ιδιοπαράγωγη).....</i>	<i>46</i>
<i>3.3.1.1 Κριτήρια Αναγνώρισης.....</i>	<i>46</i>
<i>3.3.1.2 Στάδιο Έρευνας.....</i>	<i>47</i>
<i>3.3.1.3 Στάδιο Ανάπτυξης.....</i>	<i>47</i>
<i>3.3.1.4 Μέθοδος Αποτίμησης μετά την Αρχική Αναγνώριση.....</i>	<i>48</i>
<i>3.3.1.5 Αποσβέσεις.....</i>	<i>48</i>
<i>3.3.2. Άδειες Χρήσης Λογισμικού Τρίτων.....</i>	<i>49</i>
<i>3.3.3. Εμπορικά Σήματα.....</i>	<i>49</i>
<i>3.4. Απομείωση Αξίας Στοιχείων Ενεργητικού.....</i>	<i>49</i>
<i>3.5. Ενοποίηση.....</i>	<i>49</i>
<i>3.6. Επενδύσεις και Άλλα Χρηματοοικονομικά Μέσα.....</i>	<i>50</i>
<i>3.6.1. Ταξινόμηση.....</i>	<i>51</i>
<i>3.6.1.1 Χρηματοοικονομικά Στοιχεία του Ενεργητικού στην Εύλογη Αξία, μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.....</i>	<i>51</i>
<i>3.6.1.2 Διακρατούμενες μέχρι τη Λήξη Επενδύσεις.....</i>	<i>52</i>
<i>3.6.1.3 Δάνεια και Απαιτήσεις.....</i>	<i>52</i>
<i>3.6.1.4 Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία.....</i>	<i>53</i>
<i>3.6.2. Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων.....</i>	<i>54</i>
<i>3.6.3. Καθορισμός της Εύλογης Αξίας.....</i>	<i>54</i>
<i>3.7. Αποθέματα.....</i>	<i>55</i>
<i>3.8. Απαιτήσεις από Εμπορική Δραστηριότητα.....</i>	<i>55</i>
<i>3.9. Έσοδα.....</i>	<i>56</i>
<i>3.10. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα.....</i>	<i>57</i>
<i>3.11. Κεφάλαιο.....</i>	<i>57</i>
<i>3.12. Αποθεματικά.....</i>	<i>58</i>

3.12.1. Τακτικό Αποθεματικό	58
3.12.2. Έκτακτα Αποθεματικά	58
3.12.3. Αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων Νόμων	58
3.12.4. Αποθεματικά από Απαλλασσόμενα της Φορολογίας και Ειδικώς Φορολογηθέντα Έσοδα	58
3.13. Κρατικές Επιχορηγήσεις	59
3.13.1. Επιχορηγήσεις σχετιζόμενες με Πάγια Στοιχεία Ενεργητικού	59
3.13.2. Επιχορηγήσεις σχετιζόμενες με τα Αποτελέσματα	59
3.14. Τραπεζικός Δανεισμός	60
3.14.1. Δάνεια	60
3.14.2. Κόστος Δανεισμού	60
3.15. Φόρος Εισοδήματος (Τρέχων και Αναβαλλόμενος)	61
3.16. Παροχές σε Εργαζομένους	61
3.17. Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις	62
3.18. Κέρδη ανά Μετοχή	63
3.19. Οικονομικές Πληροφορίες κατά Τομέα	63
4. Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	65
5. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	67
6. Επενδύσεις σε Θυγατρικές Επιχειρήσεις	69
7. Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις	69
8. Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	70
9. Αναβαλλόμενη Φορολογία και Φόρος Εισοδήματος	70
10. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	74
11. Αποθέματα	76
12. Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις	76
13. Χρηματοοικονομικά Στοιχεία σε Εύλογη Αξία μέσω Αποτελεσμάτων	76
14. Λοιπές Απαιτήσεις	77
15. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	77
16. Μετοχικό Κεφάλαιο	78
17. Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	78
18. Διαφορές Αναπροσαρμογής – Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	78
19. Αποθεματικά	79
20. Αποτελέσματα εις Νέον	83
21. Δικαιώματα Μειοψηφίας	83
22. Δάνεια	83
23. Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία	84
24. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	85
25. Προμηθευτές και Λοιπές Εμπορικές Υποχρεώσεις	86

26. Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	86
27. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις.....	87
28. Έξοδα ανά Κατηγορία.....	88
29. Χρηματοοικονομικά Έσοδα / Έξοδα.....	88
30. Λοιπά Έσοδα / Έξοδα Εκμεταλλεύσεως.....	89
31. Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή / Πλήρως Κατανεμημένα Κέρδη ανά Μετοχή	89
32. Μερίσματα Πληρωθέντα.....	89
33. Πληροφόρηση κατά Τομέα.....	90
34. Κεφαλαιουχικές Δεσμεύσεις	92
35. Ενδεχόμενες Απαιτήσεις - Υποχρεώσεις.....	92
36. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	92
37. Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις.....	93
38. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη	93
39. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού.....	93
40. Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων.....	94
41. Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιρειών.....	95
42. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού.....	95
ΈΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	96

Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Της “EPSILON NET A.E.” για τη Χρήση 2017

Προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Κύριοι Μέτοχοι,

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου της EPSILON NET A.E. κρίνει σκόπιμο να σας παρουσιάσει την δομή, τις δραστηριότητες και τις προοπτικές της εταιρείας, ώστε οι μέτοχοί της να είναι καλά πληροφορημένοι για την εταιρεία στην οποία έχουν τοποθετηθεί.

Κατά την χρήση 2017 οι Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου της EPSILON NET A.E. παρουσιάζονται με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), σύμφωνα με τα όσα ισχύουν για τις εισηγμένες εταιρείες του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Χ.Α) και τους κανόνες ενοποίησης των οικονομικών στοιχείων της μητρικής και των θυγατρικών της εταιρειών.

A. Ανάλυση της εξέλιξης & των επιδόσεων των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και της θέσης της.

1) Συνοπτική περιγραφή επιχειρηματικού μοντέλου

Η Epsilon Net A.E. είναι ένας ταχύτατα αναπτυσσόμενος όμιλος εταιρειών, ο οποίος δραστηριοποιείται από το 1999 στους τομείς της πληροφορικής, της δημιουργίας ψηφιακού περιεχομένου στο internet και της παροχής ολοκληρωμένης ενημέρωσης, καθώς και της κατάρτισης και εκπαίδευσης σε θέματα που άπτονται της φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας και νομολογίας.

Απασχολεί πάνω από 350 εργαζόμενους και από το 2008 είναι εισηγμένη στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Τα προϊόντα του ομίλου εταιρειών Epsilon Net εμπιστεύονται σήμερα περισσότεροι από 27.000 πελάτες (λογιστικά γραφεία και επιχειρήσεις), ενώ διαθέτει ένα διαρκώς αυξανόμενο δίκτυο 300 συνεργατών σε όλη την Ελλάδα.

Το επιχειρηματικό μοντέλο που έχει υιοθετήσει η EPSILON NET A.E. αποσκοπεί στο να επιτύχει μέγιστη απόδοση μέσα από τη σύμπραξη των επιχειρηματικών της μονάδων (Business Units) αλλά και των θυγατρικών της εταιρειών, διατηρώντας την ευελιξία, την ανταγωνιστικότητα και τις στρατηγικές κινήσεις, που θα της εξασφαλίσουν μια δυναμική αντιμετώπιση των προκλήσεων της συνεχώς εξελισσόμενης αγοράς κυρίως στον χώρο της πληροφορικής και των προϊόντων υψηλής τεχνολογίας.

2) Στόχοι, βασικές αξίες και κύριες στρατηγικές

Στόχος της επιχείρησης είναι η καθιέρωσή της ως μία από τις σημαντικότερες επιχειρήσεις στον κλάδο της Πληροφορικής.

"Στόχος μας είναι να διαμορφώνουμε, όχι απλά τυπικές επαγγελματικές συναλλαγές, αλλά να χτίζουμε ισχυρές σχέσεις συνεργασίας και εμπιστοσύνης με τους πελάτες μας. Μέσα σε ένα διεθνές οικονομικό περιβάλλον που μεταλλάσσεται με απίστευτα γοργούς ρυθμούς, οι άνθρωποι θέλουν να νιώθουν καλά ενημερωμένοι και ασφαλείς,

χρησιμοποιώντας αξιόπιστα συστήματα λογισμικού. Το κυριότερο λοιπόν πλεονέκτημά μας είναι ότι προσφέρουμε όχι μόνο μία μεμονωμένη σειρά προϊόντων, αλλά μια ολοκληρωμένη λύση”

Αξίες που διέπουν την επιχείρηση είναι η προσήλωση στην ποιότητα των προϊόντων & υπηρεσιών, ο σεβασμός σε πελάτες, εργαζομένους και συνεργάτες.

Στρατηγική ανάπτυξης της Epsilon Net A.E. είναι να προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις σε όσους δραστηριοποιούνται στον οικονομικό χώρο (Οικονομικές Διευθύνσεις, Λογιστήρια Επιχειρήσεων, Γραφεία Συμβούλων, Ελεύθερων Επαγγελματιών Λογιστών-Φοροτεχνικών), καθώς και στο χώρο των επιχειρήσεων.

Προς την κατεύθυνση αυτής της στρατηγικής, λειτουργούν οι τρεις (3) επιχειρηματικές μονάδες της Epsilon Net:

- Epsilon Net Software στον τομέα της ανάπτυξης επιχειρηματικού λογισμικού
- Epsilon Net Network με σύγχρονα Προϊόντα & Υπηρεσίες online Ενημέρωσης
- Epsilon Net Training στον τομέα της εκπαίδευσης με τη λειτουργία του αναγνωρισμένου από το Υπουργείο Παιδείας Epsilon Net College και κατάρτισης με τη λειτουργία του Κ.Δ.Β.Μ επιπέδου 2.

3) Αρχές διοίκησης και εσωτερικά συστήματα διαχείρισης

Η Διοίκηση της εταιρείας ασκείται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας

Το Δ.Σ. εκλέχθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρείας, συγκροτήθηκε σε Σώμα βάσει της από 30.06.2016 απόφασης του Δ.Σ. και η θητεία του οποίου λήγει στις 30.06.2021, συγκροτείται από:

1. ΜΙΧΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του ΝΙΚΟΛΑΟΥ και της ΓΕΩΡΓΙΑΣ, Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος Δ.Σ.
2. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ και της ΚΑΤΙΝΑΣ, Αναπληρώτρια Δ/νουσα Σύμβουλος Δ.Σ.
3. ΚΟΥΤΚΟΥΔΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του ΑΝΤΩΝΙΟΥ και της ΕΛΕΝΗΣ, Μέλος Δ.Σ.
4. ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΑΜΑΝΑΤΙΟΣ του ΑΝΤΩΝΙΟΥ και της ΜΑΡΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ.
5. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ και της ΒΑΡΒΑΡΑΣ, Μέλος Δ.Σ.
6. ΠΡΑΣΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ του ΓΑΒΡΙΗΛ και της ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ.
7. ΓΡΙΜΠΕΛΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ και της ΕΥΘΑΛΕΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ.

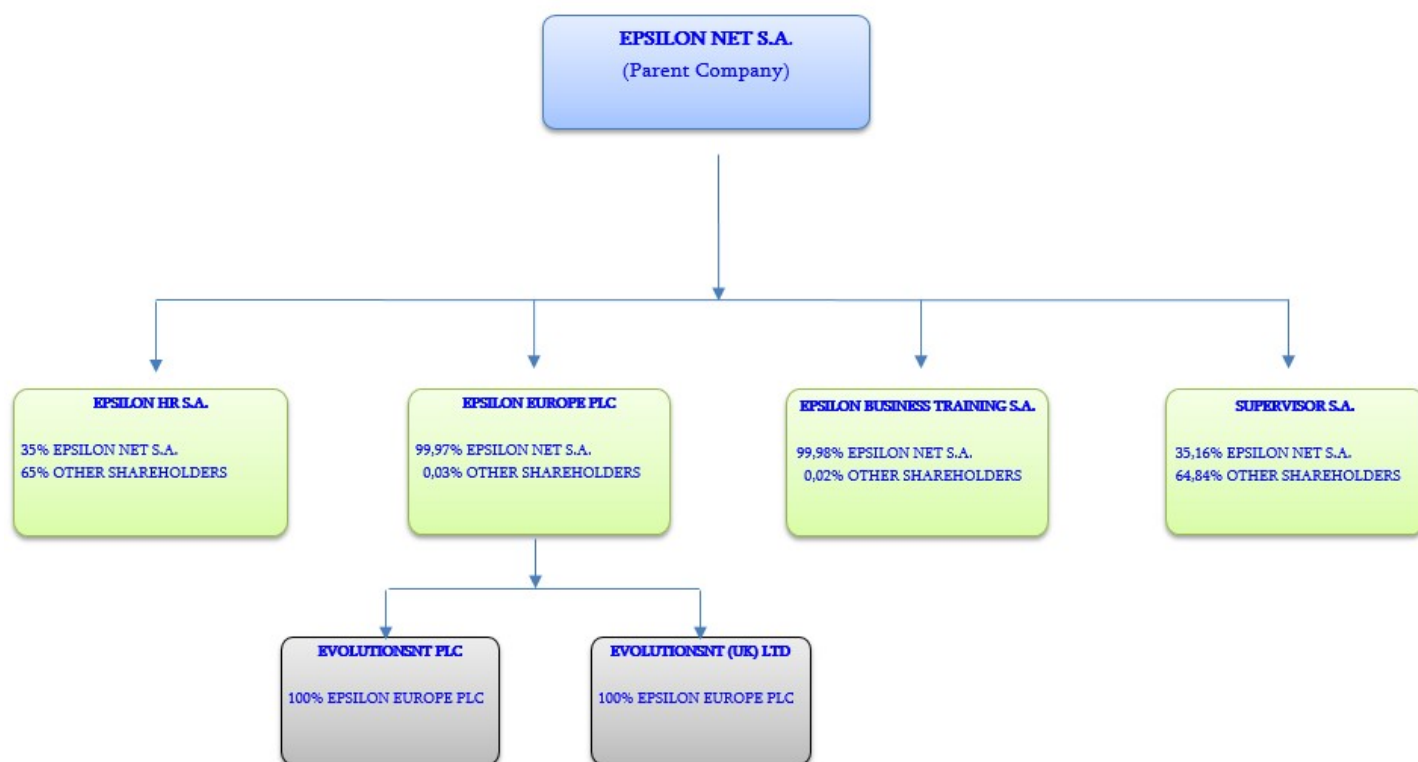
Η συνεχής επένδυση του Ομίλου σε υποδομές, έχει σαν αποτέλεσμα τη διαμόρφωση σύγχρονων εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν τον στόχο της ολοκληρωμένης κάλυψης των πολυποίκιλων αναγκών που προκύπτουν από τη λειτουργία του. Η άνεση, η εύκολη πρόσβαση, η ασφάλεια και η τεχνολογική αριότητα είναι τα βασικά χαρακτηριστικά των εγκαταστάσεων του ομίλου σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα.

Για την κάλυψη των αναγκών του εκπαιδευτικού φορέα της εταιρείας Epsilon Business Training και του Epsilon Net College, έχουν δημιουργηθεί σύγχρονα, πιστοποιημένα εκπαιδευτικά κέντρα σε Θεσσαλονίκη και Αθήνα. Με ολοκληρωμένη υλικοτεχνική υποδομή και φροντίδα σε κάθε λεπτομέρεια τα εκπαιδευτικά κέντρα της εταιρείας συμβάλλουν στον στόχο της παροχής επαγγελματικής κατάρτισης κορυφαίου επιπέδου.

Η εύκολη πρόσβαση στους χώρους, η ειδική διαμόρφωση των αιθουσών, καθώς και ο σύγχρονος εξοπλισμός (μικροφωνική εγκατάσταση, σύνδεση με internet, οθόνες προβολής, projectors, εποπτικό υλικό, τηλεοράσεις, videos, ηλεκτρονικοί υπολογιστές κ.α.), εξασφαλίζουν τις ιδανικές συνθήκες μάθησης και δημιουργίας.

Ακολούθως παρατίθεται το οργανόγραμμα του ομίλου:

EPSILON NET GROUP OF COMPANIES

Οι θυγατρικές εταιρείες που ανήκουν στον όμιλο παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Επωνυμία	Διεύθυνση Έδρας	Σκοπός	Μετοχικό / Εταιρικό Κεφάλαιο	Ημερομηνία Ίδρυσης / Ενοποίησης	Ποσοστό Συμμετοχής (%)	Μέθοδος Ενοποίησης
EPSILON EUROPE PLC	Λίγος Φυλάξεως & Ζήνωνος Ρωσσιδη 2 - ΤΘ 596 55 - 4011 - Λεμεσός - Κύπρος	Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Ομίλου στην Ευρώπη	300.000 μετοχές του 1,00 € η κάθε μία	23.01.2009 (ίδρυση)	99,966%	Ολική Ενοποίηση
EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Πάρδος 17ης Νοέμβρη 87 - 555 34 - Πυλαία - Θεσσαλονίκη	Παροχή Εκπαιδευτικών Υπηρεσιών	60.000 μετοχές του 1,00 € η κάθε μία	05.01.2009 (ίδρυση)	99,983%	Ολική Ενοποίηση
EVOLUTIONSNT PLC	80 Strafford Gate Potters Bar - Herts - United Kingdom - EN6 1PG	Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Ομίλου στην Ευρώπη	2.035.345 μετοχές της 1,00 € η κάθε μία	26.09.2012 (ίδρυση)	99,956% (έμμεση συμμετοχή)	Ολική Ενοποίηση
EVOLUTIONSNT (UK) LTD	80 Strafford Gate Potters Bar - Hertfordshire - England - EN6 1PG - United Kingdom	Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Ομίλου στην Ευρώπη	1.000 μετοχές της 1,00 € η κάθε μία	02.10.2014 (ίδρυση)	100,000% (έμμεση συμμετοχή)	Ολική Ενοποίηση
EPSILON HR ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Πάρδος 17ης Νοέμβρη 87 - 555 34 - Πυλαία - Θεσσαλονίκη	Παραγωγή και Εμπορία Λογισμικού	24.000 μετοχές του 1,00 € η κάθε μία	22.02.2016 (ίδρυση)	35,000%	Ολική Ενοποίηση
SUPERVISOR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Καραϊσκάκη & Ζαλόγγου 1-5, 111 46 Αθήνα	Ανάπτυξη, Παραγωγή και Εμπορία Λογισμικού - Η/Υ	64.000 μετοχές των 3,90 € η κάθε μία	01.01.2017 (ενοποίηση)	35,156%	Ολική Ενοποίηση

Η θυγατρική εταιρεία “EPSILON EUROPE PLC” συμμετέχει αφενός στην αγγλική εταιρεία “EVOLUTIONSNT PLC” με ποσοστό 99,99% και αφετέρου στην αγγλική εταιρεία “EVOLUTIONSNT (UK) LTD” με ποσοστό 100,00%. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω αγγλικές εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της ολικής

ενοποίησης, λόγω έμμεσης συμμετοχής της μητρικής EPSILON NET A.E. Σημειώνεται ότι η EVOLUTIONSNT (UK) LTD ιδρύθηκε εντός του Β' 6μήνου 2014 και ενοποιείται για πρώτη φορά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2014.

Επιπρόσθετα, η μητρική εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 35,156% στην εταιρεία SUPERVISOR A.E., η οποία δραστηριοποιείται στην εμπορία ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού, βάσει της από 27/08/2014 απόφασης της Έκτακτης Γ.Σ. των Μετόχων της τελευταίας για αύξηση του Μετοχικού της Κεφαλαίου, την οποία καλύπτει ολοσχερώς η EPSILON NET A.E.

Η ενοποίηση έγινε για πρώτη φορά στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2014 με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, και ακολουθήθηκε έως και τη διαχειριστική περίοδο 2016, δεδομένου ότι δεν υφίστατο η δυνατότητα καθορισμού της χρηματοοικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της SUPERVISOR A.E., η οποία κατατάσσεται στις συγγενείς επιχειρήσεις έως και την 31η Δεκεμβρίου 2016.

Εν συνεχεία, από την 1η Ιανουαρίου 2017 η χρηματοοικονομική και επιχειρηματική πολιτική της SUPERVISOR A.E. καθορίζεται από την EPSILON NET A.E. Ως εκ τούτου, η εν λόγω εταιρεία κατατάσσεται στις θυγατρικές εταιρείες και η ενοποίηση γίνεται για πρώτη φορά στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της 30/06/2017 με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης.

Επίσης, η μητρική εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 35% στην εταιρεία EPSILON HR A.E., η οποία δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία λογισμικού, βάσει της από 21/01/2016 απόφασης Δ.Σ. της για συμμετοχή στην κάλυψη του αρχικού Μετοχικού της Κεφαλαίου.

Η ενοποίηση έγινε για πρώτη φορά στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της 30/06/2016 με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης, δεδομένου ότι η EPSILON NET A.E. καθορίζει τη χρηματοοικονομική και επιχειρηματική πολιτική της EPSILON HR A.E., η οποία κατατάσσεται στις θυγατρικές επιχειρήσεις.

Τέλος, η Εταιρεία και ο Όμιλος εφαρμόζουν επί σειρά πολλών ετών το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας (Σ.Δ.Π.) ISO 9001, βασικός στόχος του οποίου είναι η βελτίωση της συνολικής απόδοσης των Εταιρειών του Ομίλου και η δημιουργία δυνατής βάσης για πρωτοβουλίες αιεφόρου ανάπτυξης. Με την εφαρμογή του ISO 9001 αξιολογείται το συνολικό πλαίσιο λειτουργίας των Εταιρειών του Ομίλου με τελικό στόχο την εξυπηρέτηση και ικανοποίηση των πελατών. Επίσης, αυξάνεται η παραγωγικότητα και αποδοτικότητα εντός των αντίστοιχων νομοθετικών και κανονιστικών πλαισίων και αναγνωρίζονται κίνδυνοι και ευκαιρίες βελτίωσης. Το ISO 9001 αποτελεί σε πολλές περιπτώσεις προϋπόθεση για τη συμμετοχή των Εταιρειών του Ομίλου σε δημόσιους διαγωνισμούς, τη συνεργασία με ιδιωτικές επιχειρήσεις και την εξαγωγή προϊόντων και υπηρεσιών.

Το εύρος εφαρμογής που καλύπτει το ανωτέρω Σ.Δ.Π. στις Εταιρείες του Ομίλου είναι:

Εμπορία, Σχεδιασμός και Παραγωγή Προϊόντων Λογισμικού και Υποστήριξης Πελατών, καθώς επίσης και ο Σχεδιασμός, Υλοποίηση και Διαχείριση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων.

4) Περιγραφή των προηγούμενων επιδόσεων, της αλυσίδας αξίας και των ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εμφανίζουν υψηλές οικονομικές επιδόσεις στα βασικά τους οικονομικά μεγέθη τα τελευταία έτη αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία.

Ενοποιημένα Αποτελέσματα

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου κατά τη χρήση 2017 διαμορφώθηκε στα 14,97 εκ. € έναντι 12,46 εκ. € κατά την προηγούμενη χρήση 2016, σημειώνοντας αύξηση 20,1%.

Τα κέρδη προ φόρων – χρηματοδοτικών – επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) της χρήσεως 2017 διαμορφώθηκαν σε 2,3 εκ. €, έναντι 1,3 εκ. € το 2016, σημειώνοντας αύξηση 69,3%.

Τα κέρδη προ φόρων της χρήσεως 2017 ανήλθαν σε 784,4 χιλ. €, έναντι 114,6 χιλ. € το 2016, ενώ τα κέρδη μετά από φόρους της χρήσεως 2017 διαμορφώθηκαν στα 687,5 χιλ. €, έναντι € 115,6 χιλ. € το 2016.

Η συνολική αξία κτήσης των Ενσώματων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων το 2017 ανήλθε σε 1,4 εκ. € έναντι 1,1 εκ. € το 2016, ενώ η αντίστοιχη αξία κτήσης των Άυλων Παγίων Περιουσιακών Στοιχεία ανήλθε σε 6,2 εκ. € έναντι 5,2 εκ. € το 2016.

Εταιρικά Αποτελέσματα

Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας κατά τη χρήση 2017 διαμορφώθηκε στα 10,82 εκ. € έναντι 10,97 εκ. € κατά την προηγούμενη χρήση 2016.

Τα κέρδη προ φόρων – χρηματοδοτικών – επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA) της χρήσεως 2017 διαμορφώθηκαν σε 1,9 εκ. €, έναντι 1,3 εκ. € το 2016, σημειώνοντας αύξηση 42,69%.

Τα κέρδη προ φόρων της χρήσεως 2017 ανήλθαν σε 688,1 χιλ. €, έναντι 50,8 χιλ. € το 2016, ενώ τα κέρδη μετά από φόρους της χρήσεως 2017 διαμορφώθηκαν στα 642,9 χιλ. €, έναντι 54,8 χιλ. € το 2016.

Η συνολική αξία κτήσης των Ενσώματων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων το 2017 ανήλθε σε 1,2 εκ. € έναντι 1,0 εκ. € το 2016, ενώ η αντίστοιχη αξία κτήσης των Άυλων Παγίων Περιουσιακών Στοιχεία ανήλθε σε 5,6 εκ. € έναντι 5,0 εκ. € το 2016.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος προσδίδουν προστιθέμενη αξία σε κάθε φάση παροχής των παρεχόμενων υπηρεσιών μέχρι την ολοκλήρωσή τους.

Οι επενδύσεις της Εταιρείας και του Ομίλου για την τρέχουσα χρήση 2017 σε Πάγια ανά κατηγορία αφορούν Εργασίες Βελτίωσης Κτιριακών Εγκαταστάσεων, Έπιπλα, Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές & Servers, Λογισμικό από Τρίτους, καθώς επίσης & Επενδύσεις σε Έρευνα & Ανάπτυξη νέων καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας.

Σχετικά με τη σύνθεση των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των ιδίων κεφαλαίων και των αποτελεσμάτων για τη χρήση του 2017 όπως και των λογιστικών αρχών που εφαρμόζει η Εταιρεία και ο Όμιλος,

γίνεται εκτενής ανάλυση στις Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων αυτού.

B. Κυριότεροι κίνδυνοι

1. Αναφορά στην εφοδιαστική αλυσίδα με μνεία στους κύριους προμηθευτές και στους κανόνες συνεργασίας μεταξύ τους

Η εταιρεία δεν εμφανίζει εξάρτηση από συγκεκριμένους προμηθευτές. Οι κανόνες συνεργασίας και οι συμβατικοί όροι με τους προμηθευτές εξασφαλίζουν στην εταιρεία ανταγωνιστικές τιμές, εναλλακτικές επιλογές, ευελιξία και ποιότητα αγαθών και υπηρεσιών. Η εταιρεία συνηθίζει, ιδιαίτερα με τους σημαντικούς προμηθευτές, να επικυρώνει γραπτώς τις συμφωνίες συνεργασίας.

2. Μελλοντικές προοπτικές και πως αυτές επηρεάζονται από το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο

Η αγορά του λογισμικού και των υπηρεσιών πληροφορικής παρουσίασε αλματώδη ανάπτυξη στην Ελλάδα μέχρι και το 2008. Ωστόσο, η βαθιά ύφεση της εγχώριας οικονομίας που ξεκίνησε το 2009 ανέκοψε την ανοδική της πορεία και επηρέασε τις συνολικές πωλήσεις του κλάδου. Σε κάθε περίπτωση όμως, ο κλάδος δεν φαίνεται να έχει επηρεαστεί στην ίδια κλίμακα από την ύφεση όπως άλλοι κλάδοι της ελληνικής οικονομίας και παρουσιάζει αξιοσημείωτες αντιστάσεις. Χαρακτηριστικό γεγονός είναι το ότι τα τελευταία χρόνια η εγχώρια αγορά λογισμικού και υπηρεσιών πληροφορικής παρουσίασε θετικούς ρυθμούς μεταβολής.

Όπως επισημαίνουν παράγοντες του κλάδου, ο ψηφιακός μετασχηματισμός που συντελείται τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα αποτελούν τον σημαντικότερο παράγοντα λόγω του οποίου η αγορά κατάφερε να συγκρατήσει εν μέρει τα οικονομικά της μεγέθη.

Οι νέες τάσεις διεθνώς που υπαγορεύουν την στρόφη των επιχειρήσεων στο Cloud and mobile computing και στην τεχνολογία Hybrid επηρεάζουν και την εγχώρια αγορά. Οι ελληνικές εταιρείες πληροφορικής θα πρέπει να προσαρμοστούν άμεσα στα νέα δεδομένα εάν δεν θέλουν να υποστούν μείωση των μεγεθών τους.

Για τα επόμενα έτη παράγοντες της αγοράς τονίζουν ότι η πορεία της εγχώριας οικονομίας και ο βαθμός υιοθέτησης των νέων τεχνολογιών πληροφορικής από τις ελληνικές επιχειρήσεις θα καθορίσουν την πορεία των μεγεθών του κλάδου, προσθέτοντας ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης

Η εταιρεία διαπιστώνοντας τις νέες, διεθνείς τάσεις στην παγκόσμια κοινότητα της πληροφορικής, έχει ήδη ξεκινήσει από το 2014 την κατασκευή της νέας πλατφόρμας ανάπτυξης λογισμικού Pylon, βασισμένης στην νέα τεχνολογία Hybrid (desktop & web including cloud & mobile technologies - Cloud Ready natively) και ταυτόχρονα την υλοποίηση των πρώτων εφαρμογών της νέας γενιάς εφαρμογών λογισμικού της σειράς Pylon. Ήδη η εταιρεία έχει ολοκληρώσει την πρώτη σημαντική φάση της επένδυσης προσφέροντας νέα προϊόντα κορυφαίας τεχνολογίας που καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες όλων των επιχειρήσεων.

3. Λοιποί κίνδυνοι οι οποίοι σχετίζονται με την δραστηριότητα ή τον κλάδο που η εταιρεία αναπτύσσεται

Η εταιρεία δεν αντιμετωπίζει κάποιον άλλον κίνδυνο που να σχετίζεται με τη δραστηριότητα ή τον κλάδο που αναπτύσσεται.

Γ. Περιβαλλοντικά ζητήματα

1) Πραγματικές και δυνητικές επιπτώσεις της επιχείρησης στο περιβάλλον

Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων τους (ανάπτυξη λογισμικού – παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών).

2) Γνωστοποίηση σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζει η επιχείρηση για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από παράγοντες όπως: ενεργειακή χρήση, άμεση και έμμεση έκλυση ατμοσφαιρικών ρύπων, προστασία της βιοποικιλότητας και των υδάτινων πόρων, διαχείριση αποβλήτων, περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη μεταφορά ή από τη χρήση και τη διάθεση των προϊόντων και των υπηρεσιών

Ο κλάδος Πληροφορικής και η παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών δεν προβλέπουν ιδιαίτερες διαδικασίες πρόληψης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, δεδομένου ότι η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον με τη δραστηριότητά τους.

Δ. Εργασιακά ζητήματα

1) Πολιτική διαφοροποίησης και ίσων ευκαιριών (ανεξαρτήτως φύλλου, θρησκείας, μειονεκτικότητας ή και άλλων πτυχών)

Η Εταιρεία και ο Όμιλος προσλαμβάνουν και απασχολούν προσωπικό χωρίς διακρίσεις που να αφορούν το φύλο, την ηλικία, τη θρησκεία, τις πολιτικές πεποιθήσεις, την οικογενειακή κατάσταση, την εμφάνιση, την καταγωγή κ.λπ.

2) Σεβασμός των δικαιωμάτων των εργαζόμενων και συνδικαλιστική ελευθερία

Τα δικαιώματα των εργαζομένων γίνονται απολύτως σεβαστά και υπάρχει κλίμα εργασιακής ειρήνης. Οι συνδικαλιστικές ελευθερίες δεν περιορίζονται καθ' οποιονδήποτε τρόπο και κάθε εργαζόμενος μπορεί ελεύθερα να συμμετέχει σε συνδικαλιστικά σωματεία.

3) Υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, συστήματα εκπαίδευσης, τρόπος προαγωγών κ.τλ.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος απασχολούν ιατρό εργασίας και τεχνικό ασφαλείας.

Στο συνεχώς εξελισσόμενο κλάδο της πληροφορικής που ανήκουν οι εταιρείες του Ομίλου, ο καθημερινός εμπλουτισμός της γνωσιακής βάσης των εργαζομένων είναι απαραίτητος.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εκπαιδεύουν το προσωπικό τους σε νέες δεξιότητες με σεμινάρια στο αντικείμενο εργασίας, ανάλογα με τις προτεραιότητες που θέτει ετήσια η Διοίκηση ώστε να βοηθάει τους εργαζόμενους να

ανακαλύψουν και να αναπτύξουν τα ταλέντα τους και τις ικανότητές τους, να βρίσκουν επαγγελματικές προκλήσεις, να διαχειρίζονται την καριέρα τους και να προάγουν την προσωπική τους ανάπτυξη.

Το προσωπικό αξιολογείται συνεχώς από τους αρμόδιους διευθυντές και οι σχετικές αναφορές εκτιμώνται από τη Διοίκηση για τις ενδεχόμενες προαγωγές, αυξήσεις μισθών, μετακινήσεις υπαλλήλων.

Ε. Χρηματοοικονομικοί (ΧΔΕ) και μη χρηματοοικονομικοί δείκτες επιδόσεων (ΜΧΔΕ)

Η εταιρεία επιλέγει Χρηματοοικονομικούς Δείκτες Επιδόσεων (ΧΔΕ) ανάλογα με τις ανάγκες της. Οι παρακάτω ΧΔΕ κρίνονται ως οι σημαντικότεροι, είναι ευρέως διαδεδομένοι και τα στοιχεία για την εξαγωγή τους προκύπτουν από τις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις:

Όμιλος			2017		2016
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	Μικτό Κέρδος	7.882.259,20	52,7%	5.834.392,71	46,8%
	Κύκλος Εργασιών	14.965.533,96		12.460.197,26	
ΚΑΘΑΡΟ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	Καθαρό Κέρδος Προ Φόρων	784.367,24	5,2%	114.570,33	0,9%
	Κύκλος Εργασιών	14.965.533,96		12.460.197,26	
ΑΠΟΔΟΣΗ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	Καθαρό Κέρδος Προ Φόρων	784.367,24	6,7%	114.570,33	1,1%
	Ίδια Κεφάλαια	11.763.999,38		10.908.215,50	
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	12.288.378,61	61,8%	9.799.249,00	59,4%
	Σύνολο Ενεργητικού	19.897.388,99		16.493.471,26	
ΒΑΘΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΑΓΙΩΝ ΑΠΟ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	Ίδια Κεφάλαια	11.763.999,38	156,1%	10.908.215,50	172,0%
	Πάγιο Ενεργητικό	7.534.546,66		6.341.703,44	
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	12.288.378,61	290,5%	9.799.249,00	257,5%
	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	4.230.397,09		3.806.028,65	
ΞΕΝΑ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	Σύνολο Υποχρεώσεων	8.133.389,61	69,1%	5.585.255,76	51,2%
	Ίδια Κεφάλαια	11.763.999,38		10.908.215,50	
ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	Πάγιο Ενεργητικό	7.534.546,66	37,9%	6.341.703,44	38,4%
	Σύνολο Ενεργητικού	19.897.388,99		16.493.471,26	

Εταιρεία			2017		2016
ΜΙΚΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	Μικτό Κέρδος	5.154.603,95	47,6%	4.700.766,09	42,8%
	Κύκλος Εργασιών	10.820.253,84		10.974.504,95	
ΚΑΘΑΡΟ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΕΡΔΟΥΣ	Καθαρό Κέρδος Προ Φόρων	688.099,15	6,4%	50.765,19	0,5%
	Κύκλος Εργασιών	10.820.253,84		10.974.504,95	
ΑΠΟΔΟΣΗ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	Καθαρό Κέρδος Προ Φόρων	688.099,15	6,1%	50.765,19	0,5%
	Ίδια Κεφάλαια	11.274.360,79		10.769.834,55	
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	7.528.970,06	42,7%	6.242.981,19	40,2%
	Σύνολο Ενεργητικού	17.631.076,14		15.539.689,41	
ΒΑΘΜΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΑΓΙΩΝ ΑΠΟ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	Ίδια Κεφάλαια	11.274.360,79	165,2%	10.769.834,55	178,9%
	Πάγιο Ενεργητικό	6.823.704,30		6.019.813,12	
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	7.528.970,06	263,5%	6.242.981,19	198,9%
	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	2.857.600,35		3.138.250,18	
ΞΕΝΑ ΠΡΟΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	Σύνολο Υποχρεώσεων	6.356.715,35	56,4%	4.769.854,86	44,3%
	Ίδια Κεφάλαια	11.274.360,79		10.769.834,55	
ΔΕΙΚΤΗΣ ΠΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	Πάγιο Ενεργητικό	6.823.704,30	38,7%	6.019.813,12	38,7%
	Σύνολο Ενεργητικού	17.631.076,14		15.539.689,41	

Επιπρόσθετα, η Εταιρεία και ο Όμιλος επιλέγουν τους παρακάτω Μη Χρηματοοικονομικούς Δείκτες Επιδόσεων (ΜΧΔΕ) ενδεικτικά:

	Όμιλος		Εταιρεία	
	2017	2016	2017	2016
Κύκλος Εργασιών	14.965.533,96	12.460.197,26	10.820.253,84	10.974.504,95
Κέρδη Προ Φόρων	784.367,24	114.570,33	688.099,15	50.765,19
Κέρδη Μετά από Φόρους	687.548,12	115.594,53	642.870,44	54.831,66
Σύνολο Ενεργητικού	19.897.388,99	16.493.471,26	17.631.076,14	15.539.689,41
Κέρδη ανά Μετοχή	0,0880	0,0207	0,0905	0,0098
Αριθμός Εργαζομένων κατά την 31/12	387	331	282	262
Αριθμός Γυναϊκών σε Διευθυντικές Θέσεις	16	13	8	8
Αριθμός Γυναϊκών στο Διοικητικό Συμβούλιο	8	6	1	1

ΣΤ. Επιπλέον πληροφόρηση

Σημαντικά γεγονότα που αφορούν τη χρήση 2017, αλλά και τους πρώτους μήνες του 2018

1. Τον Ιανουάριο του 2017 ανακοινώθηκε η συμμετοχή της Epsilon Net στη HORECA για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά. Στόχος της συμμετοχής είναι να παρουσιάσει σε ένα ενιαίο χώρο τις νέες λειτουργίες των εφαρμογών PYLON Hospitality & PYLON Restaurant.
2. Τον ίδιο μήνα, ανακοινώθηκε επίσης η εγκατάσταση της εφαρμογής PYLON στην εταιρεία «Χ. Κονταλώνης ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗ Ε.Π.Ε.». Η εταιρεία “μετράει” 75 χρόνια πορείας στο χώρο των μεταφορών, με συνεχή ανάπτυξη, προσδίδοντας συνέπεια, αξιοπιστία και ταχύτητα στον χώρο των Εθνικών αλλά και Διεθνών Μεταφορών μέσω της θυγατρικής της REGINA TRANS L.T.D.
3. Ο μήνας Ιανουάριος έκλεισε με την σημαντική ανακοίνωση ότι η θυγατρική εταιρεία της Epsilon Net, EPSILON HR, συνεχίζει να διευρύνει ραγδαία την παρουσία της, αφού το 2^ο εξάμηνο του 2016 πραγματοποίησε 240 εγκαταστάσεις ολοκληρωμένων λογισμικών PYLON HRM & Business Μισθοδοσία σε εταιρίες διαφόρων κλάδων και μεγεθών, ξεπερνώντας σε σύνολο τον αριθμό των 6.500 εγκαταστάσεων, γεγονός που αποδεικνύει την μοναδική προσαρμοστικότητα των προγραμμάτων αυτών. Ενδεικτικά, αναφέρονται 20 από τις μεγαλύτερες συμβάσεις έργων που υλοποιήθηκαν σε αυτό το διάστημα: VILLAGE ROADSHOW, ΜΕΒΓΑΛ, ΙΝΤΡΑΚΑΤ, GRANT THORNTON, COSTA MARE SHIPPING, PIZZA FUN, KOSMOCAR, VERNILAC, ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ, ΛΟΥΜΙΔΗΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ, WEST, ARCIRODON, MANIFEST, RAINBOW WATERS, ΜΕΤΡΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, ANFARM HELLAS, RETAIL SERVICES. Η EPSILON HR, κατέχοντας πάνω από το 65% της Ελληνικής αγοράς σε εγκαταστάσεις Payroll/HR, δεσμεύεται να συνεχίσει να ανταποκρίνεται άμεσα στις εξελίξεις της αγοράς, παρέχοντας υπηρεσίες που συνδυάζουν την υψηλή ποιότητα με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, μεγιστοποιώντας την αξία και την ικανοποίηση των πιο απαιτητικών επιχειρήσεων.
4. Τον Φεβρουάριο του 2017 η Epsilon Net βραβεύεται με το Βραβείο Υψηλών Ρυθμών Ανάπτυξης στα Επιχειρηματικά Βραβεία Χρήμα 2016, που διοργάνωσε το περιοδικό ΧΡΗΜΑ και η Ethnos Events προκειμένου να αναδείξουν τις εταιρείες που συμβάλουν στην ανάπτυξη του χρηματοπιστωτικού θεσμού και την στήριξη της ελληνικής οικονομίας. Σε αυτόν τον διαγωνισμό, η Epsilon Net διακρίθηκε για τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης που κατάφερε να επιδείξει τουλάχιστον την τελευταία πενταετία, ενώ η διοίκηση της εταιρίας εκτιμά ότι οι προοπτικές ανάπτυξης θα είναι εξίσου εντατικές και στο μέλλον. Αξίζει να αναφερθεί το γεγονός ότι, κατά την τελευταία πενταετία η Epsilon Net έχει επιδείξει μια αύξηση τζίρου πάνω από 50%, η οποία συνοδεύτηκε και με παράλληλη αύξηση του εργατικού δυναμικού της εταιρίας της τάξης του 75%, ενισχύοντας σημαντικά τα τμήματα Υποστήριξης, Παραγωγής και Έρευνας & Ανάπτυξης. Το Βραβείο Υψηλών

Ρυθμών Ανάπτυξης της Epsilon Net έρχεται να επιβεβαιώσει την πορεία που εδώ και αρκετά χρόνια έχει χαράξει η εταιρεία με ιδιαίτερη επιτυχία. Η πορεία αυτή βασίζεται σε μια φιλοσοφία ανάπτυξης μέσω επενδύσεων στην καινοτομία και τις νέες τεχνολογίες, διατηρώντας παράλληλα απεριορίστο σεβασμό στους εργαζομένους της.

5. Τον Μάρτιο του 2017 η Epsilon Net κατακτά ακόμα μία διάκριση, στην κατηγορία “Ειδικό Βραβείο Αύξησης Απασχόλησης” στο πλαίσιο της 5ης τελετής απονομής του θεσμού Βραβεία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΞΙΑ» Βορείου Ελλάδος 2017. Τον Έπαινο παρέλαβε ο Εμπορικός Διευθυντής της Epsilon Net, κ. Βασίλης Πρασσάς. Ο θεσμός αυτός είναι μια πρωτοβουλία του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ) ο οποίος συνεργάστηκε και εφέτος με την εφημερίδα «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», με στόχο την ανάδειξη, την προβολή και τελικά τη βράβευση μεταποιητικών επιχειρήσεων που ξεχώρισαν για τις επιδόσεις τους τη χρονιά που πέρασε σε 13 τομείς αριστείας. 28. Τον Μάρτιο η Epsilon Net γίνεται χορηγός των Greek Hospitality Awards 2017. Πάνω από 200 άτομα έδωσαν τον παρόν στην τελετή απονομής των Greek Hospitality Awards 2017, τα οποία πραγματοποιήθηκαν για 3η συνεχή χρονιά από την εταιρεία Ethos Awards και το περιοδικό ΧΡΗΜΑ. Στην απονομή παραβρέθηκε και η Υπουργός Τουρισμού, κα. Έλενα Κουντουρά.
6. Στο τέλος του Μαρτίου του 2017 η Epsilon Net απέσπασε ακόμα ένα βραβείο. Με την συμμετοχή της στο διαγωνισμό Sales Excellence Awards 2017, κερδίζοντας το GOLD βραβείο στην κατηγορία «Αύξηση Πωλήσεων». Η συγκεκριμένη διάκριση της Epsilon Net, θέτει την εταιρεία δίπλα στα ισχυρότερα ονόματα της Ελληνικής αγοράς και αποτελεί τη μεγαλύτερη επιβράβευση για όλους τους εργαζόμενους της Epsilon Net που προσπαθούν καθημερινά για την προώθηση των προϊόντων και υπηρεσιών της εταιρείας, αλλά και για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών.
7. Αρχές του μήνα Απριλίου η Epsilon Net κατακτά τη 2η θέση ως ‘Best Work Place 2017’ στην κατηγορία εταιρειών άνω των 251 εργαζομένων. Για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, η Epsilon Net βραβεύτηκε από τον διεθώς αναγνωρισμένο οργανισμό Great Place to Work, ως “Best Work Place 2017”, ανεβαίνοντας στη 2η Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις για την Περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2016 έως 31η Δεκεμβρίου 2016 14 θέση της λίστας με τις κορυφαίες εταιρείες στην κατηγορία άνω των 251 εργαζομένων, δείχνοντας την προτεραιότητα της στον άνθρωπο-εργαζόμενο. Η Epsilon Net αναπτύσσεται με αλματώδη ρυθμό τα τελευταία χρόνια και σήμερα είναι η μεγαλύτερη εταιρεία πληροφορικής σε έργα ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα. Με την 2η θέση στην κατάταξη του βραβείου καλύτερο περιβάλλον εργασίας στην κατηγορία των μεγάλων εταιρειών, αποδεικνύει ότι συνεχίζει να διατηρεί σε υψηλό επίπεδο τις σχέσεις της εταιρείας με τους εργαζομένους της, όπως αναφέρει σε συνέντευξη της η Γενική Διευθύντρια και Αναπληρώτρια Διευθύνουσα Σύμβουλος στην Epsilon Net, κα. Βασιλική Αναγνώστου, «Η επιτυχία αυτή οφείλεται στο πάθος, τη δημιουργικότητα και τα χαμόγελα των

ανθρώπων μας, καθώς καταφέραμε να συνδέσουμε τα όνειρα και τις φιλοδοξίες του κάθε εργαζόμενου με το εταιρικό όραμα».

8. Η Epsilon Net ανακοινώνει συνεργασίες με πρώτη την εταιρεία Λουκάς Α.Ε. η οποία εμπιστεύτηκε την εφαρμογή εμπορικής διαχείρισης PYLON Commercial. Έπεται το εστιατόριο «Ο Λάμπρος» το οποίο λειτουργεί από το 1889 και επέλεξε την εφαρμογή PYLON Restaurant. Άλλη μία εταιρεία με πολυετή παράδοση στο χώρο της λιανικής και της χονδρικής πώλησης τροφίμων, η ΚΠ MARKET επέλεξε το PYLON Retail.
9. Μετά τα μέσα Απριλίου το PYLON Retail ταξίδεψε μέχρι την Ζάκυνθο και έγινε μέλος της εταιρείας Α. Δραγώνας & Σία Ο.Ε. διευκολύνοντας την κατά την τουριστική περίοδο. Ο συγχρονισμός και η παρακολούθηση των πωλήσεων, των αγορών, τα υπόλοιπα πελατών – προμηθευτών που καθρεφτίζουν όλες τις συναλλαγές και ορίζουν τις αποφάσεις της επιχείρησης για αυτό το λόγο η «Stygia Ydata» από την Ζάκυνθο, επέλεξε να αποκτήσει το PYLON Commercial.
10. Τον Απρίλιο του 2017, η οργάνωση Γιατροί Χωρίς Σύνορα στην Ελλάδα επιλέγουν το PYLON HRM για τις ανάγκες τις μισθοδοσίας της. Με το PYLON HRM η διαχείριση των εργαζομένων, εργαζομένων με ειδικές συνθήκες (Απομακρυσμένες δομές φιλοξενίας) και η παρακολούθηση των εργασιακών σχέσεων και της νομοθεσίας σε πραγματικό χρόνο λειτουργήσε άμεσα καθώς θεωρήθηκε ως πρωταρχικό στόχος της οργάνωσης. Επίσης επιτεύχθηκε η πλήρης κάλυψη κάθε είδους Απασχόλησης - Έμμισθοι, ημερομίσθιοι, μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση, μαθητεία ΟΑΕΔ, σπουδαστές ΤΕΙ και η πλήρης κάλυψη διαφορετικών Συμβάσεων Απασχόλησης και Ειδικότητας εργαζομένων καθώς και πληθώρα εκτυπώσεων για τις διαδικασίες που αφορούν το τμήμα HR καθώς και μισθοδοσίας.
11. Τελευταίο επιτυχημένο “πάντρεμα” για τον μήνα Απρίλιο ήταν αυτό με την Αφοί ΑΘ. Νικολακόπουλοι Ο.Ε.. Μέσα από αυτήν την συνεργασία αποδείχθηκε η ευελιξία της πλατφόρμας PYLON Commercial.
12. Στις 27 Απριλίου 2017 ανακοινώθηκε επίσημα η νέα υπηρεσία Digital Accounting η οποία βασίζεται σε τεχνολογία ψηφιοποίησης εγγράφων και αυτοματοποιεί τη διαδικασία καταχώρησης παραστατικών από την σάρωση (μέσα από κινητό, tablet ή σκάνερ) έως την απευθείας καταχώρηση των άρθρων στα λογιστικά προγράμματα, χωρίς ενδιάμεσα στάδια, χωρίς περαιτέρω ανάγκες παραμετροποίησης και σηματοδότησε τη νέα γενιά λογιστών. Με το **Digital Accounting** όχι μόνο εξοικονομείται σημαντικός χρόνος από την καταχώρηση των παραστατικών, αλλά και ψηφιοποιείται το αρχείο παραστατικών του λογιστή που μέχρι σήμερα απαιτούσε εργατώρες αρχειοθέτησης, κλασέρ, ερμάρια και δέσμευε σημαντική επιφάνεια από το χώρο εργασίας (ή αποθήκευσης). Το **Digital Accounting** λειτουργεί **on Premise**, που σημαίνει ότι δεν απαιτεί σύνδεση στο

Internet και ελαχιστοποιεί δραματικά το χρόνο που απαιτείται για ένα σκαναρισμένο παραστατικό να εμφανιστεί στην οθόνη του χρήστη ως λογιστική εγγραφή / άρθρο.

13. Την πρώτη βδομάδα του Μαΐου η Mycars Expert ένα από τα μεγαλύτερα συνεργεία της Αθήνας με έδρα το Πολύγωνο Αττικής, μετά από 10 χρόνια συνεχούς και αδιάλειπτης παρουσίας στον χώρο του αυτοκινήτου, εμπιστεύτηκε την EPSILON NET και κατά επέκταση το PYLON Commercial για την μηχανογράφηση της.
14. Η DataStar επέλεξε και αυτή το PYLON Commercial με σκοπό την παρακολούθηση προϊόντων ανά οικο-συνεργάτη, με διαχωρισμό εσωτερικού (Ελλάδος) και εξωτερικού.
15. Στις 10 Μαΐου ανακοινώθηκε και η μεγάλη συνεργασία της EPSILON NET και της Althea apartments, ξενοδοχείο 3 αστέρων, το οποίο προτίμησε το PYLON Hospitality περιλάμβανε την παρακολούθηση και πρόβλεψη κρατήσεων, το τηλεφωνικό κέντρο, τις ειδικές αναφορές (reports) προς την διοίκηση, καθώς και τη Business Λογιστική Διαχείριση που αφορά τις λογιστικές λειτουργίες.
16. Στα μέσα του μήνα, δημοσιεύτηκε η συνεργασία με τον όμιλο Νιτσιάκο που επέλεξε το PYLON HRM για την μισθοδοσία των 900 εργαζομένων του.
17. Το Μάιο η Epsilon Net Training παρευρέθηκε στην τελετή απονομής των 2^{ων} Education Business Awards 2017 που διεξήχθησαν την Παρασκευή 5 Μαΐου στον πολυχώρο Αθηναίς. Έπειτα από την επιτυχία του 2016, βραβείο “ Online & Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση”, η Epsilon Net Training βραβεύτηκε και φέτος στην κατηγορία "Εκπαίδευση στον Χρηματοοικονομικό και Λογιστικό Κλάδο".
18. Την Πέμπτη 8 Ιουνίου διεξήχθη στο Παρίσι η βράβευση των εταιρειών με το καλύτερο εργασιακό περιβάλλον στην Ευρώπη. Η EPSILON NET βρέθηκε εκεί και ήταν η μοναδική ελληνική εταιρεία που κατέλαβε την 19^η θέση στην κατηγορία των μεσαίων επιχειρήσεων. Το βραβείο παρέλαβε ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας, κος Ιωάννης Μίχος.
19. Στις 3 Ιουλίου ανακοινώνονται τα 3 βραβεία που κατέκτησε η εταιρεία επιβεβαιώνοντας για 5^η συνεχόμενη χρονιά της εξαιρετική της παρουσία στα Business IT Excellence Awards 2017. Οι κατηγορίες στις οποίες διακρίθηκε ήταν: “Ανάπτυξη και Δημιουργία θέσεων εργασίας”, “ Εξειδικευμένες εφαρμογές στον κλάδο των Ξενοδοχείων” και “Ολοκληρωμένες λύσεις υποστήριξης και εκπαίδευσης”.
20. Την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου ανακοινώνεται η χορήγηση άδειας Κολλεγίου στην Epsilon Net Ανώνυμη Εταιρεία Πληροφορικής, Εκπαίδευσης και Προϊόντων Υψηλής Τεχνολογίας με την υπ’ αριθμό

133462/ΚΙ/2017 απόφαση του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων. Το Κολλέγιο θα φέρει την επωνυμία Epsilon Net College ενισχύοντας περαιτέρω την στρατηγική τοποθέτηση της εταιρείας στον τομέα της Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης. Σκοπός της EPSILON NET και Epsilon Net College είναι η να στηρίξει με συνέπεια το όραμα και τις αξίες της και να βοηθήσει τους νέους να αυξήσουν τις πιθανότητες για άμεση απορρόφηση στον εργασιακό χώρο.

- 21.** Τις τελευταίες μέρες του Σεπτεμβρίου ανακοίνωσε άλλη μία επιτυχημένη συνεργασία με την Gkisakis Beauty η οποία επέλεξε το PYLON ERP.
- 22.** Ο μήνας Σεπτέμβριος έκλεισε με την στρατηγική συνεργασία της EPSILON NET και της Vodafone Ελλάδος. Οι δύο εταιρίες προχώρησαν στην ανάπτυξη των εφαρμογών Epsilon Net Books Management by Vodafone που βελτιστοποιούν την παρακολούθηση, την οργάνωση και την καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων, υποστηρίζουν κύκλωμα αγορών-πωλήσεων, τιμολόγησης, εισπράξεων, διαχειρίζονται την αποθήκη με τα είδη τους, ενώ διαθέτουν ενσωματωμένο Σύστημα Διαχείρισης Σχέσεων με πελάτες (CRM), καμπάνιες, προσφορές, και επικοινωνία με Social media. Η νέα εφαρμογή είναι βασισμένη στην πλατφόρμα PYLON.
- 23.** Με επιτυχία διεξαχθεί στις 2 Οκτωβρίου το 1^ο Πανελλήνιο Forum Λογιστών από την EPSILON NET με χορηγούς τις: Edenred, AIG, Vodafone και Microsoft. Στόχος ήταν να συζητηθούν και να αναλυθούν οι τρέχουσες εξελίξεις, πρότειναν λύσεις στα προβλήματα των επαγγελματιών και προσδιόρισαν το πρότυπο λογιστικό γραφείο του μέλλοντος. Στην εκδήλωση συμμετείχαν περισσότεροι από 800 λογιστές, φοροτεχνικοί και οικονομολόγοι σημειώνοντας εντυπωσιακή προσέλευση. Οι συμμετέχοντες είχαν το προνόμιο να παρακολουθήσουν για πρώτη φορά εκτενή παρουσίαση του νέου αποκλειστικού προϊόντος PYLON CRM Λογιστών, καθώς και της πρωτοποριακής λύσης Digital Accounting.
- 24.** Στα μέσα Οκτωβρίου ανακοινώθηκε η νέα συνεργασία με την Nikoloudis Family Farms, η οποία προτίμησε την εφαρμογή PYLON Commercial συνδυάζοντάς την με την δυνατότητα Retail POS Touch Screen ώστε να πετύχει την μέγιστη ταχύτητα, συνέπεια και αξιοπιστία στον χώρο της λιανικής και χονδρικής πώλησης κρεάτων.
- 25.** Στις 13 Οκτωβρίου ανακοινώθηκε η επιτυχημένη εκδήλωση της EPSILON NET για το Δίκτυο Συνεργατών της, που πραγματοποιήθηκε σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Οι συγκεκριμένες εκδηλώσεις αποτελούν θεσμό για την EPSILON NET, αποδεικνύοντας την αμέριστη προσήλωσή της στη διατήρηση μιας άριστης συνεργασίας με όλο το δίκτυο των συνεργατών. Στο επίκεντρο της ατζέντας βρέθηκαν όλες οι τεχνολογικές εξελίξεις στο

σύνολο της γκάμας προϊόντων της, οι προοπτικές για εμβάθυνση της συνεργασίας της EPSILON NET με το Δίκτυο Συνεργατών της και η τοποθέτηση για το Όραμα και τη Στρατηγική Ανάπτυξη του Ομίλου.

26. Ο Οκτώβριος έκλεισε με την εταιρεία [“ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ Γ ΤΡΙΒΟΥΛΙΔΗΣ Ε. Ο.Ε.”](#) - SHE FASHION” και το PYLON να κατακτούν τον χώρο του e-shopping. Μια εδραιωμένη εταιρεία με τρία υπάρχοντα καταστήματα η οποία εμπιστεύτηκε τ PYLON Commercial για την ενιαία διαχείριση των αποθεμάτων των καταστημάτων και του ηλεκτρονικού καταστήματος καθώς και η συνεργασία όλων των συστημάτων στοχεύοντας στην άρτια παρακολούθηση των εμπορευμάτων και τη βέλτιστη εξυπηρέτηση πελατών.
27. Εντυπωσιακή ήταν η συμμετοχή στο 1^ο Πανελλήνιο Forum Λογιστών αφού όπως ανακοινώθηκε στα μέσα Νοεμβρίου, η EPSILON NET μέτρησε πάνω από 1.800 συμμετοχές σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη αποδεικνύοντας περίτρανα την μεγάλη διείσδυση της Epsilon Net στα Λογιστικά γραφεία που φέτος ξεπέρασε το 60%. Η περιοδεία συνεχίστηκε σε Ρόδο, Χανιά, Ηράκλειο και Ρέθυμνο, Βόλο, Λάρισα, Πάτρα ενώ έπονται να ακολουθήσουν και άλλες 20 μεγάλες εκδηλώσεις σε κάθε γωνιά της χώρας.
28. Την τελευταία βδομάδα του Νοεμβρίου επισημοποιήθηκε άλλη μια συμμαχία της εταιρεία και του PYLON με την ΒΙ.Ε.ΠΑ. –ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΔΟΠΟΥΛΟΣ, η οποία επέλεξε για την μηχανογράφηση της το PYLON Commercial.
29. Ο Νοέμβριος έφυγε αφήνοντας μια σημαντική ανακοίνωση για την έναρξη μιας καινούργιας συνεργασίας της EPSILON NET και του Epsilon Net College με το Διεθνές Πανεπιστήμιο UNINETTUNO με έδρα την Ρώμη. Το Διεθνές Πανεπιστήμιο UNINETTUNO ανήκει στα κορυφαία εκπαιδευτικά ιδρύματα ανά τον κόσμο. Η συνεργασία αυτή προσφέρει στην Ελληνική Κοινότητα ένα άρτιο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη Λογιστική και στα Χρηματοοικονομικά (MBA in ACCOUNTING & FINANCE) απόλυτα προσαρμοσμένο στις Ευρωπαϊκές και Ελληνικές Ανάγκες σε Αγγλικά και Ελληνικά.
30. Μια ανακοίνωση που έκλεισε την χρονιά του '17 με πολλές προσδοκίες για το 2018 ήταν αυτή με την εφαρμογή PYLON να ξεπερνά τις 6.000 εγκαταστάσεις εντός της τελευταίας διετίας. Το εύρος, η ετερομέρεια και η πολυπλοκότητα των εγκαταστάσεων αποδεικνύουν την τεχνολογική ευφυΐα της πλατφόρμας να προσαρμόζεται στις εκάστοτε ιδιαιτερότητες των επιχειρήσεων. Η ευκολία διαχείρισης και ελέγχου των επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως μεγέθους και κλάδου, φανερώνει την ανωτερότητα του [PYLON](#) ως συνολική λύση, ενώ κατακτά ακόμα και τις κάθεται αγορές.

- 31.** Τελευταία συνεργασία για την επιτυχημένη πορεία της EPSILON NET του 2017 ήταν αυτή με την Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Ηλείας-Ολυμπίας. Την μηχανογράφηση της [ΕΑΣ](#), ανέλαβε η [Ergologic](#) (Platinum Partner), προχωρώντας στην εγκατάσταση των εφαρμογών [PYLON Commercial & Retail](#). Οι δύο εφαρμογές ενοποίησαν τις 3 γραμμές παραγωγής (ελαιόλαδου, αραβόσιτου, κρασιού), στις οποίες υποστηρίζεται η εικαθάριση παραλαβής πρωτογενών προϊόντων από τους παραγωγούς. Το [PYLON Commercial](#) κάλυψε πλήρως την παραγωγική ανάγκη του Συνεταιρισμού για συγκέντρωση, επεξεργασία, τυποποίηση και διάθεση τοπικών αγροτικών προϊόντων.
- 32.** Η 1^η ανακοίνωση της EPSILON NET για το 2018 ήταν αυτή της στρατηγικής συνεργασίας με την ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση νέας ηλεκτρονικής υπηρεσίας. Με τη νέα υπηρεσία, παρέχεται η δυνατότητα διενέργειας τραπεζικών συναλλαγών μέσω της οικογένειας των εμπορικών εφαρμογών PYLON.
- 33.** Πλέον το PHILOXENIA HOTEL 4* στη Χαλκιδική λειτουργεί με PYLON Hospitality σύμφωνα με την ανακοίνωση της εταιρείας στις 24 Ιανουαρίου. Από τα διαθέσιμα εργαλεία του PYLON επιλέχτηκε η φυσική απογραφή με δυνατότητα καταχώρησης και καταμέτρησης αποθεμάτων ώστε να υπάρχει μηνιαίος έλεγχος κόστους.
- 34.** Άλλη μια εταιρεία μέσα στον μήνα Ιανουάριο επέλεξε το PYLON Hospitality. Το Crispy World Beach Resort που βρίσκεται 24χλμ έξω από τα Χανιά χρειάστηκε την εφαρμογή PYLON Hospitality για την μηχανογράφηση του και επίσης για την φυσική απογραφή, διαχείριση παρτίδων καθώς και λογιστικές λειτουργίες όπως γενική λογιστική, ισολογισμούς και διαχείριση δαπανών. Με οδηγό την ικανότητα προσαρμογής του [PYLON](#), ενεργοποιήθηκε το [PYLON Mobile Order](#) με όλες τις δυνατότητες ασύρματης παραγγελιοληψίας για την άμεση εξυπηρέτηση των εξωτερικών πωλητών.
- 35.** Στις 30 Ιανουαρίου ανακοινώθηκε επίσημα η πλήρης διασύνδεση του PYLON και της πλατφόρμας «eAPId LINK» της ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ. Η σύνδεση του [PYLON](#) με την νέα πλατφόρμα “eAPId LINK” πραγματοποιεί την ιδέα του Open Banking καινοτομώντας στον τομέα της διασύνδεσης φροντίζοντας παράλληλα για την ασφάλεια δεδομένων και συναλλαγών. Με το PYLON e-banking Online Services, οι χρήστες εκτός από την απεικόνιση των στοιχείων του λογαριασμού τους, δύνανται να πραγματοποιήσουν κινήσεις e-banking (μεταφορά χρημάτων από εταιρικούς σε λογαριασμούς συνεργατών εντός και εκτός τραπεζής) καθώς και να δημιουργήσουν παραστατικά βάσει των κινήσεων του λογαριασμού.
- 36.** Την τελευταία μέρα του Ιανουαρίου ανακοίνωσε την συμμετοχή της για 3^η συνεχόμενη χρονιά στη HORECA. Οι ενδιαφερόμενοι για να ξεναγηθούν στον κόσμο του PYLON αλλά και να επωφεληθούν από προσφορές μας,

μπόρεσαν να μας βρουν στην HORECA 2018 από τις 9 μέχρι τις 12 Φεβρουαρίου στο περίπτερο D43 (Metropolitan Expo).

37. Η 1^η εβδομάδα του Φεβρουαρίου έφερε το A for Athens στην οικογένεια της EPSILON NET και του PYLON Hospitality. Για την μηχανογράφηση του και την ανάγκη για συνδυασμό Hotel & Restaurant λόγω αυξημένων απαιτήσεων για άμεση ενημέρωση χρεωστικών μέσω ασύρματης παραγγελιοληψίας.
38. Το PYLON Hospitality κάλυψε τις ανάγκες του 360 HOTEL το οποίο απαιτούσε μια εφαρμογή υψηλών προδιαγραφών με σημαντικές δυνατότητες σύνδεσης του Back Office με το front desk του ξενοδοχείου.
39. Η SUNSEEKER HELLAS και η EPSILON NET συνεργάστηκαν με σκοπό το [PYLON Commercial](#) με σκοπό να χρησιμοποιήσει τα module παρακολούθησης Χρηματικών Λογαριασμών και Τραπεζών, Λογιστικού Σχεδίου, Multilingual πεδίων. Με αυτή την συμφωνία που ανακοινώθηκε την 15^η μέρα του Φεβρουαρίου πλέον το [PYLON Commercial](#) μπήκε και επίσημα στην αγορά σιαφών.
40. Με επιτυχία κλείνει ο Φεβρουάριος για την EPSILON NET και την συμμετοχή της στην HORECA 2018 ανανεώνοντας το ραντεβού της με την HORECA Φεβρουαρίου 2019. Κατά την διάρκεια παρουσιάστηκαν όλες οι εξελίξεις του PYLON για όλο το περασμένο έτος.
41. Τις δύο τελευταίες μέρες του Φεβρουαρίου ανακοινώθηκαν και δύο σημαντικές προσθήκες στην οικογένεια του PYLON. Η 1^η ήταν αυτή με την εταιρεία Unikleen-Δεστούνης ABEE, με διαχρονική πορεία στο χώρο της Κλωστοϋφαντουργίας η οποία εγκατέστησε το [PYLON Commercial](#) και PYLON Mobile Order. Την εγκατάσταση πραγματοποίησε η [Ergologic](#), πιστοποιημένος Platinum συνεργάτης της EPSILON NET, με 20ετή εμπειρία στον χώρο της πληροφορικής. Πλέον η Unikleen-Δεστούνης ABEE με το [PYLON Commercial](#) μπορεί να παρακολουθεί την δομή κόστους κάθε προϊόντος και να λαμβάνει αποφάσεις για την πορεία και την εξέλιξή του μέσα από σύγχρονα εργαλεία προϋπολογισμού, όπως κριτήρια σχεδιασμού κέντρων κόστους, αποτίμησης αποθεμάτων, αναφορές απόκλισης κόστους, όπως βέβαια και μέσω του PYLON Mobile Order ο όγκος των απομακρυσμένων παραγγελιών στο σύστημα γίνεται με ευκολία μέσα σε 1' λεπτό από οποιοδήποτε σημείο, χωρίς να διακόπτεται η εργασία, με ταυτόχρονη εισαγωγή και ενημέρωση του back office ERP. Τέλος, η 2^η συνεργασία ήταν με την εταιρεία Αρχιπέλαγος η οποία επέλεξε τα ίδια προϊόντα για να διεκπεραιώσει την μηχανοργάνωση και μηχανογράφηση, σε hardware, software και φορητή τιμολόγηση.
42. Την 1^η εβδομάδα του Μαρτίου ανακοινώθηκε η σημαντική εκδήλωση που διεξήχθη στο Grand Hotel Θεσσαλονίκης με σύσσωμο το πολυάριθμο προσωπικό της εταιρείας από Αθήνα και Θεσσαλονίκη, εν όψει της

κοπής πίτας του ομίλου EPSILON NET. Ως Great Place to Work η εταιρεία δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην επιβράβευση των εργαζόμενων της.

43. Ρεκόρ σημειώνουν οι εγκαταστάσεις και η διάθεση νέων καινοτόμων υπηρεσιών από την Epsilon HR, αφού με σχετική ανακοίνωση η εταιρεία γνωστοποίησε κατά τον μήνα Μάρτιο ότι το 2017 ολοκλήρωσε την μηχανογράφηση σε συστήματα Μισθοδοσίας, HRM & Time Attendance σε πάνω από 150 μεγάλες επιχειρήσεις. Τα έργα περιλάμβαναν την προμήθεια των εφαρμογών λογισμικού PYLON HRM, Scan HRMS και Business Μισθοδοσία, καθώς και την πλήρη αντιμετώπιση των εξειδικευμένων απαιτήσεων των επιχειρήσεων σε θέματα εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Πλέον η Epsilon HR εξυπηρετεί πάνω από 70% των μεγάλων επιχειρήσεων και ομίλων εταιρειών, ενώ στο τέλος του 2017, ξεπεράστηκαν οι 5.000 εγκαταστάσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις αγγίζοντας το 65% σε μερίδιο αγοράς.
44. Στο τελευταίο 10ήμερο του Μαρτίου ανακοινώθηκε άλλη μία μεγάλη συνεργασία της EPSILON NET με το ξενοδοχείο AMBASSADOR στη Θεσσαλονίκη, το οποίο εμπιστεύτηκε το PYLON Hospitality για την μηχανογράφηση του αλλά και για να καλυφθεί μια σημαντική ανάγκη της επιχείρησης αναφορικά με την παρακολούθηση όλων των τμημάτων εσόδων και τη διαχείριση του πολύτιμου πελατολογίου μέσω του αναλυτικού CRM του [PYLON](#).
45. Ο Μάρτιος τελείωσε με την ανακήρυξη της EPSILON NET ως μία από τις καλύτερες επιχειρήσεις στην Ευρώπη από τον θεσμό των European Business Awards. Η EPSILON NET επιλέχθηκε ανάμεσα σε 2.898 επιχειρήσεις που είχαν πρόσφατα κατακτήσει μια θέση στη λίστα επιχειρηματικής αριστείας «Ones to Watch» και ανακηρύχθηκε National Winner από μια ομάδα ανεξάρτητων κριτών, συμπεριλαμβανομένων κορυφαίων επιχειρηματικών ηγετών, πολιτικών και ακαδημαϊκών, ως η καλύτερη επιχείρηση στην Ελλάδα στην κατηγορία «Digital Technology Award»
46. Στις αρχές του μήνα Απριλίου του 2018 η EPSILON NET κατακτά και φέτος την 2^η θέση στη λίστα των Best Workplaces 2018 στην κατηγορία άνω των 251 εργαζόμενων. Η λίστα των Best Workplaces είναι η μεγαλύτερη έρευνα εργασιακού περιβάλλοντος με παρουσία σε περισσότερες από 50 χώρες και διεξήχθη φέτος στην Ελλάδα για 16η συνεχή χρονιά. Συγκεκριμένα, πρόκειται για μια έρευνα αξιολόγησης των συνθηκών του περιβάλλοντος που ο εργαζόμενος ασκεί τα καθήκοντα του και ανάδειξης των επιχειρήσεων που έχουν στόχο την προώθηση της κουλτούρας ενός άριστου εργασιακού περιβάλλοντος.

Προβλέψεις Εξέλιξης της Επιχείρησης

Ο Όμιλος εταιρειών της Epsilon Net είναι ο μόνος Ελληνικός Όμιλος στο χώρο της πληροφορικής που έχει πραγματοποιήσει τα τελευταία 5 χρόνια μεγάλες επενδύσεις στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών. Μέσω αυτών των

επενδύσεων δημιουργήθηκε και η νέα πλατφόρμα Pylon καθώς και η σειρά εφαρμογών επιχειρηματικού λογισμικού που λανσαρίστηκε τα τελευταία χρόνια στην Ελληνική αγορά.

Η στρατηγική του Ομίλου της Epsilon Net για την τριετία 2018 – 2020 βασίζεται στους ακόλουθους άξονες:

- Διείσδυση στην αγορά των μικρών, μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων στην Ελλάδα, όσον αφορά την απόκτηση επιχειρηματικού λογισμικού (εμπορικολογιστικές εφαρμογές, ERP's, CRM's και εφαρμογές λογισμικού για κάθετες – εξειδικευμένες αγορές).
- Η περαιτέρω διείσδυση των εφαρμογών λογισμικού μισθοδοσίας και διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού (Payroll & HRM Systems) στις επιχειρήσεις. Οι συνθήκες για να επιτευχθεί ο στόχος είναι ιδανικές καθώς μετά την επιτυχή δημιουργία της θυγατρικής εταιρείας Epsilon HR A.E. και την απόκτηση από αυτή του πηγαίου κώδικα των εφαρμογών της SCAN, καλύπτονται πλέον οι ανάγκες και των πολύ μεγάλων επιχειρήσεων και οργανισμών.
- Η περαιτέρω διείσδυση στην αγορά των λογιστικών γραφείων και των ελευθέρων επαγγελματιών λογιστών – φοροτεχνικών με νέα προγράμματα και εξειδικευμένες υπηρεσίες καθώς και νέες τεχνολογικά αναπτυγμένες λύσεις που πρωτοπορούν στην Ελληνική αγορά όπως η λύση Digital Accounting. Η συγκεκριμένη λύση δίνει τη δυνατότητα στον χρήστη αντί να καταχωρήσει πληκτρολογώντας τα παραστατικά των πελατών του, να τα σκανάρει και στη συνέχεια με αυτόματο τρόπο να δημιουργούνται οι απαραίτητες λογιστικές εγγραφές χωρίς να χρειάζεται περαιτέρω παρέμβαση του χρήστη.

Δραστηριότητες της επιχείρησης στον τομέα ερευνών και ανάπτυξης

Η Εταιρεία και ο Όμιλος δραστηριοποιούνται ενεργά στον τομέα Έρευνας και Ανάπτυξης. Μάλιστα διαθέτουν οργανωμένο τμήμα που στελεχώνεται από επιστήμονες του κλάδου Πληροφορικής & απασχολείται στις διαφορετικές φάσεις Έρευνας & Ανάπτυξης προϊόντων Υψηλής Τεχνολογίας.

Πληροφορίες που αναφέρονται στην απόκτηση ιδίων μετοχών όπως προβλέπεται στην παράγραφο 9 του άρθρου 16 του ΚΝ.2190/20

Η Εταιρεία δεν κατέχει ίδιες μετοχές. Επιπρόσθετα, καμία από τις Θυγατρικές Εταιρείες του Ομίλου δεν κατέχει μετοχές της Μητρικής Εταιρείας.

Υποκαταστήματα της Εταιρείας και των Θυγατρικών του Ομίλου (εντός και εκτός Ελλάδος)

Οι Εταιρείες του Ομίλου με έδρα στην Ελλάδα έχουν υποκαταστήματα μόνο εντός Ελλάδος, τα οποία παρατίθενται ως ακολούθως:

EPSILON NET A.E.

- Έδρα & Εκπαιδευτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης – Πάροδος 17ης Νοέμβρη 87, Τ.Κ. 555 34, Πυλαία, Θεσσαλονίκη

- Υποκατάστημα – Λεωφ. Συγγρού 350, Τ.Κ. 176 74, Αθήνα, Αττική
- Υποκατάστημα / Εκπαιδευτικό Κέντρο Αθήνας – Λεωφ. Συγγρού 120, Τ.Κ. 117 41, Αθήνα, Αττική

EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

- Έδρα – Πάροδος 17ης Νοέμβρη 87, Τ.Κ. 555 34, Πυλαία, Θεσσαλονίκη

EPSILON HR A.E.

- Έδρα – Πάροδος 17ης Νοέμβρη 87, Τ.Κ. 555 34, Πυλαία, Θεσσαλονίκη
- Υποκατάστημα – Λεωφ. Συγγρού 350, Τ.Κ. 176 74, Αθήνα, Αττική

SUPERVISOR A.E.

- Έδρα – Καραϊσκάκη & Ζαλόγγου 1-5, Τ.Κ. 111 46 Αθήνα, Αττική

Αντίστοιχα οι Εταιρείες του Ομίλου με έδρα εκτός Ελλάδας έχουν υποκαταστήματα μόνο στις χώρες εγκατάστασης της έδρας τους, τα οποία παρατίθενται ως ακολούθως:

EPSILON EUROPE PLC

- Έδρα – Αγίας Φυλάξεως & Ζήνωνος Ρωσσίδη 2, Τ.Κ. 596 55, Λεμεσός, 3015, Κύπρος

EVOLUTIONSNT PLC

- Έδρα – 80, Strafford Gate, Potters Bar, Hertfordshire, EN3 1PG, England, United Kingdom

EVOLUTIONSNT (UK) LTD

- Έδρα – 80, Strafford Gate, Potters Bar, Hertfordshire, EN6 1PG, England, United Kingdom

Ακίνητα

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές του Ομίλου δεν είχαν υπό την κατοχή τους ιδιόκτητα ακίνητα κατά τη χρήση 2017.

Μερισματική Πολιτική

Για την κλειόμενη χρήση 2017, η πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρείας είναι η μη διανομή μερίσματος, προκειμένου να συνεχιστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η επενδυτική στρατηγική της εταιρείας στις νέες τεχνολογίες Hybrid Technology.

Παράγοντες Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας αντιμετωπίζουν διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως οι πιστωτικοί κίνδυνοι, οι κίνδυνοι ρευστότητας και οι κίνδυνοι της αγοράς. Στρατηγική και πολιτική του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η πρόληψη και ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων που μπορούν να προέλθουν από τους ανωτέρω κινδύνους.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί κυρίως ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπεριέχουν λογαριασμούς εμπορικών απαιτήσεων, καταθέσεις σε τράπεζες, λογαριασμούς προεξόφλησης εμπορικών απαιτήσεων, επενδύσεις σε χρεόγραφα και πληρωτέους λογαριασμούς. Η οικονομική διεύθυνση σε συνεργασία με τα υπόλοιπα τμήματά της, που αντιμετωπίζουν τους κινδύνους αυτούς είναι υπεύθυνη να τους εντοπίσει, να τους εκτιμήσει και να τους αντισταθμίσει όπου απαιτείται.

Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Το σύνολο σχεδόν των συναλλαγών του Ομίλου και της Εταιρείας πραγματοποιείται σε ευρώ όποτε δεν υπάρχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος Μεταβολών Επιτοκίων Αγοράς και Κίνδυνος Τιμών

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν στο ενεργητικό τους έντοκα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όπως καταθέσεις όψεως και προθεσμίας και επενδύσεις σε χρεόγραφα. Επιπρόσθετα πολιτική της Διοίκησης είναι τα προϊόντα δανεισμού της να είναι κυμαινόμενου επιτοκίου. Λόγω του περιορισμένου κινδύνου για τον όμιλο και την εταιρεία, η διοίκηση δε χρησιμοποιεί χρηματοπιστωτικά εργαλεία για την περαιτέρω μείωση του κινδύνου αυτού, επειδή δε θεωρεί ότι οι συναλλαγές είναι σημαντικές, λόγω της αξίας και της συχνότητάς τους. Ωστόσο, σε ετήσια βάση επανεκτιμάται η θέση της εταιρείας, ως προς τον ανωτέρω κίνδυνο και αξιολογείται η ανάγκη χρησιμοποίησης συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών εργαλείων για τον περιορισμό του.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Οι συναλλαγές του Ομίλου και της Εταιρείας με πελάτες αναπτύσσονται κατόπιν αξιολόγησης της φερεγγυότητας και της αξιοπιστίας τους, προκειμένου να μην παρατηρούνται προβλήματα καθυστερήσεων πληρωμών και επισφαλειών. Τα πιστωτικά όρια των πελατών παρακολουθούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και επανακαθορίζονται εφόσον χρειαστεί. Οι απαιτήσεις από πελάτες παρουσιάζουν μεγάλη διασπορά και συνεπώς περιορίζεται στο ελάχιστο ο πιστωτικός κίνδυνος.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτει χαμηλή έκθεση σε κίνδυνο ρευστότητας αφού διαθέτει επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα για την κάλυψη των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων.

Άλλοι Λειτουργικοί Κίνδυνοι

Οι ασφαλιστικές καλύψεις περιουσίας και λοιπών κινδύνων θεωρούνται επαρκείς με 31/12/2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία. Επιπλέον η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας έχει εγκαταστήσει ένα επαρκές και αξιόπιστο σύστημα εσωτερικού ελέγχου για την πρόληψη των κινδύνων στα πλαίσια των εμπορικών της εργασιών.

Κίνδυνος Διαχείρισης Κεφαλαίου

Δεν συντρέχει κίνδυνος κεφαλαίου για τον Όμιλο και την Εταιρεία, λόγω του μεγάλου ύψους των Ιδίων κεφαλαίων και της σταδιακής εξάλειψης των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρείας. Πολιτική του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής βάσης, ώστε να υποστηριχθεί η μελλοντική της ανάπτυξη.

Οι Εταιρείες του Ομίλου διαχειρίζονται τα κεφάλαιά τους, ούτως ώστε, να διασφαλίζουν τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και ταυτόχρονα τη μέγιστη δυνατή απόδοση για τους μετόχους μέσω της βέλτιστης αναλογίας ιδίων κεφαλαίων και δανεισμού. Η γενική στρατηγική των Εταιρειών του Ομίλου δεν έχει αλλάξει σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

*Ακριβές αντίγραφο από
το βιβλίο πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου*

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΜΙΧΟΣ

Α. Οικονομικές Καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά εκφρασμένα σε € ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	4	1.381.701,62	1.099.994,81	1.180.431,70	1.044.230,15
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	5	6.152.845,04	5.241.708,63	5.643.272,60	4.975.582,97
Επενδύσεις σε Θυγατρικές Επιχειρήσεις	6		-	3.217.282,80	2.928.300,00
Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις	7		297.080,00		297.080,00
Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	8	3.521,30	3.521,30	3.521,30	3.521,30
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	10	70.942,42	51.917,52	57.597,68	47.993,80
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντων Στοιχείων του Ενεργητικού		7.609.010,38	6.694.222,26	10.102.106,08	9.296.708,22
Κυκλοφορούν Ενεργητικό					
Αποθέματα	11	112.336,06	26.394,69	34.217,07	26.284,53
Πελάτες & Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις	12	7.065.163,77	5.495.417,50	5.908.927,34	4.847.708,49
Χρηματοοικονομικά Στοιχεία σε Εύλογη Αξία Μέσω Αποτελεσμάτων	13	335.422,87	542.057,00		-
Λοιπά Αποθεματικά	14	516.173,13	365.145,73	333.658,76	1.058.457,82
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα	15	4.259.282,78	3.370.234,08	1.252.166,89	310.530,35
Σύνολο Κυκλοφορούντων Στοιχείων του Ενεργητικού		12.288.378,61	9.799.249,00	7.528.970,06	6.242.981,19
Σύνολο Ενεργητικού		19.897.388,99	16.493.471,26	17.631.076,14	15.539.689,41
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο	16	1.676.316,00	1.676.316,00	1.676.316,00	1.676.316,00
Διαφορά από Έκδοση Μετοχών υπέρ το Άρπο	17	446.210,40	446.210,40	446.210,40	446.210,40
Διαφορές Αναπροσαρμογής - Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	18	2.916,14	4.188,93	2.916,14	4.188,93
Λοιπά Αποθεματικά	19	2.698.007,45	2.860.963,88	2.678.469,32	2.783.397,21
Αποτελέσματα εις Νέον	20	6.568.893,91	5.910.824,23	6.470.448,93	5.859.722,01
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων Αποδιδόμενων σε Ιδιοκτήτες Μητρικής		11.392.343,90	10.898.503,44	11.274.360,79	10.769.834,55
Δικαιώματα Μειοψηφίας	21	371.655,48	9.712,06	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		11.763.999,38	10.908.215,50	11.274.360,79	10.769.834,55
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Δάνεια	22	2.451.517,65	843.007,91	2.345.018,54	699.100,89
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις	9	407.416,34	400.871,58	389.647,97	402.156,17
Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία	23	881.161,23	377.450,32	611.551,19	377.450,32
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	24	162.897,30	152.897,30	152.897,30	152.897,30
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		3.902.992,52	1.779.227,11	3.499.115,00	1.631.604,68
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές & Λοιπές Εμπορικές Υποχρεώσεις	25	1.678.996,79	1.286.302,93	937.613,04	879.732,23
Τράπεζες - Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	22	155.693,88	540.104,45		36.255,84
Τράπεζες - Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις Πληρωτέες στην Επόμενη Χρήση	22	423.992,67	326.781,47	388.919,24	318.432,82
Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις	26	1.032.468,93	867.981,94	800.904,77	785.119,96
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	27	939.244,82	784.857,86	730.163,30	1.118.709,33
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		4.230.397,09	3.806.028,65	2.857.600,35	3.138.250,18
Σύνολο Υποχρεώσεων		8.133.389,61	5.585.255,76	6.356.715,35	4.769.854,86
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων & Υποχρεώσεων		19.897.388,99	16.493.471,26	17.631.076,14	15.539.689,41

Οι σημειώσεις στις σελίδες 33 έως 95 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος Χρήσεως

Ποσά εκφρασμένα σε €	Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1.1 - 31.12.2017	1.1 - 31.12.2016	1.1 - 31.12.2017	1.1 - 31.12.2016
Κύκλος Εργασιών (Πωλήσεις)	33	14.965.533,96	12.460.197,26	10.820.253,84	10.974.504,95
Κόστος Πωλήσεων	28	(7.083.274,76)	(6.625.804,55)	(5.665.649,89)	(6.273.738,86)
Μικτά Αποτελέσματα (Κέρδη) Εκμεταλλεύσεως		7.882.259,20	5.834.392,71	5.154.603,95	4.700.766,09
Λοιπά Έσοδα Εκμεταλλεύσεως	30	140.634,88	24.032,05	69.537,19	48.190,18
Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	28	(334.463,10)	(264.477,00)	(183.992,87)	(189.191,36)
Έξοδα Λειτουργίας Έρευνών - Αναπτύξεως	28	(3.553.107,47)	(2.983.422,95)	(2.294.372,49)	(2.368.640,43)
Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως	28	(2.896.766,99)	(2.437.514,77)	(1.849.242,38)	(1.971.471,94)
Λοιπά Έξοδα Εκμεταλλεύσεως	30	(348.168,78)	(8.399,15)	(89.040,14)	(3.485,28)
Λειτουργικά Κέρδη		890.387,74	164.610,89	807.493,26	216.167,26
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	29	54.111,72	125.270,52	3.783,93	3.876,96
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	29	(160.132,22)	(175.311,08)	(123.178,04)	(169.279,03)
Καθαρά Κέρδη προ Φόρων		784.367,24	114.570,33	688.099,15	50.765,19
Φόρος Εισοδήματος	9	(96.819,12)	1.024,20	(45.228,71)	4.066,47
Καθαρά Κέρδη μετά Φόρων (Α)		687.548,12	115.594,53	642.870,44	54.831,66
Κατανέμονται σε:					
- Ιδιοκτήτες Μητρικής		700.195,43	128.403,55	642.870,44	54.831,66
- Δικαιώματα Μειοψηφίας		(12.647,31)	(12.809,02)	-	-
		687.548,12	115.594,53	642.870,44	54.831,66
Λοιπά Συνολικά Έσοδα μετά από Φόρους (Β)		(195.592,59)	-	(137.071,41)	-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα μετά από Φόρους (Α) + (Β)		491.955,53	115.594,53	505.799,03	54.831,66
Κατανέμονται σε:					
- Ιδιοκτήτες Μητρικής		501.004,95	128.403,55	505.799,03	54.831,66
- Δικαιώματα Μειοψηφίας		(9.049,42)	(12.809,02)	-	-
		491.955,53	115.594,53	505.799,03	54.831,66
Μέσος Σταθμικός Αριθμός Μετοχών					
Κοινές Ονομαστικές Μετοχές		5.587.720	5.587.720	5.587.720	5.587.720
Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή σε €	31	0,0880	0,0207	0,0905	0,0098

Οι σημειώσεις στις σελίδες 33 έως 95 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

ΟΜΙΛΟΣ	Αποδίδεμα σε Ίδιοκτητες της Μητρικής						Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άσπο	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο
	Μετοχικό Κεφάλαιο	Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	Τακτικό Αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	Υπόλοιπο Καρδών εις Νέο			
Ποσά εκφρασμένα σε €									
Υπόλοιπο 01 Ιανουαρίου 2017	1.676.316,00	4.188,93	467.664,70	2.502.426,00	(109.126,82)	5.910.824,23	446.210,40	9.712,06	10.908.215,50
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2017 Μετά Φόρων						687.548,12			687.548,12
Διαγραφή Αποτελεσμάτων Ενοποίησης						3.145,04			3.145,04
Τακτοποίηση Τέλους Επιτηδεύματος						83,34			83,34
Μεταβολή σε Δικαιώματα Μειοψηφίας κατά την Ενοποίηση Ουγατρικών								376.878,77	376.878,77
Μεταβολή σε Υπόλοιπο Αποτελεσμάτων εις Νέο Λόγω Αλλαγής Μετοχικής Σύνθεσης Ουγατρικής						(20.400,00)			(20.400,00)
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων		(1.272,79)							(1.272,79)
Μεταφορά σε Τακτικό Αποθεματικό			32.143,52			(32.143,52)			-
Μεταφορά σε Λοιπά Αποθεματικά				492,64		4.901,35			5.393,99
Φόρος Αποθεματικού Αναλογιστικών Ζημιών					79.889,93				79.889,93
Αποθεματικό Αναλογιστικών Αποτελεσμάτων					(275.482,52)				(275.482,52)
Μεταβολή σε Δικαιώματα Μειοψηφίας, Λόγω Αλλαγής Μετοχικής Σύνθεσης Ουγατρικής						2.288,04		(2.288,04)	-
Δικαιώματα Μειοψηφίας που αναλογούν σε Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2017						12.647,31		(12.647,31)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.676.316,00	2.916,14	499.808,22	2.502.918,64	(304.719,41)	6.568.893,91	446.210,40	371.655,48	11.763.999,38
Υπόλοιπο 01 Ιανουαρίου 2016	1.676.316,00	5.461,72	461.047,55	2.196.397,14	(109.126,82)	5.950.044,29	949.105,20	6.921,08	11.136.166,16
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2016 Μετά Φόρων						115.594,53			115.594,53
Αύξηση / Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου / Επιστροφή σε Μετόχους							(502.894,80)		(502.894,80)
Τακτικό Αποθεματικό			6.617,15			(6.617,15)			-
Μεταβολή σε Δικαιώματα Μειοψηφίας κατά την Εξαγορά Ουγατρικών								15.600,00	15.600,00
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων		(1.272,79)							(1.272,79)
Αποθεματικό Διαφοράς Συναλλαγματικής Ισοτιμίας				306.028,86		(161.006,46)			145.022,40
Δικαιώματα Μειοψηφίας που αναλογούν σε Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2016						12.809,02		(12.809,02)	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	1.676.316,00	4.188,93	467.664,70	2.502.426,00	(109.126,82)	5.910.824,23	446.210,40	9.712,06	10.908.215,50

Οι σημειώσεις στις σελίδες 33 έως 95 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ποσά εκφρασμένα σε €	Μετοχικό Κεφάλαιο	Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	Τακτικό Αποθεματικό	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	Υπόλοιπο Κερδών εις Νέο	Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Λοιπό	Σύνολο
ΕΤΑΙΡΕΙΑ								
Υπόλοιπο 01 Ιανουαρίου 2017	1.676.316,00	4.188,93	467.664,70	2.424.859,33	(109.126,82)	5.859.722,01	446.210,40	10.769.834,55
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2017 Μετά Φόρων						642.870,44		642.870,44
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων		(1.272,79)						(1.272,79)
Μεταφορά σε Λοιπά Αποθεματικά					(193.058,32)			(193.058,32)
Φόρος Αποθεματικού Αναλογιστικών Ζημιών					55.986,91			55.986,91
Μεταφορά σε Τακτικό Αποθεματικό			32.143,52			(32.143,52)		-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.676.316,00	2.916,14	499.808,22	2.424.859,33	(246.198,23)	6.470.448,93	446.210,40	11.274.360,79
Υπόλοιπο 01 Ιανουαρίου 2016								
Υπόλοιπο 01 Ιανουαρίου 2016	1.676.316,00	5.461,72	461.047,55	2.424.859,33	(109.126,82)	5.811.507,50	949.105,20	11.219.170,48
Καθαρά Αποτελέσματα Περιόδου 01.01 - 31.12.2016 Μετά Φόρων						54.831,66		54.831,66
Αύξηση / Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου / Επιστροφή σε Μετόχους							(502.894,80)	(502.894,80)
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων		(1.272,79)						(1.272,79)
Μεταφορά σε Τακτικό Αποθεματικό			6.617,15			(6.617,15)		-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	1.676.316,00	4.188,93	467.664,70	2.424.859,33	(109.126,82)	5.859.722,01	446.210,40	10.769.834,55

Οι σημειώσεις στις σελίδες 33 έως 95 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Έμμεση Μέθοδος	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2016
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Λειτουργικές Δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	784.367,24	114.570,33	688.099,15	50.765,19
<i>Πλέον / μείον προσαρμογές για:</i>				
Αποσβέσεις	1.167.656,04	1.188.945,74	1.062.085,06	1.152.421,05
Προβλέψεις	233.228,39	48.508,20	41.042,55	48.508,20
Συναλλαγματικές διαφορές	2.759,34	145.022,40		
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	(106.466,94)	(18.606,44)	(3.569,68)	41.425,37
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	141.912,83	130.866,64	115.080,84	107.650,16
<i>Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:</i>				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(9.598,90)	4.004,01	(7.932,54)	4.114,17
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	752.864,09	(873.136,40)	(346.023,67)	(600.625,00)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(1.528.865,85)	(365.346,70)	(320.435,97)	(79.432,99)
<i>(Μείον):</i>				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβληθέντα	(120.327,76)	(120.098,88)	(96.121,23)	(96.882,40)
Καταβληθέντοι φόροι	(11.669,02)	(5.926,87)	(1.750,00)	(1.600,00)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	1.305.859,46	248.802,03	1.130.474,51	626.343,75
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων	(24.750,00)	-		(8.400,00)
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(2.123.036,13)	(1.633.296,46)	(1.858.093,29)	(1.259.711,97)
Τόκοι εισπραχθέντες	47.511,03	68.338,40	3.783,93	3.876,96
Λοιπά στοιχεία επενδυτικών ροών	253.537,46	1.461.199,67	488.727,21	49.773,67
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(1.846.737,64)	(103.758,39)	(1.365.582,15)	(1.214.461,34)
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		15.600,00		
Πληρωμές για Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου		(502.894,80)		(502.894,80)
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	2.169.425,00	1.729.948,61	2.061.800,00	1.226.100,00
Εξοφλήσεις δανείων	(927.390,65)	(317.105,56)	(885.055,82)	(469.361,23)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)				
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	1.242.034,35	925.548,25	1.176.744,18	253.843,97
Καθαρή Αύξηση / (Μείωση) στα Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα (α)+(β)+(γ)	701.156,17	1.070.591,89	941.636,54	(334.273,62)
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα Έναρξης Περιόδου	3.558.126,61 *	2.299.642,19	310.530,35	644.803,97
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα Λήξης Περιόδου	4.259.282,78	3.370.234,08	1.252.166,89	310.530,35

* Τα Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα έναρξης τρέχουσας περιόδου (01.01.2017) του Ομίλου διαφέρουν από τα αντίστοιχα λήξης προηγούμενης περιόδου (31.12.2016) κατά ποσό 187.892,53 €, που αφορά Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα λήξης προηγούμενης περιόδου (31.12.2016) της εταιρείας "SUPERVISOR A.E.", η οποία ενοποιείται με τη Μέθοδο της Ολικής Ενοποίησης εντός της τρέχουσας χρήσης 2017.

Β. Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές Πληροφορίες για τον Όμιλο

- Η μητρική εταιρεία “EPSILON NET – Ανώνυμη Εταιρεία Πληροφορικής, Εκπαίδευσης και Προϊόντων Υψηλής Τεχνολογίας” με τον διακριτικό τίτλο “EPSILON NET A.E.”, ιδρύθηκε με τη σημερινή της μορφή το έτος 1999 (Φ.Ε.Κ. 6383 / 04.08.1999). Η αρχική επωνυμία είχε οριστεί ως: “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ – Ανώνυμη Βιοτεχνική και Εμπορική Εταιρεία Εκδόσεων, Πληροφορικής και Προϊόντων Υψηλής Τεχνολογίας” με τον διακριτικό τίτλο “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.” και τροποποιήθηκε στην ως άνω ισχύουσα, κατόπιν της από 14.02.2004 απόφασης της 12^{ης} Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων (Φ.Ε.Κ. 2497 / 24.03.2004), καθώς επίσης και της από 22.05.2008 απόφασης της 9^{ης} Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων (Φ.Ε.Κ. 6356 / 04.07.2008).

Η έδρα της εταιρείας βρίσκεται στην Ελλάδα, στο Δήμο Πυλαίας του Ν. Θεσσαλονίκης – Πάροδος 17^{ης} Νοέμβρη 87 – Ζώνη ΕΜΟ. Ως αρχική έδρα είχε οριστεί ο Δήμος Θεσσαλονίκης, ενώ με την από 20.09.2002 απόφαση της 9^{ης} Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων (Φ.Ε.Κ. 02.10.2002) έγινε η μεταφορά αυτής στο Δήμο Πυλαίας. Η ηλεκτρονική διεύθυνση της εταιρείας είναι www.epsilonnet.gr.

Η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών με Αριθμό Μητρώου 43452/62/Β/99/194 και η διάρκεια ζωής της ορίστηκε σε πενήντα (50) έτη, μέχρι την 22^η Ιουλίου 2049.

Η “EPSILON NET A.E.” δραστηριοποιείται στον κλάδο πληροφορικής και συγκεκριμένα στην ανάπτυξη λογισμικών προγραμμάτων για οικονομολόγους, λογιστές – φοροτεχνικούς, λογιστικά γραφεία και τμήματα λογιστηρίων και οικονομικής διεύθυνσης εταιρειών. Επιπρόσθετα, διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια οικονομικού, επιστημονικού περιεχομένου. Τέλος, εκδίδει και πωλεί το εβδομαδιαίο οικονομικό περιοδικό “EPSILON 7” και εμπορεύεται επιστημονικά – φορολογικά βιβλία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας το οποίο εκλέχθηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρείας, συγκροτήθηκε σε Σώμα βάσει της από 30.06.2016 απόφασης του Δ.Σ. και η θητεία του οποίου λήγει στις 30.06.2021, συγκροτείται από:

1. ΜΙΧΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του ΝΙΚΟΛΑΟΥ και της ΓΕΩΡΓΙΑΣ, Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος Δ.Σ.
2. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ και της ΚΑΤΙΝΑΣ, Αναπληρώτρια Δ/νουςα Σύμβουλος Δ.Σ.
3. ΚΟΥΤΚΟΥΔΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ του ΑΝΤΩΝΙΟΥ και της ΕΛΕΝΗΣ, Μέλος Δ.Σ.
4. ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ ΑΜΑΝΑΤΙΟΣ του ΑΝΤΩΝΙΟΥ και της ΜΑΡΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ.
5. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ και της ΒΑΡΒΑΡΑΣ, Μέλος Δ.Σ.
6. ΠΡΑΣΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ του ΓΑΒΡΙΗΛ και της ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ.
7. ΓΡΙΜΠΕΛΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ και της ΕΥΘΑΛΕΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ.

- Οι θυγατρικές εταιρείες που ανήκουν στον όμιλο παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Επωνυμία	Διεύθυνση Έδρας	Σκοπός	Μετοχικό / Ήπιαικό Κεφάλαιο	Ημερομηνία Τέλους / Ενοποίησης	Ποσοστό Συμμετοχής (%)	Μέθοδος Ενοποίησης
EPSILON EUROPE PLC	Αγίας Φυλάξεως & Ζήναιος Ρωσσιόη 2 - ΤΘ 596 55 - 4011 - Λεμεσός - Κύπρος	Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Ομίλου στην Ευρώπη	300.000 μετοχές του 1,00 € η κάθε μία	23.01.2009 (ίδρυση)	99,966%	Ολική Ενοποίηση
EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Πάροδος 17ης Νοέμβρη 87 - 555 34 - Πυλαία - Θεσσαλονίκη	Παροχή Εκπαιδευτικών Υπηρεσιών	60.000 μετοχές του 1,00 € η κάθε μία	05.01.2009 (ίδρυση)	99,983%	Ολική Ενοποίηση
EVOLUTIONSNT PLC	80 Stratford Gate Potters Bar - Herts - United Kingdom - EN6 1PG	Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Ομίλου στην Ευρώπη	2.035.345 μετοχές της 1,00 € η κάθε μία	26.09.2012 (ίδρυση)	99,956% (έμμεση συμμετοχή)	Ολική Ενοποίηση
EVOLUTIONSNT (UK) LTD	80 Stratford Gate Potters Bar - Hertfordshire - England - EN6 1PG - United Kingdom	Ανάπτυξη Δραστηριοτήτων Ομίλου στην Ευρώπη	1.000 μετοχές της 1,00 € η κάθε μία	02.10.2014 (ίδρυση)	100,000% (έμμεση συμμετοχή)	Ολική Ενοποίηση
EPSILON HR ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Πάροδος 17ης Νοέμβρη 87 - 555 34 - Πυλαία - Θεσσαλονίκη	Παραγωγή και Εμπορία Λογισμικού	24.000 μετοχές του 1,00 € η κάθε μία	22.02.2016 (ίδρυση)	35,000%	Ολική Ενοποίηση
SUPERVISOR ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Καραϊσκάκη & Ζαλόγγου 1-5, 111 46 Αθήνα	Ανάπτυξη, Παραγωγή και Εμπορία Λογισμικού - Η/Υ	64.000 μετοχές των 3,90 € η κάθε μία	01.01.2017 (ενοποίηση)	35,156%	Ολική Ενοποίηση

Η θυγατρική εταιρεία “EPSILON EUROPE PLC” συμμετέχει αφενός στην αγγλική εταιρεία “EVOLUTIONSNT PLC” με ποσοστό 99,99% και αφετέρου στην αγγλική εταιρεία “EVOLUTIONSNT (UK) LTD” με ποσοστό 100,00%. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω αγγλικές εταιρείες ενοποιούνται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης, λόγω έμμεσης συμμετοχής της μητρικής EPSILON NET A.E. Σημειώνεται ότι η EVOLUTIONSNT (UK) LTD ιδρύθηκε εντός του Β’ μήνου 2014 και ενοποιείται για πρώτη φορά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2014.

Επιπρόσθετα, η μητρική εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 35,156% στην εταιρεία SUPERVISOR A.E., η οποία δραστηριοποιείται στην εμπορία ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού, βάσει της από 27/08/2014 απόφασης της Έκτακτης Γ.Σ. των Μετόχων της τελευταίας για αύξηση του Μετοχικού της Κεφαλαίου, την οποία καλύπτει ολοσχερώς η EPSILON NET A.E.

Η ενοποίηση έγινε για πρώτη φορά στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2014 με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, και ακολούθηθηκε έως και τη διαχειριστική περίοδο 2016, δεδομένου ότι δεν υφίστατο η δυνατότητα καθορισμού της χρηματοοικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της SUPERVISOR A.E., η οποία κατατασσόταν στις συγγενείς επιχειρήσεις έως και την 31η Δεκεμβρίου 2016.

Εν συνεχεία, από την 1η Ιανουαρίου 2017 η χρηματοοικονομική και επιχειρηματική πολιτική της SUPERVISOR A.E. καθορίζεται από την EPSILON NET A.E. Ως εκ τούτου, η εν λόγω εταιρεία κατατάσσεται στις θυγατρικές εταιρείες και η ενοποίηση γίνεται για πρώτη φορά στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της 30/06/2017 με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης.

Επίσης, η μητρική εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 35% στην εταιρεία EPSILON HR A.E., η οποία δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία λογισμικού, βάσει της από 21/01/2016 απόφασης Δ.Σ. της για συμμετοχή στην κάλυψη του αρχικού Μετοχικού της Κεφαλαίου.

Η ενοποίηση έγινε για πρώτη φορά στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της 30/06/2016 με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης, δεδομένου ότι η EPSILON NET A.E. καθορίζει τη χρηματοοικονομική και επιχειρηματική πολιτική της EPSILON HR A.E., η οποία κατατάσσεται στις θυγατρικές επιχειρήσεις.

Τέλος, η μητρική εταιρεία από τη χρήση 2017 διαγράφει από τον Όμιλο, με μεταβίβαση των μεριδίων που κατείχε, την εταιρεία “ΚΟΛΛΕΓΙΟ CITY U ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.”, την οποία ενοποιούσε ως συγγενή από τη

χρήση 2011 έως και το Α' 6μηνο 2017, με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, λόγω εξάλειψης επιχειρηματικού ενδιαφέροντος και συνεργειών.

2. Βάση Προετοιμασίας Οικονομικών Καταστάσεων

2.1. Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Για τη σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων χρησιμοποιήθηκαν όλα τα αναθεωρημένα ή νεοεικδοθέντα Πρότυπα, που έχουν εφαρμογή στην εταιρεία και ισχύουν για τη χρήση που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2017.

2.2. Λογιστικές Εκτιμήσεις και Κρίσεις της Διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Η διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των υφιστάμενων μεγεθών. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

Α) Απαιτείται κρίση από τη διοίκηση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικώς αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

Β) Οι εταιρείες του Ομίλου αναγνωρίζουν πρόβλεψη για επίδικες υποθέσεις βάσει στοιχείων από τη Νομική Υπηρεσία του Ομίλου.

Γ) Οι εταιρείες του Ομίλου αναγνωρίζουν προβλέψεις για συμβατικές υποχρεώσεις προς πελάτες τους, οι οποίες υπολογίζονται βάσει ιστορικών δεδομένων και στατιστικών από την επίλυση αντίστοιχων περιπτώσεων του παρελθόντος

Δ) Οι εταιρείες του Ομίλου αναγνωρίζουν προβλέψεις για την απομείωση των συμμετοχών λαμβάνοντας υπόψη τα μελλοντικά οφέλη που θα εισρεύσουν από αυτές.

Ε) Απαιτείται κρίση, σε ετήσια βάση, από τις εταιρείες του Ομίλου για τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής κυρίως των άυλων περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις.

2.3. Πλαίσιο Κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της εταιρείας αφορούν τη χρήση από την 1^η Ιανουαρίου 2017 έως την 31^η Δεκεμβρίου 2017. Οι εν λόγω Οικονομικές Καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Όλα τα ΔΠΧΑ, που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και ισχύουν κατά τη σύνταξη αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων, έχουν υιοθετηθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μέσω της διαδικασίας επικύρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους.

2.4. Νέα Πρότυπα, Τροποποιήσεις & Διερμηνείες σε Υφιστάμενα Πρότυπα με Μεταγενέστερη Ημερομηνία Εφαρμογής

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2017 ή μεταγενέστερα. Η επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2017

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) “Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές”

Η τροποποίηση διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΛΠ 7 Καταστάσεις ταμιακών ροών (Τροποποίηση) “Γνωστοποιήσεις”

Η τροποποίηση εισάγει υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις θα απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017.

Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία και τον Όμιλο

Τα παρακάτω νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά είναι υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχουν εφαρμόσει νωρίτερα τα κατωτέρω πρότυπα και μελετάται η επίδραση τους στις οικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 9 “Χρηματοοικονομικά μέσα”

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης. Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Η Εταιρεία και ο Όμιλος βρίσκονται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9 στις οικονομικές του καταστάσεις. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016.

ΔΠΧΑ 15 “Εσοδα από συμβάσεις με πελάτες”

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Εσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου.

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31.

Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ανεξάρτητα από το είδος της συναλλαγής εσόδων ή τον κλάδο. Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων). Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Το ΔΠΧΑ 15 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Σεπτεμβρίου 2016.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος βρίσκονται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 15, καθώς η εφαρμογή του εν λόγω προτύπου στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 “Εσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες”

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία

σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31^η Οκτωβρίου 2017

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) “Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4”

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

- δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που ειδικούν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια (ή τις τυχόν αποκλίσεις) που μπορεί να προκύψει (ουν) όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.
- παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021. Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 3η Νοεμβρίου 2017.

ΔΠΧΑ 16 “Μισθώσεις”

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31η Οκτωβρίου 2017.

ΔΠΧΑ 17 “Ασφαλιστήρια Συμβόλαια”

Στις 18 Μαΐου 2017 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο πρότυπο ΔΠΧΑ 4.

Το ΔΠΧΑ 17 θεσπίζει τις αρχές για την καταχώριση, αποτίμηση, παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με στόχο την παροχή μιας περισσότερο ομοιόμορφης προσέγγισης αποτίμησης και παρουσίασης για όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί η αποτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων να μην διενεργείται στο ιστορικό κόστος αλλά στην τρέχουσα αξία με τρόπο συνεπή και με τη χρήση:

- αμερόληπτων αναμενόμενων σταθμισμένων εκτιμήσεων μελλοντικών ταμειακών ροών με βάση επικαιροποιημένες παραδοχές,
- προεξοφλητικών επιτοκίων που αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά ταμειακών ροών των συμβάσεων και
- εκτιμήσεων σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς και μη κινδύνους που προκύπτουν από την έκδοση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 (Τροποποίηση) “Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις” και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) “Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες” - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του

Η κύρια συνέπεια της τροποποίησης που εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Σεπτεμβρίου 2014, είναι ότι ολόκληρο το κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε αφορούν σε μια θυγατρική ή όχι). Ένα μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία αφορούν σε μια θυγατρική. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακονούνται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων

των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

Δ.Π.Χ.Α. 1 “Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς”

Η τροποποίηση διαγράφει τις “Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.” που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετηθεί πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

Δ.Π.Χ.Α. 12 “Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου”

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι ορισμένες από τις γνωστοποιήσεις, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που έχουν ταξινομηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 “Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες”.

ΔΔΠ 28 “Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία”

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχεται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΔΠ 40 “Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων”

Οι τροποποιήσεις στο ΔΔΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές”

Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία, η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 23 Διερμηνεία “Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος”

Η Διερμηνεία 23 έχει εφαρμογή στον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογική ζημία), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ελαφρύνσεις και τους φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς ορθότητα των φορολογικών χειρισμών σύμφωνα με το ΔΛΠ 12. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται:

- εάν οι φορολογικές χειρισμοί πρέπει να εξετάζονται συλλογικά ή εξατομικευμένα και υπό την παραδοχή ότι οι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τις φορολογικές Αρχές έχοντας πλήρη γνώση των σχετικών πληροφοριών:
- η πιθανότητα να γίνει αποδεκτός ο προσδιορισμός του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και των φορολογικών συντελεστών από τις φορολογικές Αρχές και
- η επαναξιολόγηση των κρίσεων και εκτιμήσεων εάν αλλάξουν τα γεγονότα και οι περιστάσεις

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015-2017

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2015-2017, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο τον Δεκεμβρίου του 2017, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΠΧΠ 3 “Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες”

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελούσε κοινή επιχείρησή της, θα πρέπει να προχωρήσει σε αποτίμηση των συμφερόντων που είχε προηγουμένως στην επιχείρηση αυτή.

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα που συμμετέχει, αλλά δεν έχει από κοινού τον έλεγχο μιας κοινής επιχείρησης μπορεί να αποκτήσει από κοινού έλεγχο στην κοινή επιχείρηση, της οποίας η δραστηριότητά αποτελεί επιχείρηση όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα συμφέροντα στην κοινή επιχείρηση που κατείχε προηγουμένως δεν αποτιμώνται εκ νέου.

ΔΛΠ 12 “Φόροι Εισοδήματος”

Το Συμβούλιο τροποποιώντας το ΔΛΠ 12 διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα πρέπει να καταχωρίζει όλες τις φορολογικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων στα αποτελέσματα, στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το πού η οντότητα καταχώρισε την αρχική συναλλαγή από την οποία προέκυψαν τα διανεμόμενα κέρδη και εν συνεχεία το μέρισμα.

ΔΛΠ 23 “Κόστος δανεισμού”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν ο δανεισμός που λήφθηκε ειδικά για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου παραμείνει σε εκκρεμότητα και το σχετικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή πώληση του, τότε το υπόλοιπο του δανεισμού αυτού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα κεφάλαια του γενικού δανεισμού κατά τον υπολογισμό του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) “Χρηματοοικονομικά Μέσα - Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση”

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Οκτωβρίου 2017 τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 9 ώστε να δοθεί η δυνατότητα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά προπληρωμής τα οποία επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος σε μια σύμβαση είτε να εξοφλήσει είτε να εισπράξει αποζημίωση για τον πρόωρο τερματισμό της σύμβασης, να μπορούν να αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) “Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες”

Το Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 2017, εξέδωσε τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες». Με αυτή την τροποποίηση, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι η εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 9

ισχύει μόνο για συμμετοχές που παρακολουθούνται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οντότητες θα πρέπει να εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 9 στα άλλα συμφέροντα σε συγγενείς και κοινοπραξίες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων συμφερόντων στα οποία δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης και τα οποία, στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές τις συγγενείς και κοινοπραξίες.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

3. Κύριες Λογιστικές Αρχές

Οι κύριες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν κατά την προετοιμασία των Οικονομικών Καταστάσεων είναι οι ακόλουθες:

3.1. Συναλλαγματικές Μετατροπές

3.1.1. Λειτουργικό Νόμισμα και Νόμισμα Παρουσίασης

Τα στοιχεία των Οικονομικών Καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί. Δεδομένου, λοιπόν, ότι στην Ελλάδα, όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, το λειτουργικό νόμισμα είναι το Ευρώ (€), αυτό ορίζεται ως το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων αυτού.

3.1.2. Συναλλαγές και Υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε άλλα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα, χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κάθε συναλλαγής. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων, που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα, με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, που ισχύουν κατά την ημερομηνία ισολογισμού, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Εξαιρούνται οι συναλλαγές που πληρούν τις προϋποθέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών, οι οποίες απεικονίζονται στην καθαρή θέση, καθώς και οι συναλλαγματικές διαφορές που αναλογικά αφορούν την τροποποιημένη βασική μέθοδο του ΔΛΠ 23, που εφάρμοσε για τη χρήση 2012 ο Όμιλος και εμφανίζονται στο κόστος των επιλέξιμων στοιχείων του ενεργητικού (βλ. § 3.14.2).

Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία, που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

3.2. Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία

3.2.1. Βάση Αποτίμησης Ενσώματων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις με βάση το ιστορικό κόστος, δηλαδή στο ποσό των ταμειακών διαθεσίμων ή των ταμειακών ισοδύναμων που καταβλήθηκαν ή στην εύλογη αξία του ανταλλάγματος που δόθηκε για να αποκτηθούν. Το ανωτέρω κόστος παρουσιάζεται μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και την τυχόν απομείωση της αξίας των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος εφαρμόζει τον λογιστικό χειρισμό της μείωσης του κόστους κτήσης συγκεκριμένων ενσώματων παγίων, για τα οποία πρόκειται να επιχορηγηθεί από το κράτος, βάσει των διατάξεων του ΔΛΠ 20 “Λογιστική των Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση της Κρατικής Υποστήριξης”.

Οι δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται. Σημαντικές βελτιώσεις ενσωματώνονται στο κόστος των αντίστοιχων παγίων, εφόσον προσαυξάνουν την ωφέλιμη ζωή, αυξάνουν την ικανότητα παραγωγής ή βελτιώνουν την αποδοτικότητα των αντίστοιχων παγίων.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) αναγνωρίζεται άμεσα ως έξοδο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης κατά την οποία διαπιστώνεται η απομείωση.

Τα στοιχεία των ενσώματων παγίων και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις τους, διαγράφονται κατά την πώληση ή την απόσυρσή τους ή όταν δεν αναμένονται περαιτέρω οικονομικά οφέλη από τη συνεχιζόμενη χρήση τους. Τα κέρδη ή οι ζημιές, που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός παγίου, περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης κατά την οποία διαγράφεται το εν λόγω πάγιο.

3.2.2. Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων

Η μέθοδος απόσβεσης των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιείται, είναι η σταθερή μέθοδος, κατά την οποία επιβαρύνονται τα αποτελέσματα με σταθερό ποσό καθ’ όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των παγίων, η οποία έχει ως εξής:

- Εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων ανάλογα με τη διάρκεια μίσθωσης
- Μεταφορικά μέσα 6 – 10 έτη
- Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός 5 – 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και αναπροσαρμόζονται, αν αυτό κριθεί αναγκαίο, σε ετήσια βάση κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.

3.2.3. Μισθώσεις

Μίσθωση είναι μία συμφωνία όπου ο εκμισθωτής (ιδιοκτήτης) μεταβιβάζει στο μισθωτή (χρήστη) το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού για μία συμφωνημένη χρονική περίοδο.

Οι μισθώσεις κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομική μίσθωση, κατά την οποία μεταβιβάζονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη, που έχουν σχέση με την κυριότητα του μισθωμένου στοιχείου του ενεργητικού, ανεξάρτητα από την τελική μεταβίβαση ή μη του τίτλου κυριότητας. Όροι που μπορεί να υπάρχουν σε μία μισθωτική σύμβαση και οι οποίοι είτε ο καθένας ξεχωριστά ή σε συνδυασμό παρέχουν ενδείξεις, που οδηγούν στο χαρακτηρισμό της ως χρηματοοικονομικής είναι:
  - Η κυριότητα του μισθωμένου στοιχείου, μετά το τέλος της μίσθωσης, μεταβιβάζεται στον μισθωτή.
  - Κατά την έναρξη της μίσθωσης, η παρούσα αξία των ελαχίστων μελλοντικών πληρωμών είναι ίση με την εύλογη αξία του μισθίου.
  - Ο μισθωτής έχει το δικαίωμα αγοράς του μισθίου στο μέλλον, σε τιμή που αναμένεται να είναι ουσιαστικά μικρότερη από την εύλογη αξία του, γεγονός που καθιστά την εξάσκηση του δικαιώματος να θεωρείται βέβαιη κατά την έναρξη της μίσθωσης.
  - Η διάρκεια της μίσθωσης καλύπτει ένα σημαντικό τμήμα του μισθίου ή τουλάχιστον ένα σημαντικό τμήμα της οικονομικής ζωής του.
  - Τα μισθωμένα στοιχεία είναι ειδικής φύσης, έτσι ώστε μόνο ο μισθωτής να μπορεί να τα χρησιμοποιήσει, χωρίς να χρειαστεί να προβεί σε σημαντικές διαφοροποιήσεις.
  - Κέρδη ή ζημιές από τη μεταβολή στην υπολειμματική αξία του μισθίου καταβάλλονται στον μισθωτή.
  - Ο μισθωτής έχει τη δυνατότητα να συνεχίσει τη μίσθωση για μία δεύτερη περίοδο, με μισθωμα ουσιαστικά μικρότερο από το αρχικό.
- Λειτουργική μίσθωση είναι μία μίσθωση που δεν είναι χρηματοοικονομική, δεδομένου ότι δεν περιλαμβάνονται όροι, που να παρέχουν ενδείξεις, για να χαρακτηριστεί ως χρηματοοικονομική.

Οι εταιρείες του Ομίλου μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2017 έχουν συνάψει συμβάσεις μίσθωσης μόνο ως μισθώτριες, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές, εκτός από δύο χρηματοοικονομικές μισθώσεις που αφορούν πάγιο εξοπλισμό. Αναφορικά με τις λειτουργικές μισθώσεις, οι εταιρείες του Ομίλου ως μισθώτριες, δεν αναγνωρίζουν κάποιο πάγιο στοιχείο στο ενεργητικό τους, παρά μόνο αν έχουν προκαταβάλλει μισθώματα (εγγυήσεις ενοικίων), τα οποία αναγνωρίζονται ως μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού και εμφανίζονται στο κονδύλι των λοιπών μακροπρόθεσμων απαιτήσεων στον Ισολογισμό.

Σχετικά με τη χρηματοοικονομική μίσθωση, οι εταιρείες του Ομίλου ως μισθώτριες, αναγνωρίζουν στις Οικονομικές Καταστάσεις πάγια στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις ίσης αξίας, με ποσό που είναι το μικρότερο μεταξύ της παρούσας αξίας των ελάχιστων πληρωμών και της εύλογης αξίας των ανωτέρω στοιχείων. Τα άμεσα κόστη για τη σύναψη της σύμβασης κεφαλαιοποιούνται.

Οι υποχρεώσεις για τα μισθωμένα πάγια στοιχεία του ενεργητικού δεν παρουσιάζονται αφαιρετικά από τα μισθωμένα στοιχεία, αλλά απεικονίζονται ξεχωριστά ως στοιχεία του παθητικού.

Κατά τη διάρκεια της χρηματοοικονομικής μίσθωσης υπολογίζονται αποσβέσεις βάσει των διατάξεων του ΔΛΠ 16 “Ενσώματα Πάγια”, ενώ σε περίπτωση που με τη λήξη της σύμβασης δεν μεταφερθεί η κυριότητα του παγίου, τότε οι

αποσβέσεις θα κατανεμηθούν στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της διάρκειας μίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής του εν λόγω παγίου.

Τα καταβαλλόμενα μισθώματα διαχωρίζονται στο ποσό που αφορά σε μείωση της υποχρέωσης και στο ποσό που αφορά σε χρηματοοικονομικό έξοδο, το οποίο κατανέμεται με σταθερό επιτόκιο στις περιόδους μίσθωσης και μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

3.3. Άυλα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία

3.3.1. Εσωτερικά Δημιουργούμενα Άυλα Στοιχεία του Ενεργητικού (Ιδιοπαραγωγή)

Πρόκειται για εσωτερικά – εντός της εταιρείας – δημιουργούμενα λογισμικά προγράμματα, τα οποία είναι το αποτέλεσμα της εφαρμογής των ευρημάτων του τμήματος έρευνας του Ομίλου επί αυτών των προγραμμάτων, τα οποία δεν προορίζονται για πώληση, αλλά για την παραγωγή νέων ή ουσιωδώς βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών, συστημάτων, μεθόδων ή υπηρεσιών. Οι εν λόγω δαπάνες αφορούν κόστος αγοράς ή ιδιοπαραγωγής λογισμικού, όπως πρώτες και βοηθητικές ύλες, αμοιβές και έξοδα προσωπικού, αμοιβές και έξοδα τρίτων, παροχές τρίτων και λοιπά διάφορα έξοδα – αναλώσιμα υλικά κλπ. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνεται κάθε δαπάνη, που έχει πραγματοποιηθεί κατά την ανάπτυξη νέων λογισμικών, προκειμένου αυτά να τεθούν σε καθεστώς λειτουργίας.

3.3.1.1 Κριτήρια Αναγνώρισης

Τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού που προέρχονται από ιδιοπαραγωγή, αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις μόνο αν ενσωματώνουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Αναγνωρισιμότητα κάθε άυλου στοιχείου του ενεργητικού, με την έννοια ότι μπορεί να διαχωριστεί από την εταιρεία και να πωληθεί, μεταβιβαστεί μισθωθεί ή ανταλλαχθεί, είτε μόνο του ή σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία του ενεργητικού.
- Ο Όμιλος να έχει τον έλεγχο κάθε άυλου στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή να έχει τη δυνατότητα να λάβει τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που θα προκύψουν από αυτό και κατ' επέκταση να μπορεί να αποτρέψει άλλους να επωφεληθούν από αυτά τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη.
- Να αναμένεται ότι θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από κάθε άυλο στοιχείο του ενεργητικού, τα οποία είναι πιθανό ότι θα εισρεύσουν στην εταιρεία.
- Το κόστος κάθε εσωτερικά δημιουργούμενου άυλου στοιχείου ενεργητικού πρέπει να μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Περιλαμβάνονται έξοδα που μπορούν άμεσα να αποδοθούν ή να κατανεμηθούν πάνω σε μια λογική και συνεπή βάση, π.χ.:
  - Τα κόστη των υλικών και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται ή αναλώνονται για την ανάπτυξη του άυλου παγίου.
  - Οι μισθοί και άλλα σχετικά έξοδα του προσωπικού, που ασχολείται άμεσα στην παραγωγική διαδικασία του άυλου παγίου.
  - Κάθε έξοδο, το οποίο είναι άμεσα αποδοτέο στη δημιουργία του άυλου παγίου (π.χ. αμοιβές για την κατοχύρωση ενός νομικού δικαιώματος).

- Τα γενικά έξοδα, που είναι αναγκαία για τη δημιουργία του άυλου παγίου και μπορούν να κατανεμηθούν σε αυτό, σε μια λογική και σταθερή βάση (π.χ. επιμερισμός απόσβεσης παγίων, ασφαλιστρών, ενοικίων, φωτισμού, λοιπών υλικών άμεσης ανάλωσης κλπ).
- Το κόστος δανεισμού των δανείων που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη των άυλων παγίων, βάσει των διατάξεων του ΔΛΠ 23 “Κόστος Δανεισμού”, που περιλαμβάνει τόκους βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων τραπεζικών δανείων καθώς και τόκους υπεραναλήψεων, συμπληρωματικά έξοδα (π.χ. προμήθειες) που πραγματοποιήθηκαν για τη λήψη των δανείων, χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις που παρακολουθούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 17 “Μισθώσεις” και συναλλαγματικές διαφορές δανείων σε ξένο νόμισμα.

3.3.1.2 Στάδιο Έρευνας

Όλες οι δαπάνες που διενεργούνται κατά το στάδιο της έρευνας, για την ανάπτυξη ενός εσωτερικά δημιουργούμενου άυλου παγίου στοιχείου, αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν. Μόνο οι δαπάνες που αφορούν το στάδιο ανάπτυξης μπορούν να αναγνωριστούν ως στοιχεία του ενεργητικού. Στις περιπτώσεις που είναι αδύνατο να γίνει σαφής διαχωρισμός ανάμεσα στα δύο στάδια, τότε όλα τα έξοδα που μπορεί να προκύψουν κατά την ανάπτυξη του άυλου παγίου στοιχείου, θα αναγνωριστούν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Δαπάνες που, πριν την αναγνώριση ενός συγκεκριμένου άυλου παγίου στοιχείου, είχαν μεταφερθεί ως έξοδα στα αποτελέσματα, δεν κεφαλαιοποιούνται μετά την αναγνώρισή του.

3.3.1.3 Στάδιο Ανάπτυξης

Το στάδιο ανάπτυξης, ως μεταγενέστερο του σταδίου έρευνας, παρέχει τη δυνατότητα στην εταιρεία, να αποδείξει βάσιμα, ότι θα δημιουργηθεί ένα άυλο πάγιο στοιχείο του ενεργητικού.

Προκειμένου να αναγνωρισθεί το κόστος, που πραγματοποιείται κατά το στάδιο της ανάπτυξης, στα εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού, η διοίκηση του Ομίλου εκτιμά και αποδεικνύει σωρευτικά, σε ετήσια βάση, τα εξής:

- Την τεχνική δυνατότητα να ολοκληρώσει το άυλο πάγιο, προκειμένου αυτό, στην τελική του μορφή, να είναι σε θέση να χρησιμοποιηθεί ή να πουληθεί.
- Την πρόθεση να ολοκληρώσει το άυλο πάγιο, ώστε αυτό να διατεθεί για πώληση ή χρήση.
- Τη δυνατότητα πώλησης ή χρήσης του άυλου παγίου.
- Τον τρόπο με τον οποίο θα εισρεύσουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Μεταξύ άλλων, η διοίκηση της εταιρείας αποδεικνύει α) την ύπαρξη ενεργού αγοράς για τα προϊόντα που παράγει το άυλο πάγιο και β) σε περίπτωση που κάποιο άυλο πάγιο πρόκειται να χρησιμοποιηθεί εντός της εταιρείας, τη χρησιμότητα του εν λόγω άυλου παγίου.
- Τη διαθεσιμότητα επαρκών τεχνικών, οικονομικών ή άλλων πόρων, οι οποίοι θα βοηθήσουν να ολοκληρωθεί και να διατεθεί ή να χρησιμοποιηθεί εντός της εταιρείας, το άυλο πάγιο.

- Τη δυνατότητα αξιόπιστης μέτρησης των εξόδων που θα αποδοθούν στο άυλο πάγιο, κατά τη διάρκεια του σταδίου ανάπτυξής του (σύστημα κοστολόγησης).

3.3.1.4 Μέθοδος Αποτίμησης μετά την Αρχική Αναγνώριση

Μετά την αρχική αναγνώριση, το ΔΛΠ 38 δίνει τη δυνατότητα επιλογής μίας εκ των παρακάτω δύο μεθόδων αποτίμησης των άυλων παγίων στοιχείων του ενεργητικού:

- Ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού εμφανίζεται στην αξία κτήσης μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες, λόγω μείωσης της αξίας του.
- Το εν λόγω άυλο στοιχείο εμφανίζεται στην αναπροσαρμοσμένη αξία του, που είναι η εύλογη αξία του, κατά την ημερομηνία της αναπροσαρμογής μείον τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες, λόγω μείωσης της αξίας του.

Η εταιρεία, κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ, εφάρμοσε την πρώτη μέθοδο του ιστορικού κόστους, την οποία και συνεχίζει.

3.3.1.5 Αποσβέσεις

Η μέθοδος απόσβεσης των εσωτερικά (ιδιοπαραγωγή) δημιουργούμενων άυλων στοιχείων του ενεργητικού που χρησιμοποιείται, είναι η συστηματική κατανομή της αποσβέσιμης αξίας κάθε άυλου παγίου του Ομίλου στα έτη της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 2 και 10 ετών. Η κατανομή γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αντικατοπτρίζει τον τρόπο με τον οποίο λαμβάνονται τα οικονομικά οφέλη από την εταιρεία.

Αποσβέσιμη αξία κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΠ είναι η αξία του ιστορικού κόστους μείον την υπολειμματική αξία. Η υπολειμματική αξία θεωρείται ότι είναι μηδενική για όλα τα άυλα στοιχεία του Ομίλου.

Δεδομένου ότι για τον προσδιορισμό της αποσβέσιμης και της υπολειμματικής αξίας κάθε άυλου παγίου, είναι απαραίτητο να έχει εκτιμηθεί η ωφέλιμη ζωή του, η διοίκηση του Ομίλου έχει λάβει υπ' όψη της όλους τους παρακάτω παράγοντες, προκειμένου να προσδιοριστεί η ωφέλιμη ζωή ξεχωριστά για κάθε άυλο πάγιο:

- Η αναμενόμενη χρήση του άυλου παγίου.
- Οι κύκλοι ζωής συναφών προϊόντων ή δημοσιευμένες πληροφορίες σχετικά με την ωφέλιμη ζωή παρόμοιων στοιχείων.
- Οι τεχνικές, τεχνολογικές ή εμπορικές μορφές απαξίωσης.
- Η σταθερότητα του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρεία και κατ' επέκταση τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού της, καθώς και η ζήτηση για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που προκύπτουν από τα εν λόγω άυλα πάγια.
- Οι αναμενόμενες ενέργειες των ανταγωνιστών.
- Το επίπεδο συντήρησης που θα απαιτηθεί για κάθε άυλο πάγιο, κατά τη διάρκεια των επόμενων χρήσεων, όπως επίσης και το αν η εταιρεία είναι διατεθειμένη να προβεί στην πραγματοποίηση των δαπανών συντήρησης που θα απαιτηθούν.

- Η έκταση κατά την οποία η ωφέλιμη ζωή του άυλου παγίου, είναι συνάρτηση της ωφέλιμης ζωής άλλων άυλων παγίων στοιχείων του ενεργητικού της εταιρείας.

3.3.2. Άδειες Χρήσης Λογισμικού Τρίτων

Πρόκειται για μεμονωμένη κτήση αδειών χρήσης λογισμικών, από τρίτους εκτός εταιρείας προμηθευτές. Τα εν λόγω λογισμικά αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και κάθε πιθανή απομείωση αξίας.

Η μέθοδος απόσβεσης που χρησιμοποιείται, είναι η σταθερή μέθοδος, βάσει της οποίας γίνεται επιβάρυνση των αποτελεσμάτων με σταθερό ποσό καθ' όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών.

3.3.3. Εμπορικά Σήματα

Τα εμπορικά σήματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι Αποσβέσεις διενεργούνται βάσει της σταθερής μεθόδου απόσβεσης, κατά την οποία επιβαρύνονται τα αποτελέσματα με σταθερό ποσό κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των εμπορικών σημάτων, η οποία εκτιμάται σε δέκα (10) έτη.

3.4. Απομείωση Αξίας Στοιχείων Ενεργητικού

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή, δεν αποσβένονται, αλλά υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση, ο οποίος διενεργείται και σε περίπτωση γεγονότων που καταδεικνύουν, ότι η λογιστική αξία αυτών των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη.

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται, υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν, ότι η λογιστική τους αξία είναι πιθανό να μην ανακτηθεί.

Ανακτήσιμη αξία προσδιορίζεται η υψηλότερη μεταξύ της καθαρής αξίας πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού. Καθαρή αξία πώλησης είναι το ποσό με το οποίο ένα στοιχείο ενεργητικού μπορεί να ανταλλαχθεί ή μια υποχρέωση να διακανονιστεί, στα πλαίσια μιας αμοτεροβαρούς συναλλαγής σε εμπορική βάση, μεταξύ δύο μερών που έχουν πλήρη γνώση του αντικειμένου και ενεργούν με την θέληση τους, μετά την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου. Αξία χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, που αναμένεται να εισρεύσουν στην εταιρεία, λόγω της συνεχούς χρήσης του στοιχείου και από την εισροή που αναμένεται να προκύψει από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι ζημίες απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα, όταν προκύπτουν.

3.5. Ενοποίηση

Θυγατρικές Εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την μητρική. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι δυνατόν να ασκηθούν από τη μητρική εταιρεία κατά τον χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των

θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τη μητρική εταιρεία λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος εξαγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τη μητρική εταιρεία.

Συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσεως και αρχικά καταχωρούνται στο κόστος κτήσεως (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης). Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν την υπεραξία που καθορίστηκε κατά την εξαγορά. Σύμφωνα με την παραπάνω μέθοδο, η συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν μετά την εξαγορά των συγγενών εταιρειών καταχωρείται στην κατάσταση συνολικών εσόδων – ανάλυση εξόδων, ενώ η συμμετοχή του επί των αποθεματικών που σχηματίζονται μετά την εξαγορά καταχωρείται στα αποθεματικά του Ομίλου. Οι σωρευτικές, μετά από την εξαγορά, μεταβολές στους λογαριασμούς καθαρής θέσης αναμορφώνουν το εκάστοτε ποσό της επένδυσης. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις εταιρείες αυτές. Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές απαλείφονται εκτός και εάν αποδεικνύεται η απαξίωση των στοιχείων ενεργητικού που μεταβιβάστηκαν. Οι επενδύσεις του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις εμπεριέχουν υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά τους όταν η αναλογία του Ομίλου στις ζημιές μιας συγγενούς επιχείρησης ισούται ή υπερβαίνει το ποσό συμμετοχής του, τότε ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές εκτός αν έχει ανεπιλημμένες υποχρεώσεις ή πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό των εταιρειών αυτών. Η ημερομηνία κτάρισης και οι λογιστικές αρχές των Οικονομικών Καταστάσεων των συγγενών συμπίπτουν με αυτές της μητρικής εταιρείας.

3.6. Επενδύσεις και Άλλα Χρηματοοικονομικά Μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση μεταξύ δύο αντισυμβαλλόμενων μερών, εκ των οποίων το ένα είναι μία εκ των εταιρειών του Ομίλου, που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού για τον έναν

αντισυμβαλλόμενο και ταυτόχρονα μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο για τον άλλον αντισυμβαλλόμενο.

Χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού είναι κάθε στοιχείο που αφορά σε:

- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.
- Συμβατικό δικαίωμα λήψης μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου από άλλη εταιρεία.
- Συμβατικό δικαίωμα ανταλλαγής χρηματοοικονομικών μέσων με μία άλλη εταιρεία, με όρους πιθανώς ευνοϊκούς.
- Κάθε τίτλος συμμετοχής σε άλλη εταιρεία.
- Μία σύμβαση, η οποία θα διακανονιστεί ή ενδεχομένως να διακανονιστεί με συμμετοχικούς τίτλους της εταιρείας και είναι:
  - > Ένα μη παράγωγο, για το οποίο η εταιρεία είναι υποχρεωμένη ή ενδέχεται να υποχρεωθεί να λάβει μεταβλητό αριθμό ιδίων συμμετοχικών τίτλων.
  - > Ένα παράγωγο, το οποίο θα διακανονιστεί ή ενδέχεται να διακανονιστεί με κάθε άλλο τρόπο, εκτός από την ανταλλαγή ενός καθορισμένου χρηματικού ποσού ή άλλης χρηματοοικονομικής απαίτησης, με ένα καθορισμένο αριθμό ιδίων συμμετοχικών τίτλων.

Χρηματοοικονομική υποχρέωση είναι συμβατική υποχρέωση για:

- Παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου σε άλλη εταιρεία.
- Ανταλλαγή χρηματοοικονομικών μέσων με άλλη εταιρεία, με όρους πιθανώς δυσμενείς.
- Μία σύμβαση, η οποία θα διακανονιστεί ή ενδεχομένως να διακανονιστεί με συμμετοχικούς τίτλους των εταιρειών του Ομίλου και είναι:
  - > Ένα μη παράγωγο, για το οποίο ο Όμιλος είναι υποχρεωμένος ή ενδέχεται να υποχρεωθεί να παραδώσει μεταβλητό αριθμό ιδίων συμμετοχικών τίτλων.
  - > Ένα παράγωγο, το οποίο θα διακανονιστεί ή ενδέχεται να διακανονιστεί με κάθε άλλο τρόπο, εκτός από την ανταλλαγή ενός καθορισμένου χρηματικού ποσού ή άλλης χρηματοοικονομικής απαίτησης, με ένα καθορισμένο αριθμό ιδίων συμμετοχικών τίτλων.

Συμμετοχικός τίτλος είναι κάθε σύμβαση, που αποδεικνύει το καθαρό δικαίωμα του Ομίλου, στα ίδια κεφάλαια μιας άλλης επιχείρησης.

3.6.1. Ταξινόμηση

3.6.1.1 Χρηματοοικονομικά Στοιχεία του Ενεργητικού στην Εύλογη Αξία, μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων

Ως χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία, μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων του Ομίλου, κατατάσσονται τα στοιχεία εκείνα που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Χαρακτηρίζονται από τον Όμιλο ως κατεχόμενα για εμπορικούς σκοπούς. Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται κάθε χρηματοοικονομικό μέσο εάν:

- > αποτιμάται ή δημιουργείται με πρωταρχικό σκοπό την πώληση ή την επαναγορά στο εγγύς μέλλον,
- > αποτελεί μέρος ενός χαρτοφυλακίου από αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία διαχειρίζονται ως σύνολο και για τα οποία υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις βραχυπρόθεσμης εισροής κερδών,
- > είναι παράγωγο (εκτός εκείνων που αποτελούν εγγύηση χρηματοδότησης ή μέσο αντιστάθμισης κινδύνων), δηλαδή χρηματοοικονομικό μέσο ή άλλο συμβόλαιο με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:
  - ✓ Η αξία του μεταβάλλεται σε συνάρτηση με τη μεταβολή ενός καθορισμένου επιτοκίου, της τιμής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, μιας συναλλαγματικής ισοτιμίας ή τη μεταβολή κάποιας άλλης μεταβλητής.
  - ✓ Δεν απαιτεί αρχική καθαρή επένδυση ή η αρχική επένδυση που απαιτείται είναι ελάχιστη, σε σχέση με αυτή που θα απαιτούνταν για άλλου τύπου συμβόλαια, από τα οποία θα αναμενόταν ανάλογη επίδραση από τις συνθήκες της αγοράς.
  - ✓ Διακινούνται σε μία μελλοντική ημερομηνία.
- Κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από τον Όμιλο ως στοιχείο, που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Τα πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημιές, που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη χρήση που προκύπτουν.

Ο Όμιλος κατείχε στοιχεία αυτής της κατηγορίας, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων.

3.6.1.2 Διακρατούμενες μέχρι τη Λήξη Επενδύσεις

Πρόκειται για μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και καθορισμένη λήξη, για τα οποία η εταιρεία έχει την πρόθεση αλλά και τη δυνατότητα να τα διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους. Εξαιρούνται εκείνα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, τα οποία:

- Κατά την αρχική αναγνώριση κατατάσσονται στην κατηγορία των αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.
- Κατά την αρχική αναγνώριση η εταιρεία τα χαρακτηρίζει ως διαθέσιμα προς πώληση.
- Έχουν τα χαρακτηριστικά της κατηγορίας των δανείων και απαιτήσεων.

Ο Όμιλος, προκειμένου να κατατάξει μια επένδυση ως διακρατούμενη μέχρι τη λήξη, θα πρέπει να αποδείξει, ότι έχει τόσο την πρόθεση, όσο και τη δυνατότητα να διατηρήσει την επένδυση μέχρι τη λήξη της.

Ο Όμιλος δεν κατείχε επενδύσεις αυτής της κατηγορίας, κατά την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων.

3.6.1.3 Δάνεια και Απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, με σταθερές και προσδιοριστέες καταβολές και τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε μία ενεργή αγορά, εκτός από:

- Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, που η εταιρεία σκοπεύει να πωλήσει στο άμεσο μέλλον, τα οποία χαρακτηρίζονται ως κατεχόμενα για εμπορικούς σκοπούς και αυτά που η εταιρεία από την αρχική τους αναγνώριση, τα χαρακτήρισε ως αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.
- Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, που αρχικώς έχουν αναγνωρισθεί ως διαθέσιμα προς πώληση.
- Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, για τα οποία ο κάτοχός τους ενδέχεται να μην ανακτήσει ουσιαδώς όλη την αρχική επένδυση, για λόγους άλλους από την επιδείνωση της πιστοληπτικής ικανότητας, που κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση.

Σε κάθε περίπτωση, δε συμπεριλαμβάνονται στην εν λόγω κατηγορία:

- Απαιτήσεις από προκαταβολές για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών.
- Απαιτήσεις που σχετίζονται με δοσοληψίες φόρων, οι οποίοι έχουν επιβληθεί με νόμο από το κράτος.
- Οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση (τυπικής ή άτυπης μορφής), που δημιουργεί δικαίωμα στον Όμιλο για τη λήψη μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

Τα στοιχεία αυτής της κατηγορίας συμπεριλαμβάνονται στα κονδύλια των πελατών & λοιπών απαιτήσεων στον Ισολογισμό.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος, βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου, κατά την οποία υπολογίζεται το αποσβεστέο κόστος ενός χρηματοοικονομικού μέσου και η κατανομή των τόκων (εσόδων ή εξόδων) στα διάφορα έτη, μέχρι τη λήξη του. Το πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο το επιτόκιο, που εξισώνει τις προεξοφλημένες μελλοντικές εισπράξεις ή πληρωμές κατά τη διάρκεια ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, με την καθαρή λογιστική αξία του.

3.6.1.4 Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, τα οποία είτε ταξινομούνται ως διαθέσιμα προς πώληση είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εφόσον ο Όμιλος δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία κατάρτισης του Ισολογισμού.

Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων που είναι διαπραγματεύσιμες σε ενεργό αγορά, προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές ζήτησης. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία, οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών.

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Ισολογισμού, ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων αυτής της κατηγορίας. Για μετοχές εταιρειών, που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη αποτελεί η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η συσσωρευμένη στα Ίδια Κεφάλαια ζημία, που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημίες απομείωσης των συμμετοχικών τίτλων, που καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα, δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων.

3.6.2. Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Οι συναλλαγές σε χρηματοοικονομικά μέσα συνεπάγονται για τον Όμιλο την ανάληψη ή τη μεταβίβαση ορισμένων χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι κατηγορίες κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος είναι:

- Κίνδυνος της αγοράς, που περιλαμβάνει τον συναλλαγματικό κίνδυνο, λόγω των μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τον κίνδυνο διακύμανσης της αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου, λόγω των μεταβολών των επιτοκίων της αγοράς και τον κίνδυνο τιμών, δηλαδή τον κίνδυνο διακύμανσης της αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου, ως αποτέλεσμα των μεταβολών στις τιμές της αγοράς, είτε αυτές προξενούνται από παράγοντες που αφορούν ειδικά το συγκεκριμένο μέσο ή τον εκδότη του, είτε από παράγοντες που επηρεάζουν γενικά τα διαπραγματεύσιμα μέσα της αγοράς.

Παρά το γεγονός ότι υπάρχει κίνδυνος για την εταιρεία, ο οποίος προκύπτει κυρίως από εμπορικές συναλλαγές σε ξένα νομίσματα, η διοίκηση δε χρησιμοποιεί χρηματοπιστωτικά εργαλεία για τη μείωση του κινδύνου αυτού, επειδή δε θεωρεί ότι οι συναλλαγές είναι σημαντικές, λόγω της αξίας και της συχνότητάς τους. Ωστόσο, σε ετήσια βάση επανεκτιμάται η θέση της εταιρείας, ως προς τον ανωτέρω κίνδυνο και αξιολογείται η ανάγκη χρησιμοποίησης συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών εργαλείων για τον περιορισμό του.

- Πιστωτικός κίνδυνος, κατά τον οποίο υπάρχει πιθανότητα, ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο, να αθετήσει την υποχρέωσή του, προξενώντας οικονομική ζημία στο άλλο μέρος. Η εταιρεία δεν εκτίθεται σημαντικά σε πιστωτικό κίνδυνο, διότι αφενός μεν οι χονδρικές πωλήσεις γίνονται σε πελάτες αξιόπιστους με θετικά αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων, αφετέρου δε ο τρόπος πληρωμής των λιανικών πωλήσεων είναι κυρίως τοις μετρητοίς.

- Κίνδυνος ρευστότητας, που οφείλεται στις δυσκολίες εξεύρεσης κεφαλαίων για κάλυψη υποχρεώσεων, που σχετίζονται με χρηματοοικονομικά μέσα.

Ο Όμιλος διαθέτει επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και κατά συνέπεια διατηρεί τον κίνδυνο αυτό σε χαμηλά επίπεδα.

- Κίνδυνος επιτοκίου ταμειακής ροής, που είναι ο κίνδυνος της διακύμανσης των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου, λόγω των μεταβολών των επιτοκίων της αγοράς.

Για τον Όμιλο, ο εν λόγω κίνδυνος προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια, εκ των οποίων όσα έχουν συναφθεί με μεταβλητό επιτόκιο την εκθέτουν σε κίνδυνο ταμειακών ροών, ενώ όσα έχουν συναφθεί με σταθερό επιτόκιο την εκθέτουν σε κίνδυνο μεταβολής της εύλογης αξίας των δανείων αυτών. Πολιτική του Ομίλου είναι να συνάπτει δάνεια σε μεταβλητό επιτόκιο, αντισταθμίζοντας τον μελλοντικό κίνδυνο ταμειακών ροών με μεταβολές στις τιμές των πωλούμενων αγαθών της, όταν αναμένονται σημαντικές μεταβολές στις καταβολές τόκων δανείων.

3.6.3. Καθορισμός της Εύλογης Αξίας

Εύλογη αξία είναι το ποσό με το οποίο ένα στοιχείο του ενεργητικού μπορεί να ανταλλαχθεί ή μία υποχρέωση να διακανονιστεί στα πλαίσια μίας αμοτεροβαρούς συναλλαγής σε εμπορική βάση, μεταξύ δύο μερών, τα οποία έχουν πλήρη γνώση του αντικειμένου και ενεργούν με τη θέλησή τους.

Για τον Όμιλο, αξιόπιστη ένδειξη της εύλογης αξίας αποτελούν οι χρηματιστηριακές τιμές των χρηματοοικονομικών της στοιχείων, που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές ή χρηματιστήρια. Κατά συνέπεια, η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις δημοσιευόμενες τιμές, που ισχύουν κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.

Σε περιπτώσεις διαπραγμάτευσης χρηματοοικονομικών μέσων σε μη ενεργές αγορές, η εύλογη αξία αυτών καθορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών, που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς, κατά τη σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων, π.χ. πρόσφατες συναλλαγές σε καθαρά εμπορική βάση, τρέχουσα εύλογη αξία ενός ουσιώδους συναφούς χρηματοοικονομικού μέσου κλπ.

3.7. Αποθέματα

Τα αποθέματα είναι τα στοιχεία του ενεργητικού, που είτε κατέχονται προς πώληση κατά τη συνήθη πορεία των δραστηριοτήτων των εταιρειών του Ομίλου, είτε βρίσκονται στη διαδικασία της παραγωγής, μέχρι να πάρουν την τελική τους μορφή για πώληση ή είναι υλικά και πρώτες ύλες, τα οποία θα αναλωθούν στην παραγωγική διαδικασία ή στην παροχή υπηρεσιών.

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η κύρια δραστηριότητα του Ομίλου (ανάπτυξη λογισμικού) χαρακτηρίζεται ως παροχή υπηρεσίας, οπότε τα αποθέματα που εμφανίζονται στον Ισολογισμό της αποτιμώνται στο κόστος παραγωγής τους, το οποίο απαρτίζεται κυρίως από την εργασία και τις λοιπές αμοιβές προσωπικού, που απασχολήθηκε άμεσα στην παροχή υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών του επιβλέποντος προσωπικού και των γενικών εξόδων τα οποία επιμερίζονται. Η τιμή κόστους κτήσεως για το σύνολο των αποθεμάτων (αγοραζόμενα – παραγόμενα) προσδιορίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους των ομοίων ειδών.

3.8. Απαιτήσεις από Εμπορική Δραστηριότητα

Οι απαιτήσεις από εμπορική δραστηριότητα του Ομίλου κατατάσσονται στα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού, δεδομένου ότι κατέχονται κυρίως για εμπορικούς σκοπούς ή για βραχύ χρονικό διάστημα και αναμένεται να ρευστοποιηθούν εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού (π.χ. χρεόγραφα προς πώληση, αξιόγραφα εισπρακτέα, απαιτήσεις από πελάτες κλπ).

Οι εν λόγω απαιτήσεις, οι οποίες πωλούνται, χρησιμοποιούνται ή εισπράττονται μέσα στο λειτουργικό κύκλο του Ομίλου, θεωρούνται ως στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού, ακόμη και στην περίπτωση που δεν αναμένεται να εισπραχθούν μέσα στους επόμενους δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού.

Ως λειτουργικός κύκλος του Ομίλου, νοείται ο χρόνος μεταξύ της κτήσης των στοιχείων που εισέρχονται σε μία διαδικασία εντός των εταιρειών του Ομίλου και της ρευστοποίησής τους σε ταμειακά διαθέσιμα ή σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο το οποίο είναι άμεσα μετατρέψιμο σε ταμειακά διαθέσιμα.

Τα στοιχεία των απαιτήσεων καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης (απώλειες από επισφαλείς απαιτήσεις). Ο Όμιλος έχει θεσπίσει κριτήρια για την παροχή πίστωσης στους πελάτες, τα οποία σε

γενικές γραμμές βασίζονται στο μέγεθος των δραστηριοτήτων του πελάτη, με παράλληλη εκτίμηση σχετικών οικονομικών πληροφοριών. Οι συναλλαγές γενικά πραγματοποιούνται με κανονικούς όρους και με αναμενόμενη μέση διάρκεια είσπραξης εκατόν πενήντα (150) ημέρες από την αποστολή των πωλούμενων αγαθών και υπηρεσιών.

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις ελέγχονται, προκειμένου να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Ισολογισμού, ώστε να αντανακλά τον πιθανό κίνδυνο ζημίας απομείωσης.

Οι ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται μόνο όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι οι εταιρείες του Ομίλου δεν είναι σε θέση να εισπράξουν τα οφειλόμενα προς αυτές ποσά με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της ζημίας απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με το πραγματικό επιτόκιο. Κάθε ποσό ζημίας απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα.

3.9. Έσοδα

Τα έσοδα του Ομίλου αποτιμώνται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή του εισπρακτέου αντιτίμου, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, λαμβάνοντας υπ' όψη κάθε είδους παρεχόμενη έκπτωση, καθώς και τυχόν επιστροφές.

Στις πωλήσεις του Ομίλου, το αντίτιμο της συναλλαγής έχει τη μορφή μετρητών ή ταμειακών ισοδύναμων και το ποσό του εσόδου είναι αυτό των μετρητών ή των ταμειακών ισοδύναμων, που εισπράχθηκαν ή είναι εισπρακτέα. Δεδομένου ότι οι πιστώσεις που δίνονται από τον Όμιλο εκτείνονται εντός του λειτουργικού κύκλου αυτής, η ονομαστική (τιμολογούμενη) αξία είναι ίση με την εύλογη.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδα σε συνάρτηση με την κατηγορία, στην οποία αυτά εντάσσονται:

- Έσοδα από πώληση αγαθών, τα οποία αναγνωρίζονται εφόσον ικανοποιούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - Ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει στον αγοραστή τους ουσιαστικούς κινδύνους και τα οφέλη από την κυριότητα των αγαθών.
  - Δεν υπάρχει καμία ανάμιξη από τον Όμιλο, στην διαχείριση των πωληθέντων αγαθών, ούτε διατηρεί τον πραγματικό έλεγχό τους.
  - Το ποσό του εσόδου μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.
  - Πιθανολογείται, ότι τα οικονομικά οφέλη από τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στην εταιρεία.
  - Τα έξοδα, που σχετίζονται με τη συναλλαγή, μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα.
- Έσοδα από παροχή υπηρεσιών, τα οποία αναγνωρίζονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης μίας συναλλαγής, που αφορά στην παροχή υπηρεσίας, κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, όταν το αποτέλεσμα αυτής της συναλλαγής μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Η αξιόπιστη εκτίμηση επιτυγχάνεται όταν πληρούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:
  - Το ποσό του εσόδου μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

- Πιθανολογείται ότι τα οικονομικά οφέλη, που συνδέονται με τη συναλλαγή, θα εισρεύσουν στην εταιρεία.
- Ο βαθμός ολοκλήρωσης μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων.
- Τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν, καθώς και αυτά που θα απαιτηθούν μέχρι την ολοκλήρωση παροχής της υπηρεσίας, μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα.

Ο Όμιλος, προκειμένου να είναι σε θέση να διενεργεί αξιόπιστες εκτιμήσεις, συνάπτει συμφωνίες για κάθε συναλλαγή που αφορά παροχή υπηρεσιών, κατά τις οποίες ορίζονται μεταξύ άλλων το ακριβές αντίτιμο της παροχής υπηρεσιών, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν για κάθε συμβαλλόμενο, ο τρόπος και οι όροι εξόφλησης του αντιτίμου.

Επιπλέον, ο βαθμός ολοκλήρωσης μίας συναλλαγής παροχής υπηρεσιών υπολογίζεται βάσει των υπηρεσιών που έχουν παρασχεθεί μέχρι την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων, σε σχέση με το σύνολο των υπηρεσιών που πρόκειται να παρασχεθούν ή την αναλογία των ήδη πραγματοποιημένων εξόδων σε σχέση με το εκτιμώμενο συνολικό κόστος της εν λόγω συναλλαγής.

- Έσοδα από τόκους, τα οποία προκύπτουν από την, εις μέρους τρίτων, χρήση στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου και αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Το πραγματικό επιτόκιο ενός στοιχείου του ενεργητικού, είναι το απαιτούμενο επιτόκιο, με το οποίο προεξοφλούνται οι μελλοντικές ταμειακές ροές, που θα εισρεύσουν στην εταιρεία, από τη χρήση του στοιχείου αυτού, καθ' όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του, έτσι ώστε να εξισώνονται με την αρχική λογιστική του αξία. Όταν υπάρχει απομείωση του ανωτέρω στοιχείου, η λογιστική αξία αυτού μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό του, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Εν συνεχεία λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης νέας λογιστικής αξίας.

3.10. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά και τα ισοδύναμα των ταμειακών διαθεσίμων, όπως οι καταθέσεις όψεως και προθεσμίας βραχείας διάρκειας, αλληλόχρεους τραπεζικούς λογαριασμούς και επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου (προθεσμιακές καταθέσεις), που δύνανται να μετατραπούν άμεσα σε διαθέσιμα.

3.11. Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια του Ισολογισμού και αφορά τις κοινές ονομαστικές μετοχές της μητρικής εταιρείας. Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται σε μείωση του προϊόντος έκδοσης.

Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση άλλων επιχειρήσεων, περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται.

3.12. Αποθεματικά

Τα αποθεματικά είναι συσσωρευμένα καθαρά κέρδη, τα οποία δεν έχουν διανεμηθεί στους μετόχους, ούτε έχουν κεφαλαιοποιηθεί (δηλαδή δεν έχουν ενσωματωθεί στο μετοχικό κεφάλαιο του Ομίλου με αντίστοιχη αύξησή του), αλλά εμφανίζονται σε ιδιαίτερους λογαριασμούς της καθαρής θέσης της εταιρείας.

3.12.1. Τακτικό Αποθεματικό

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία (κωδ. Νόμος 2190 / 1920), η εταιρεία υποχρεούται, κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, να σχηματίζει τακτικό αποθεματικό, ίσο με το πέντε τοις εκατό (5%) τουλάχιστον, των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως.

3.12.2. Έκτακτα Αποθεματικά

Περιλαμβάνονται αποθεματικά που έχουν προκύψει από φορολογημένα κέρδη της μητρικής εταιρείας, ως προϋπόθεση για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής και την ένταξή της σε προγράμματα που επιχορηγούνται από διάφορους φορείς, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.12.3. Αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων Νόμων

Ο Όμιλος έχει αποθεματικά, που σχημάτισε η μητρική εταιρεία από καθαρά κέρδη, τα οποία με βάση ειδικές διατάξεις νόμων που χαρακτηρίζονται ως αναπτυξιακοί, δε φορολογούνται, γιατί χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση νέου πάγιου παραγωγικού εξοπλισμού. Δηλαδή σχηματίζονται από καθαρά κέρδη, για τα οποία δεν υπολογίζεται και δεν καταβάλλεται φόρος.

3.12.4. Αποθεματικά από Απαλλασσόμενα της Φορολογίας και Ειδικώς Φορολογηθέντα Έσοδα

Τα αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα και τα αποθεματικά φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο αφορούν έσοδα αμοιβαίων κεφαλαίων και *repos*, που κατείχε στο παρελθόν η μητρική εταιρεία του Ομίλου, τα οποία απαλλάσσονται της φορολογίας ή φορολογούνται με παρακράτηση φόρου στην πηγή, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Πέραν των εν λόγω καταβληθέντων φόρων, τα αποθεματικά αυτά υπόκεινται σε φορολόγηση σε περίπτωση διανομής τους. Με βάση το άρθρο 72 του νόμου 4172/2013 (ΦΕΚ Α167/23-7-2013) επιβάλλεται η αυτοτελής φορολόγηση των αφορολόγητων αποθεματικών που έχουν σχηματιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2238/1994, στη χρήση 2015 με συντελεστή 19%.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου (ΔΛΠ) 12 (παρ. 46) η εταιρεία στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2014 επιμέτρησε την αντίστοιχη φορολογική υποχρέωση. Εν συνεχεία εντός Φεβρουαρίου 2015 κατέβαλλε τον ως άνω αναλογούντα φόρο με παράλληλη επιστροφή του υπολοίπου ποσού στους μετόχους της.

3.13. Κρατικές Επιχορηγήσεις

Κρατική επιχορήγηση είναι η ενίσχυση, που παρέχεται από το κράτος με τη μορφή μεταβίβασης πόρων σε μια επιχείρηση, ως ανταπόδοση της τήρησης ή της επικείμενης τήρησης από την τελευταία, όρων που σχετίζονται με τη λειτουργία της. Υπάρχουν δύο βασικές μορφές επιχορηγήσεων, οι οποίες αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της εταιρείας:

3.13.1. Επιχορηγήσεις σχετιζόμενες με Πάγια Στοιχεία Ενεργητικού

Πρόκειται για χρηματικά ποσά, που έχουν δοθεί στις εταιρείες του Ομίλου από κρατικούς φορείς, προκειμένου αυτές να προβούν είτε στην αγορά ή στην κατασκευή συγκεκριμένου παγίου στοιχείου ενεργητικού μακρόχρονης εκμετάλλευσης.

Τα κριτήρια αναγνώρισης, που πρέπει να ικανοποιούνται αθροιστικά, είναι τα ακόλουθα:

- Εύλογη βεβαίωση ότι η εταιρεία έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και
- Εύλογη βεβαίωση ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Η είσπραξη της επιχορήγησης δεν αρκεί από μόνη της για την αναγνώριση, διότι δεν αποδεικνύει την ικανότητα για εκπλήρωση των όρων.

Εντός της χρήσης 2011 η Εταιρεία έλαβε κρατική επιχορήγηση ύψους περίπου 54 χιλ. ευρώ για την ένταξή της στο πρόγραμμα “Εξωστρέφεια – Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων”, βάσει της απόφασης με Αρ. Πρωτ. 14370/3404/13.10.2011 του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, το οποίο ολοκληρώθηκε εντός της χρήσης 2014.

Επιπλέον, εντός της χρήσης 2015 η Εταιρεία έλαβε κρατική επιχορήγηση ύψους περίπου 403 χιλ. ευρώ για την ένταξή της στο πρόγραμμα “ICT4GROWTH – Ενίσχυση επιχειρήσεων για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης – παροχής καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας”, με ηλεκτρονικό κωδικό πρότασης ICT-000066 / 05-04-2013, δυνάμει της απόφασης της 440/31-10-2013 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. Το ανωτέρω επενδυτικό πρόγραμμα ολοκληρώθηκε εντός της χρήσης 2015.

3.13.2. Επιχορηγήσεις σχετιζόμενες με τα Αποτελέσματα

Πρόκειται για χρηματικά ποσά, που έχουν δοθεί στην εταιρεία από κρατικούς φορείς, τα οποία δε σχετίζονται με την απόκτηση παγίων στοιχείων, αλλά με στοιχεία άμεσα προσδιοριστικά των αποτελεσμάτων, ως κίνητρο για την πραγματοποίηση εξόδων.

Τα κριτήρια αναγνώρισης της εύλογης βεβαίωσης, τόσο της συμμόρφωσης με τους όρους της επιχορήγησης, όσο και της είσπραξης αυτής, πρέπει υποχρεωτικά να πληρούνται και σε αυτού του είδους τις επιχορηγήσεις.

Ο Όμιλος απεικονίζει τέτοιες επιχορηγήσεις, ως μειωτικές του κόστους στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της χρήσης.

3.14. Τραπεζικός Δανεισμός

3.14.1. Δάνεια

Τα δάνεια από τράπεζες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα κόστη για την πραγματοποίηση των συναλλαγών αναφορικά με δανειακές συμβάσεις. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Δάνεια σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται βάσει της ισοτιμίας που ισχύει κατά την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού.

Οποιαδήποτε διαφορά, μεταξύ των ποσών που ενταμιεύονται στην εταιρεία από την τράπεζα (πλην των εξόδων για τη σύναψη των δανείων) και της αξίας εξόφλησης, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, κατά τη διάρκεια της περιόδου δανεισμού.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί, ότι τα επιτόκια που χρησιμοποιούνται σε σχέση με τα συναφθέντα δάνεια, ισοδυναμούν με τα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς και συνεπώς δε συντρέχουν οι προϋποθέσεις οποιασδήποτε προσαρμογής της αξίας, στην οποία απεικονίζονται οι δανειακές υποχρεώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών Καταστάσεων.

3.14.2. Κόστος Δανεισμού

Κόστος δανεισμού είναι οι τόκοι που απορρέουν από τον δανεισμό, καθώς και τα λοιπά έξοδα που πραγματοποιούνται για τη σύναψη δανειακών συμβάσεων των εταιρειών του Ομίλου, με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Στην ανωτέρω έννοια περιλαμβάνονται:

- τόκοι βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων τραπεζικών δανείων, καθώς και τόκοι υπεραναλήψεων,
- συμπληρωματικά έξοδα (π.χ. προμήθειες) που πραγματοποιούνται για τη σύναψη δανειακών συμβάσεων και κατ'επέκταση τη λήψη δανείων,
- χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις και
- συναλλαγματικές διαφορές δανείων σε ξένο νόμισμα, κατά την έκταση που αυτές θεωρούνται χρηματοοικονομικά έξοδα.

Σχετικά με την αναγνώριση του κόστους δανεισμού, η διοίκηση του Ομίλου έχει υιοθετήσει την εναλλακτική μέθοδο του ΔΛΠ 23 “Κόστος Δανεισμού”, έτσι ώστε να εναρμονιστεί πλήρως με την τροποποίηση του εν λόγω προτύπου, η οποία εφαρμόζεται υποχρεωτικά από την 1^η Ιανουαρίου 2009. Σύμφωνα με τη μέθοδο το εν λόγω κόστος πλέον κεφαλαιοποιείται, όταν τα δάνεια σχετίζονται με την αγορά, κατασκευή και δημιουργία επιλέξιμων παγίων στοιχείων του Ενεργητικού και μεταφέρεται σε αύξηση του κόστους των στοιχείων αυτών.

Ο παραπάνω χειρισμός προϋποθέτει τα ακόλουθα:

- Πιθανολογείται ότι η εταιρεία θα έχει μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τα στοιχεία αυτά
- Το κόστος δανεισμού που θα προσαυξήσει την αξία των επιλέξιμων στοιχείων, μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα

Ο Όμιλος εφαρμόζει την εναλλακτική μέθοδο, σύμφωνα με το πρότυπο για όλα τα στοιχεία του ενεργητικού που εντάσσονται στην κατηγορία των επιλέξιμων παγίων στοιχείων.

Επιπλέον, όλα τα κόστη δανεισμού που πληρούν τις προϋποθέσεις κεφαλαιοποίησης, κεφαλαιοποιούνται. Τέλος η μέθοδος εφαρμόζεται με συνέπεια από χρήση σε χρήση.

3.15. Φόρος Εισοδήματος (Τρέχων και Αναβαλλόμενος)

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζονται βάσει των σχετικών κονδυλίων των οικονομικών καταστάσεων και σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Ο τρέχων φόρος εισοδήματος, αφορά φόρο επί των φορολογητέων κερδών των εταιρειών του Ομίλου, όπως αναμορφώθηκαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του φορολογικού νόμου, και υπολογίστηκε με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης (liability method) σε όλες τις προσωρινές φορολογικές διαφορές κατά την ημερομηνία του ισολογισμού μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Οι αναμενόμενες φορολογικές επιπτώσεις από τις προσωρινές φορολογικές διαφορές προσδιορίζονται και εμφανίζονται είτε ως μελλοντικές (αναβαλλόμενες) φορολογικές υποχρεώσεις, είτε ως αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Καταχωρούνται αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για όλες τις εκπεστές προσωρινές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές κατά την έκταση που πιθανολογείται ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου η εκπεστέα προσωρινή διαφορά μπορεί να αξιοποιηθεί.

Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού και μειώνεται στο βαθμό που δεν πιθανολογείται ότι θα υπάρξουν αρκούντως φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθεί μέρος ή το σύνολο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις για την τρέχουσα και τις προηγούμενες χρήσεις αποτιμώνται στο ποσό που αναμένεται να πληρωθεί στις φορολογικές αρχές (ή να ανακτηθεί από αυτές), με τη χρήση φορολογικών συντελεστών (και φορολογικών νόμων) που έχουν θεσπιστεί, ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν η εταιρεία έχει το νομικό δικαίωμα να συμψηφίσει τα αντίστοιχα ποσά και όταν αφορούν φόρους εισοδήματος, που έχουν επιβληθεί από την ίδια φορολογική αρχή.

3.16. Παροχές σε Εργαζομένους

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν2112/20 η εταιρεία καταβάλλει αποζημιώσεις στους αποχωρούντες ή απολυόμενους υπαλλήλους της, το δε ύψος των σχετικών αποζημιώσεων εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Στην περίπτωση αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης το ύψος της αποζημίωσης που θα πρέπει να καταβληθεί είναι ίσο με το 40% του σχετικού ποσού που θα καταβάλλονταν σε περίπτωση απόλυσης.

Τα προγράμματα για παροχές στους εργαζομένους όσον αφορά την αποζημίωση κατά την έξοδο από την υπηρεσία εμπίπτουν στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 – “Παροχές Εργαζομένων”. Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή τις μεταβολές που προκύπτουν από τα ακαταχώρητα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με την χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστούμενης μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση χρησιμοποιείται το επιτόκιο των μακροπρόθεσμων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.

Κατά τη χρήση 2013 και λόγω της υποχρεωτικής εφαρμογής του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19, ο Όμιλος προέβη σε αλλαγή της λογιστικής πολιτικής και αναγνωρίζει το σύνολο των αναλογιστικών κερδών και ζημιών κατά την περίοδο στην οποία προκύπτουν, στα λοιπά συνολικά έσοδα. Η επίπτωση της αλλαγής εμφανίζεται στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών λόγω αναγνώρισης των σωρευμένων αναλογιστικών κερδών/ζημιών που δεν είχαν αναγνωριστεί στις προηγούμενες περιόδους και αντίστοιχα στα λοιπά συνολικά έσοδα.

3.17. Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις

Η πρόβλεψη ορίζεται ως μία υποχρέωση αορίστου χρόνου ή ποσού, η οποία αναγνωρίζεται στα στοιχεία του Ισολογισμού της εταιρείας, μόνο όταν ισχύουν ταυτόχρονα οι εξής προϋποθέσεις:

- Η εταιρεία έχει μία παρούσα υποχρέωση, ως αποτέλεσμα παρελθουσών ενεργειών, νομική – συμβόλαιο με ρητούς όρους, ισχύουσα νομοθεσία ή τεκμαιρόμενη – μέσα από ένα καθιερωμένο τύπο πρακτικής του παρελθόντος ότι αποδέχεται ορισμένες ευθύνες και ως αποτέλεσμα έχει δημιουργήσει τη βάσιμη προσδοκία ότι θα ανταποκριθεί σε αυτές τις ευθύνες.
- Είναι πιθανόν ότι μία εκροή πόρων, που ενσωματώνει οικονομικά οφέλη, θα απαιτηθεί για τον διακανονισμό της παραπάνω υποχρέωσης, δηλαδή η πρόβλεψη θα αναγνωρίζεται αν η πιθανότητα να συμβεί η εκροή πόρων είναι μεγαλύτερη από την πιθανότητα να μη συμβεί.
- Μπορεί να γίνει μία αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της υποχρέωσης αυτής.

Η εκτίμηση του εξόδου γίνεται από τον Όμιλο, με βάση την προηγούμενη εμπειρία από παρόμοιες περιπτώσεις και συναλλαγές. Επιπρόσθετα, λαμβάνονται υπόψη πληροφορίες και οικονομικά γεγονότα, που συμβαίνουν μετά την ημερομηνία σύνταξης του Ισολογισμού.

Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, τότε το ποσό της πρόβλεψης που θα αναγνωριστεί, προσδιορίζεται ως η προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών εξόδων, που χρειάζεται να πραγματοποιηθούν για τη διευθέτηση της υποχρέωσης, με τη χρησιμοποίηση ενός προεξοφλητικού προ φόρων επιτοκίου, το οποίο αντανάκλα τη διαχρονική αξία του χρήματος, τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς, καθώς και τους κινδύνους που είναι συναφείς με την υποχρέωση.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και δεν αναγνωρίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις, διότι εξαρτώνται από αβέβαια μελλοντικά γεγονότα, από τα οποία δεν είναι πιθανό να προκύψει εκροή οικονομικών πόρων, για το διακανονισμό τους. Ωστόσο γνωστοποιούνται εκτός κι αν η ανωτέρω πιθανότητα είναι ελάχιστη.

Ενδεχόμενες απαιτήσεις είναι πιθανές απαιτήσεις, που προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος, αλλά η ύπαρξή τους θα επιβεβαιωθεί αν πραγματοποιηθούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα. Γι' αυτό το λόγο δεν απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, όταν η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

3.18. Κέρδη ανά Μετοχή

Το ΔΛΠ 33 “Κέρδη ανά Μετοχή”, προβλέπει δύο δείκτες υπολογισμού των κερδών ανά μετοχή:

- Βασικά κέρδη ανά μετοχή, τα οποία υπολογίζονται διαιρώντας το κέρδος (ή τη ζημία) χρήσης, που αναλογεί στους κατόχους των κοινών μετοχών, με το σταθμισμένο μέσο όρο των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών, κατά τη διάρκεια αυτής της χρήσης.
- Πλήρως κατανεμημένα κέρδη ανά μετοχή, η φιλοσοφία των οποίων έγκειται στο γεγονός, ότι ορισμένες κατηγορίες τίτλων, που κατά το χρόνο προσδιορισμού των κερδών ανά μετοχή δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή των κερδών της εξεταζόμενης χρήσης, δικαιούνται να συμμετάσχουν στη διανομή των κερδών μελλοντικών χρήσεων.

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αποτελείται εξ ολοκλήρου από κοινές μετοχές. Επιπλέον η εταιρεία δεν κατέχει καμία από τις κατηγορίες τίτλων που ενδέχεται να επιδράσουν μειωτικά των κερδών ανά μετοχή. Ως εκ τούτου, υπολογίζει βασικά κέρδη ανά μετοχή σύμφωνα με την ως άνω μέθοδο υπολογισμού, βασικών κερδών ανά μετοχή.

3.19. Οικονομικές Πληροφορίες κατά Τομέα

Ο Όμιλος είναι υποχρεωμένος να καθορίσει πρωτεύοντα και δευτερεύοντα τομέα για τις δραστηριότητες του, όπως επίσης και να παρουσιάσει διαφορετικές πληροφορίες για τον πρωτεύοντα, σε σχέση με τον δευτερεύοντα τομέα.

Οι δύο τομείς, οικονομικά στοιχεία των οποίων πρέπει να παρουσιάζει ο Όμιλος, είναι:

- Επιχειρηματικός τομέας, που αποτελεί κάθε διακριτό μέρος των εταιρειών του Ομίλου, που παρέχει ένα προϊόν ή υπηρεσία ή μία ομάδα σχετιζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών, τα οποία υπόκεινται σε κινδύνους και αποδόσεις που διαφέρουν από αυτούς των άλλων επιχειρηματικών τομέων. Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπ' όψη για την ταξινόμηση των προϊόντων και υπηρεσιών σε έναν επιχειρηματικό τομέα, είναι η φύση των προϊόντων ή των υπηρεσιών, η μορφή της παραγωγικής διαδικασίας, οι πελάτες στους οποίους απευθύνεται το προϊόν ή η υπηρεσία, ο τρόπος διάθεσης των προϊόντων ή των υπηρεσιών, το θεσμικό πλαίσιο του λειτουργικού περιβάλλοντος.
- Γεωγραφικός τομέας, ο οποίος είναι κάθε διακριτό μέρος των εταιρειών του Ομίλου, που παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες μέσα σε ένα συγκεκριμένο οικονομικό περιβάλλον και το οποίο υπόκειται σε κινδύνους και αποδόσεις, που διαφέρουν από εκείνες άλλων τομέων που λειτουργούν σε άλλα οικονομικά περιβάλλοντα. Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπ' όψη για την οριοθέτηση των γεωγραφικών τομέων, περιλαμβάνουν την ομοιότητα στις πολιτικοοικονομικές συνθήκες, τις σχέσεις μεταξύ των λειτουργιών σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές, την εγγύτητα των λειτουργιών και την ύπαρξη συγκεκριμένων κινδύνων που σχετίζονται με τις λειτουργίες σε συγκεκριμένη περιοχή.

Η διοίκηση, λαμβάνοντας υπ' όψη το γεγονός, ότι η πηγή και η φύση των κινδύνων και των αποδόσεων των δραστηριοτήτων των εταιρειών του Ομίλου, εξαρτώνται κυρίως από τα προϊόντα που παράγει και τις υπηρεσίες που παρέχει, καθώς επίσης και την εσωτερική οργανωτική και διοικητική δομή και το υπάρχον σύστημα εσωτερικής πληροφόρησης, καθορίζει ως πρωτεύοντα, τον επιχειρηματικό τομέα και ως δευτερεύοντα, τον γεωγραφικό τομέα.

Περαιτέρω ανάλυση παρατίθεται στην παράγραφο 33 του παρόντος.

4. Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία

ΟΜΙΛΟΣ

	Κτίρια - Τεχνικά Έργα σε Ακίνητα Τρίτων	Μεταφορικά Μέσα	Μεταφορικά Μέσα Χρηματοδοτικής Μίσθωσης	Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός Χρηματ. Μίσθωσης	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €						
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2017	1.652.415,61	312.425,78	30.112,00	2.164.696,02	22.042,51	4.181.691,92
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	294.183,84	10.895,01		136.671,83		441.750,68
Προσθήκες από Προηγούμενες Χρήσεις, Λόγω Πλήρους Ενοποίησης Θυγατρικής εντός Περιόδου	130.822,84	37.613,72		518.222,20		686.658,76
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2017			(15.056,00)	(45.357,55)		(60.413,55)
						-
31η Δεκεμβρίου 2017	2.077.422,29	360.934,51	15.056,00	2.774.232,50	22.042,51	5.249.687,81
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις						
1η Ιανουαρίου 2017	1.040.219,91	108.620,41	30.111,96	1.890.590,35	12.154,48	3.081.697,11
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	100.990,99	52.848,22		75.458,35	2.204,25	231.501,81
Αποσβέσεις από Προηγούμενες Χρήσεις, Λόγω Πλήρους Ενοποίησης Θυγατρικής εντός Περιόδου	111.279,45	21.555,19		490.393,89		623.228,53
Μειώσεις Αποσβέσεων Περιόδου 01.01 - 31.12.2017		-	(15.055,98)	(53.385,28)		(68.441,26)
31η Δεκεμβρίου 2017	1.252.490,35	183.023,82	15.055,98	2.403.057,31	14.358,73	3.867.986,19
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	824.931,94	177.910,69	0,02	371.175,19	7.683,78	1.381.701,62
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2016	1.617.565,61	342.460,50	30.112,00	2.017.696,14	22.042,51	4.029.876,76
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	34.850,00	54.660,00		150.313,67		239.823,67
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016		(84.694,72)		(3.313,79)		(88.008,51)
						-
31η Δεκεμβρίου 2016	1.652.415,61	312.425,78	30.112,00	2.164.696,02	22.042,51	4.181.691,92
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις						
1η Ιανουαρίου 2016	942.385,49	88.421,44	30.111,96	1.836.426,29	9.950,23	2.907.295,41
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	97.834,42	54.793,69		56.799,43	2.204,25	211.631,79
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2016						-
Μειώσεις Αποσβέσεων Περιόδου 01.01 - 31.12.2016		(34.594,72)		(2.635,37)		(37.230,09)
31η Δεκεμβρίου 2016	1.040.219,91	108.620,41	30.111,96	1.890.590,35	12.154,48	3.081.697,11
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	612.195,70	203.805,37	0,04	274.105,67	9.888,03	1.099.994,81

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Κτίρια - Τεχνικά Έργα σε Ακίνητα Τρίτων	Μεταφορικά Μέσα	Μεταφορικά Μέσα Χρηματοδοτικής Μίσθωσης	Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός Χρηματ. Μίσθωσης	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €						
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2017	1.651.718,76	273.824,28	30.112,00	2.135.922,94	22.042,51	4.113.620,49
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	210.926,58			123.872,64		334.799,22
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2017		-	(15.056,00)	(45.357,55)		(60.413,55)
31η Δεκεμβρίου 2017	1.862.645,34	273.824,28	15.056,00	2.214.438,03	22.042,51	4.388.006,16
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις						
1η Ιανουαρίου 2017	1.039.523,06	108.620,41	30.111,96	1.878.980,43	12.154,48	3.069.390,34
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	96.838,37	43.812,09		63.625,91	2.204,25	206.480,62
Μειώσεις Αποσβέσεων Περιόδου 01.01 - 31.12.2017		-	(15.055,98)	(53.240,52)		(68.296,50)
31η Δεκεμβρίου 2017	1.136.361,43	152.432,50	15.055,98	1.889.365,82	14.358,73	3.207.574,46
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	726.283,91	121.391,78	0,02	325.072,21	7.683,78	1.180.431,70
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2016	1.616.868,76	342.460,50	30.112,00	2.006.721,89	22.042,51	4.018.205,66
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	34.850,00			132.514,84		167.364,84
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016		(68.636,22)		(3.313,79)		(71.950,01)
31η Δεκεμβρίου 2016	1.651.718,76	273.824,28	30.112,00	2.135.922,94	22.042,51	4.113.620,49
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις						
1η Ιανουαρίου 2016	941.688,64	88.421,44	30.111,96	1.826.341,06	9.950,23	2.896.513,33
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	97.834,42	54.793,69		55.274,74	2.204,25	210.107,10
Μειώσεις Αποσβέσεων Περιόδου 01.01 - 31.12.2016		(34.594,72)		(2.635,37)		(37.230,09)
31η Δεκεμβρίου 2016	1.039.523,06	108.620,41	30.111,96	1.878.980,43	12.154,48	3.069.390,34
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	612.195,70	165.203,87	0,04	256.942,51	9.888,03	1.044.230,15

5. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά εκφρασμένα σε €	Ανάπτυξη Λογισμικού - Ολοκληρωμένο	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικό - Αγορά από Τρίτους	Ανάπτυξη Λογισμικού - Μη Ολοκληρωμένο	Υπεραξία Επιχείρησης	Σύνολο
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2017	25.082.674,81	51.016,70	1.332.850,43	-		26.466.541,94
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	1.667.194,62	1.130,00		1.529.403,41	152.258,32	3.349.986,35
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2017 Λόγω Πλήρους Ενοποίησης Θυγατρικής Μεταφορές		900,00	727.353,53	(1.529.403,41)	114.185,53	842.439,06
31η Δεκεμβρίου 2017	26.749.869,43	53.046,70	2.060.203,96	-	266.443,85	29.129.563,94
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις						
1η Ιανουαρίου 2017	20.148.037,43	42.211,90	1.034.583,98	-	-	21.224.833,31
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	842.757,86	1.050,92	77.264,38		15.225,83	936.298,99
Προσθήκες Αποσβέσεων Περιόδου 01.01 - 31.12.2017 Λόγω Πλήρους Ενοποίησης Θυγατρικής Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2017		899,95	700.501,12		114.185,53	815.586,60
31η Δεκεμβρίου 2017	20.990.795,29	44.162,77	1.812.349,48	-	129.411,36	22.976.718,90
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	5.759.074,14	8.883,93	247.854,48	-	137.032,49	6.152.845,04
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2016	23.994.787,68	46.556,70	1.031.724,77	-		25.073.069,15
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	1.087.887,13	4.460,00	301.125,66	1.064.411,44		2.457.884,23
Μεταφορές				(1.064.411,44)		(1.064.411,44)
31η Δεκεμβρίου 2016	25.082.674,81	51.016,70	1.332.850,43	-	-	26.466.541,94
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις						
1η Ιανουαρίου 2016	19.219.507,52	41.564,02	986.447,82	-	-	20.247.519,36
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	928.529,91	647,88	48.136,16			977.313,95
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2016						-
31η Δεκεμβρίου 2016	20.148.037,43	42.211,90	1.034.583,98	-	-	21.224.833,31
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	4.934.637,38	8.804,80	298.266,45	-	-	5.241.708,63

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Ανάπτυξη Λογισμικού - Ολοκληρωμένο	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικό - Αγορά από Τρίτους	Ανάπτυξη Λογισμικού - Μη Ολοκληρωμένο	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €					
Κόστος Κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2017	25.082.674,81	51.016,70	1.031.724,77	-	26.165.416,28
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	1.522.164,07	1.130,00		1.500.367,87	3.023.661,94
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2017				(1.500.367,87)	(1.500.367,87)
Μεταφορές					-
31η Δεκεμβρίου 2017	26.604.838,88	52.146,70	1.031.724,77	-	27.688.710,35
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις					
1η Ιανουαρίου 2017	20.148.037,43	42.211,90	999.583,98	-	21.189.833,31
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	841.549,27	1.050,92	13.004,25		855.604,44
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2017					-
31η Δεκεμβρίου 2017	20.989.586,70	43.262,82	1.012.588,23	-	22.045.437,75
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	5.615.252,18	8.883,88	19.136,54	-	5.643.272,60

Κόστος Κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2016	23.994.787,68	46.556,70	1.031.724,77	-	25.073.069,15
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	1.087.887,13	4.460,00		1.064.411,44	2.156.758,57
Μεταφορές				(1.064.411,44)	(1.064.411,44)
31η Δεκεμβρίου 2016	25.082.674,81	51.016,70	1.031.724,77	-	26.165.416,28
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις					
1η Ιανουαρίου 2016	19.219.507,52	41.564,02	986.447,82	-	20.247.519,36
Αποσβέσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	928.529,91	647,88	13.136,16		942.313,95
Τακτοποίηση εντός Περιόδου 01.01 - 31.12.2016					-
31η Δεκεμβρίου 2016	20.148.037,43	42.211,90	999.583,98	-	21.189.833,31
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	4.934.637,38	8.804,80	32.140,79	-	4.975.582,97

6. Επενδύσεις σε θυγατρικές Επιχειρήσεις

Οι επενδύσεις της εταιρείας στις θυγατρικές επιχειρήσεις του ομίλου απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά εκφρασμένα σε €	31.12.2017	31.12.2016
EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	33.630,00	-
EPSILON HR A.E.	8.400,00	8.400,00
EPSILON EUROPE PLC	2.919.900,00	2.919.900,00
SUPERVISOR A.E.	255.352,80	
	3.217.282,80	2.928.300,00

Εντός της χρήσης 2016 ποσό ύψους 740 χιλ € που αρχικά καταβλήθηκε στην θυγατρική εταιρεία Epsilon Europe Plc και προοριζόταν για αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου, μεταφέρεται σε βραχυπρόθεσμη απαίτηση λόγω ακύρωσης της εν λόγω αύξησης. Η Epsilon Europe Plc με σχετική απόφαση της γενικής της συνέλευσης, αποφάσισε να μην προχωρήσει σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου καθώς οι συνθήκες για την υλοποίηση των αναπτυξιακών της σχεδίων κρίθηκαν ότι δεν είναι οι ιδανικές αυτή την περίοδο, παραπέμποντας σε μελλοντική ημερομηνία την ενεργοποίηση του επενδυτικού πλάνου. Εντός της χρήσης 2017 το εν λόγω ποσό έχει ήδη επιστραφεί πλήρως στη μητρική εταιρεία.

Επιπλέον, η μητρική εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 35,156% στην εταιρεία SUPERVISOR A.E., η οποία δραστηριοποιείται στην εμπορία ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού, βάσει της από 27/08/2014 απόφασης της Έκτακτης Γ.Σ. των Μετόχων της τελευταίας για αύξηση του Μετοχικού της Κεφαλαίου, την οποία καλύπτει ολοσχερώς η EPSILON NET A.E.

Η ενοποίηση έγινε για πρώτη φορά στις οικονομικές καταστάσεις της 31/12/2014 με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, και ακολουθήθηκε έως και τη διαχειριστική περίοδο 2016, δεδομένου ότι δεν υφίστατο η δυνατότητα καθορισμού της χρηματοοικονομικής και επιχειρηματικής πολιτικής της SUPERVISOR A.E., η οποία κατατάσσεται στις συγγενείς επιχειρήσεις έως και την 31η Δεκεμβρίου 2016.

Εν συνεχεία, από την 1η Ιανουαρίου 2017 η χρηματοοικονομική και επιχειρηματική πολιτική της SUPERVISOR A.E. καθορίζεται από την EPSILON NET A.E. Ως εκ τούτου, η εν λόγω εταιρεία κατατάσσεται στις θυγατρικές εταιρείες και η ενοποίηση γίνεται για πρώτη φορά στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της 30/06/2017 με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης.

Τέλος, η μητρική εταιρεία εντός της χρήσης 2017 ενισχύει τη συμμετοχή της στη θυγατρική εταιρεία EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, με την απόκτηση επιπλέον 34% μετοχών, οπότε το συνολικό ποσοστό συμμετοχής της ανέρχεται πλέον σε 99,983%.

7. Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις

Η μητρική εταιρεία από τη χρήση 2017 διαγράφει από τον Όμιλο, με μεταβίβαση των μεριδίων που κατείχε, την εταιρεία “ΚΟΛΛΕΓΙΟ CITY U ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.”, την οποία ενοποιούσε ως συγγενή από τη χρήση 2011 έως και το Α' 6μηνο 2017, με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, λόγω εξάλειψης επιχειρηματικού ενδιαφέροντος και συνεργειών. Το μερίδιο συμμετοχής της εν λόγω εταιρείας μεταβιβάστηκε στους εταίρους αυτής, ως αντάλλαγμα του μεριδίου συμμετοχής τους στη θυγατρική εταιρεία EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

Οι μεταβολές του κονδυλίου επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις του Ομίλου απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΚΟΛΛΕΓΙΟ CITY U ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Ε.Π.Ε.	SUPERVISOR A.E.	ΣΥΝΟΛΟ
Ποσά εκφρασμένα σε €			
Κόστος Κτήσης			
1η Ιανουαρίου 2017	33.630,00	263.450,00	297.080,00
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2017 (Απομείωση) / Διαγραφή Απομείωσης	(33.630,00)	(263.450,00)	(297.080,00)
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	-	-	-

8. Διαθέσιμα προς Πώληση Χρηματοοικονομικά Στοιχεία

Λόγω μη σημαντικότητας του ποσού συμμετοχής της μητρικής εταιρείας “EPSILON NET A.E.”, η αποτίμηση προσδιορίστηκε με την πρακτική της αναλογίας της συμμετοχής στα Ίδια Κεφάλαια της εταιρείας “ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.”, βάσει του τελευταίου επίσημου δημοσιευμένου ισολογισμού αυτής (31.12.2016).

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.				
1η Ιανουαρίου 2017	3.521,30	3.521,30	3.521,30	3.521,30
(Απομείωση) / Διαγραφή απομείωσης Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	-	-	-	-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	3.521,30	3.521,30	3.521,30	3.521,30

9. Αναβαλλόμενη Φορολογία και Φόρος Εισοδήματος

Η φορολογική δαπάνη υπολογίζεται ως εξής:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Καθαρά Κέρδη προ Φόρων	784.367,24	114.570,33	688.099,15	50.765,19
Φόρος Εισοδήματος Υπολογισμένος με τον ισχύοντα Φορολογικό Συντελεστή	225.572,24	14.721,90	199.548,75	14.721,91
Φορολογική Επίδραση Αφορολόγητης Έκπτωσης 30% Δαπανών Επιστημονικής Έρευνας Ν.3296	-	(204.450,00)	-	(204.450,00)
Φορολογική Επίδραση μη Εκπιπτ. Φορολογικά Εξόδων - Λοιπές Δαπάνες Φορολογικής Αναμόρφωσης	-	29.000,00	-	29.000,00
Φορολογική Επίδραση μη Εκπιπτ. Φορολογικά Εξόδων - Πρόβλεψη Αποζημίωσης Προσωπικού	146.076,16	14.067,38	67.889,25	14.067,38
Φορολογική Επίδραση μη Εκπιπτόμενων Φορολογικά Εξόδων - Πρόβλεψη Επισφαλών Απαιτήσεων	8.700,00	-	-	-
Φορολογική Επίδραση μη Εκπιπτόμενων Φορολογικά Εξόδων - Πρόβλεψη Υποτίμησης Συμμετοχών	2.348,19	17.872,37	2.348,19	17.872,37
Φορολογική Επίδραση μη Φορολογήσιμου Εισοδήματος	-	199.998,03	-	199.998,03
Φορολογική Επίδραση Φορολογικής Ζημίας Προηγούμενων Χρήσεων	(409.951,26)	(76.876,16)	(315.490,72)	(76.876,16)
Φορολογική Επίδραση Φορολογικής Ζημίας Περιόδου	121.066,95	-	89.183,24	-
Φορολογική Επίδραση Λόγω Φορολογικού Αποτελέσματος	(3.343,16)	-	-	-
Τρέχων Φόρος - Τέλος Επιτηδεύματος Ν.3986/2011	6.350,00	4.642,28	1.750,00	1.600,00
Σύνολο Φόρου Έξοδο / (Έσοδο)	96.819,12	(1.024,20)	45.228,71	(4.066,47)
Τα ποσά του Φόρου Εισοδήματος που επιβαρύνουν / ωφελούν τη Χρήση έχουν ως εξής:				
Αναβαλλόμενος Φόρος Έξοδο / (Έσοδο) (βλ. ανάλυση επόμενης σελίδας)	5.917,02	(5.666,48)	(12.508,20)	(5.666,47)
Φόρος Χρήσης Πληρωτέος	4.662,17	-	-	-
Αναβαλλόμενος Φόρος Έξοδο / (Έσοδο) Αναλογιστικών Ζημιών Απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	79.889,93	-	55.986,91	-
Τρέχων Φόρος - Τέλος Επιτηδεύματος Ν.3986/2011	6.350,00	4.642,28	1.750,00	1.600,00
Σύνολο Φόρου Έξοδο / (Έσοδο)	96.819,12	(1.024,20)	45.228,71	(4.066,47)

Με βάση το ισχύον φορολογικό καθεστώς, κατόπιν σχετικής διάταξης του ν.4324/2015 της 16.7.2015, ο συντελεστής φόρου εισοδήματος επί των εταιρικών κερδών διαμορφώνεται από 26% σε 29% για εισοδήματα που αποκτούνται από 1.1.2015 και ισχύει και για τη χρήση 2017.

Για την αντίστοιχη περίοδο στην Κύπρο ο συντελεστής φόρου εισοδήματος διαμορφώνεται σε 12,5%. Ο φόρος εισοδήματος προκύπτει μετά από φορολογική αναμόρφωση των μη επιπτόμενων δαπανών βάσει της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις παρουσιάζονται συμψηφισμένες στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017 στο κονδύλι “Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις”.

Αντίστοιχα, ο τρέχων φόρος εισοδήματος παρουσιάζεται στο κονδύλι “Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις” και η πρόβλεψη για διαφορές φορολογικού ελέγχου παρουσιάζεται στο κονδύλι “Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις”.

Πάντως πρέπει να διευκρινιστεί ότι για τον υπολογισμό του τρέχοντος φόρου εισοδήματος της χρήσης 2017, η εταιρεία σύμφωνα με το άρθρο 22^α του Ν.4172/2013, προσαύξησε εξωλογιστικά κατά 30% τις “Δαπάνες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας”. Το κονδύλι αυτό αναμένεται να εγκριθεί εντός δεκαμήνου από την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος από την αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι αντίστοιχες Δαπάνες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας της προηγούμενης χρήσης 2016, ύψους περίπου 2,37 εκ. ευρώ αναμένεται να εγκριθούν από την αρμόδια επιτροπή του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, εντός του α' 6μήνου 2018.

Τέλος, για τη χρήση 2017 η εταιρεία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65^α, του Ν.4174/2013. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2017. (Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις).

Για την ανέλεγκτη χρήση οι φόροι που ενδεχομένως προκύψουν εκτιμάται ότι δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις. Διευκρινίζεται ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει επαρκείς προβλέψεις ύψους 30 χιλ. € και 20 χιλ. € αντίστοιχα, ως αντιστάθμισμα.

Αναλυτικά η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων εμφανίζεται στον επόμενο πίνακα:

Εν συνεχεία, στον ακόλουθο πίνακα εμφανίζεται αναλυτικά η κίνηση των αναβαλλόμενων φόρων:

ΟΜΙΛΟΣ

	Άλλα Στοιχεία Ενεργητικού	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Συσσωρευμένες Ανολογιστικές Ζημιές	Συμμετοχές σε Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	Λοιπά	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €						
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις						
1η Ιανουαρίου 2017			56,98			56,98
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	16.284,46	639,23		3.836,70		20.760,39
31η Δεκεμβρίου 2017	16.284,46	639,23	56,98	3.836,70	-	20.817,37
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις						
1η Ιανουαρίου 2017	(370.557,47)	(1.216,59)		(28.341,38)	(813,12)	(400.928,56)
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		(1.284,59)		(26.020,56)		(27.305,15)
31η Δεκεμβρίου 2017	(370.557,47)	(2.501,18)	-	(54.361,94)	(813,12)	(428.233,71)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΗ / (ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ) κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	(354.273,01)	(1.861,95)	56,98	(50.525,24)	(813,12)	(407.416,34)
<hr/>						
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις						
1η Ιανουαρίου 2016			56,98			56,98
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	5.027,25	1.923,82				6.951,07
31η Δεκεμβρίου 2016	5.027,25	1.923,82	56,98	-	-	7.008,05
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις						
1η Ιανουαρίου 2016	(375.584,72)	(3.140,41)		(28.341,38)	(813,12)	(407.879,63)
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						-
Χρέωση / Πίστωση Λόγω Αλλαγής Φορολογικού Συντελεστή						-
31η Δεκεμβρίου 2016	(375.584,72)	(3.140,41)	-	(28.341,38)	(813,12)	(407.879,63)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΗ / (ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ) κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	(370.557,47)	(1.216,59)	56,98	(28.341,38)	(813,12)	(400.871,58)

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Άλλα Στοιχεία Ενεργητικού	Λοιπά Ενσώματα Πάγια	Συμμετοχές σε Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	Λοιπά	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €					
<i>Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις</i>					
1η Ιανουαρίου 2017					-
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	11.868,97	639,23			12.508,20
31η Δεκεμβρίου 2017	11.868,97	639,23	-	-	12.508,20
<i>Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις</i>					
1η Ιανουαρίου 2017	(370.500,49)	(2.501,18)	(28.341,38)	(813,12)	(402.156,17)
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					-
Χρέωση / Πίστωση Λόγω Αλλαγής Φορολογικού Συντελεστή					-
31η Δεκεμβρίου 2017	(370.500,49)	(2.501,18)	(28.341,38)	(813,12)	(402.156,17)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΗ / (ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ) κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	(358.631,52)	(1.861,95)	(28.341,38)	(813,12)	(389.647,97)

<i>Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις</i>					
1η Ιανουαρίου 2016					-
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	5.027,24	639,23			5.666,47
31η Δεκεμβρίου 2016	5.027,24	639,23	-	-	5.666,47
<i>Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις</i>					
1η Ιανουαρίου 2016	(375.527,73)	(3.140,41)	(28.341,38)	(813,12)	(407.822,64)
Χρέωση / Πίστωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					-
Χρέωση / Πίστωση Λόγω Αλλαγής Φορολογικού Συντελεστή					-
31η Δεκεμβρίου 2016	(375.527,73)	(3.140,41)	(28.341,38)	(813,12)	(407.822,64)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΗ / (ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ) κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	(370.500,49)	(2.501,18)	(28.341,38)	(813,12)	(402.156,17)

10. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις

ΟΜΙΛΟΣ

	Εγγύηση Ενοικίων	Εγγύηση Δ.Ε.Η.	Εγγύηση για Χρησιδάνεια	Εγγύηση Μετοφορικών Μέσων	Εγγύηση σε Θυρίδα	Εγγύηση σε Ελινόιλ	Εγγύηση για Μίσθωση Εξοπλισμού	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €								
Κόστος Κτήσης								
1η Ιανουαρίου 2017	33.977,14	5.455,20	79,00	12.302,86	-	-	103,32	51.917,52
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	32.000,00	130,00		5.622,16				37.752,16
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2017, Λόγω Πλήρους Ενοποίησης Θυγατρικής	1.490,00	505,00		2.383,74	30,00	1.000,00		5.408,74
Μειώσεις / Διαγραφές Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	(18.500,00)	(5.625,00)	(11,00)					(24.136,00)
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	48.967,14	465,20	68,00	20.308,76	30,00	1.000,00	103,32	70.942,42
<hr/>								
Κόστος Κτήσης								
1η Ιανουαρίου 2016	33.977,14	5.455,20	75,00	5.743,20	-	-	103,32	45.353,86
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016			4,00	6.559,66				6.563,66
Μειώσεις / Διαγραφές Περιόδου 01.01 - 31.12.2016								-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	33.977,14	5.455,20	79,00	12.302,86	-	-	103,32	51.917,52

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Εγγύηση Ενοικίων	Εγγύηση Δ.Ε.Η.	Εγγύηση για Χρησιδάνεια	Εγγύηση Μετοφορικών Μέσων	Εγγύηση για Μίσθωση Εξοπλισμού	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €						
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2017	33.977,14	5.455,20	64,00	8.394,14	103,32	47.993,80
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	28.500,00	130,00		5.098,88		33.728,88
Μειώσεις / Διαγραφές Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	(18.500,00)	(5.625,00)				(24.125,00)
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	43.977,14	(39,80)	64,00	13.493,02	103,32	57.597,68
<hr/>						
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2016	33.977,14	5.455,20	64,00	5.743,20	103,32	45.342,86
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016				2.650,94		2.650,94
Μειώσεις / Διαγραφές Περιόδου 01.01 - 31.12.2016						-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	33.977,14	5.455,20	64,00	8.394,14	103,32	47.993,80

11. Αποθέματα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Εμπορεύματα	<u>112.336,06</u>	<u>26.394,69</u>	<u>34.217,07</u>	<u>26.284,53</u>

12. Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017		31.12.2016	
Ποσά εκφρασμένα σε €						
Πελάτες	5.451.013,83		4.558.400,34		3.447.159,24	
Μείον: Προβλέψεις Απομείωσης	<u>723.906,21</u>	4.727.107,62	<u>651.215,06</u>	3.907.185,28	<u>651.215,06</u>	2.795.944,18
Γραμμάτια Εισπρακτέα		386.740,27		195.897,25		334.155,55
Επιταγές Εισπρακτέες		1.951.315,88		1.392.334,97		2.556.117,18
Σύνολο		<u><u>7.065.163,77</u></u>		<u><u>5.495.417,50</u></u>		<u><u>4.847.708,49</u></u>

13. Χρηματοοικονομικά Στοιχεία σε Εύλογη Αξία μέσω Αποτελεσμάτων

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Εταιρικά Ομόλογα	<u>335.422,87</u>	<u>542.057,00</u>	-	-

14. Λοιπές Απαιτήσεις

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις Εισπρακτέες στην Επόμενη Χρήση	51.554,72	57.684,42	51.554,72	57.684,42
Χρεώστες Διάφοροι - Προκαταβολές Προσωπικού	-	-	-	-
- Βραχυπρόθεσμες Απαιτήσεις κατά Συνδεδεμένων Επιχειρήσεων	-	-	-	490.000,00
- Προκαταβολή Φόρου Εισοδήματος	21.108,20	8.699,77	7.490,12	7.490,12
- Παρακρατημένος Φόρος από Τοκούς	3.326,04	47,77	59,09	47,39
- Λοιποί Παρακρατημένοι Φόροι από Εισοδήματος	11.291,16	13.081,37	11.291,16	11.071,12
- Πιστωτικές Κάρτες Εισπρακτέες	90.791,28	82.929,87	32.572,30	77.213,30
- Προκαταβολές σε Προμηθευτές	153.858,05	96.165,90	104.720,58	83.358,81
- Προκαταβολές σε Λοιπούς Δικαιούχους Αμοιβών	37.011,79	20.186,50	28.983,79	12.158,50
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	-	2.756,09	-	-
- Λοιποί Χρεώστες	-	1.172,04	-	-
Λογαριασμοί Διαχείρισης Προκαταβολών & Πιστώσεων - Λοιποί Συνεργάτες Τρίτοι	2.709,55	9.966,98	2.709,55	7.240,86
- Courier	359,71	305,74	359,71	305,74
- Λοιποί Λογαριασμοί	2.402,60	-	3.069,26	-
Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ενεργητικοί - Έξοδα Επόμενων Χρήσεων	126.621,58	62.832,28	93.917,74	51.479,81
- Έσοδα Χρήσεως Εισπρακτέα	3.890,00	9.317,00	93.917,74	51.479,81
Λοιπές Απαιτήσεις	10.215,33	-	-	-
Σύνολο	516.173,13	365.145,73	333.658,76	1.058.457,82

15. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Ταμείο - Έδρα	13.517,20	3.929,00	11.637,33	3.029,45
Ταμείο - Υποκ/μα	966,30	927,21	966,30	927,21
Καταθέσεις σε Θυρίδα	57.500,00	-	-	-
Καταθέσεις σε Τραπεζικούς Λογ/σμούς	4.187.299,28	3.365.377,87	1.239.563,26	306.573,69
Σύνολο	4.259.282,78	3.370.234,08	1.252.166,89	310.530,35

16. Μετοχικό Κεφάλαιο

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Μετοχικό Κεφάλαιο αποτελούμενο από 5.587.720 Κοινές Ονομαστικές Μετοχές των τριάντα λεπτών (0,30 €) η κάθε μία	1.676.316,00	1.676.316,00	1.676.316,00	1.676.316,00

Το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της μητρικής εταιρείας, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017 ανέρχεται σε 1.676.316,00 € διαιρούμενο σε 5.587.720 κοινές ονομαστικές μετοχές, με ονομαστική αξία ανά μετοχή 0,30 €.

17. Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο

Κατά τη χρήση 2007 και συγκεκριμένα στις 21 Δεκεμβρίου 2007 με την από 21.12.2007 Έκτακτη Γ.Σ. αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά ποσό ευρώ εκατόν εξήντα οκτώ χιλιάδες (168.000,00 €), διαδικασία η οποία ολοκληρώθηκε μέσω της καταβολής μετρητών εντός του 2008. Από την ως άνω αύξηση προήλθε το κονδύλι της Διαφοράς από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο ύψους ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων δώδεκα χιλιάδων ευρώ (1.512.000,00 €), μειωμένο κατά εξήντα χιλιάδες ευρώ (60.000,00 €) ως έξοδα εισαγωγής στην Εναλλακτική Αγορά (ΕΝ.Α.) του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Χ.Α.).

Ωστόσο, οι Ετήσιες Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων της εταιρείας που πραγματοποιήθηκαν στις 30 Ιουνίου 2014 και στις 30 Ιουνίου 2016 αντίστοιχα, στα γραφεία της εταιρείας στο Δήμο Πυλαίας του Ν. Θεσσαλονίκης, Πάροδος 17^{ης} Νοέμβρη 87, αποφάσισαν μεταξύ άλλων:

- Ισόποση αύξηση και μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου, επιστροφή μετρητών στους μετόχους, ποσού 502.894,50€, ήτοι ποσού 0,09 € ανά μετοχή βάσει της σχετικής απόφασης ΓΣ της 30/6/2014 και
- Ισόποση αύξηση και μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου, επιστροφή μετρητών στους μετόχους, ποσού 502.894,50€, ήτοι ποσού 0,09 € ανά μετοχή βάσει της σχετικής απόφασης ΓΣ της 30/6/2016.

Τις ως άνω αποφάσεις, ομοίως, ενέκρινε με σχετικές αντίστοιχες αποφάσεις η αρμόδια αρχή του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.).

Κατόπιν των ανωτέρω αποφάσεων η Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο απεικονίζεται στον ακόλουθο πίνακα ως εξής:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Διαφορά από Έκδοση Μετοχών Υπέρ το Άρτιο	446.210,40	446.210,40	446.210,40	446.210,40

18. Διαφορές Αναπροσαρμογής – Επιχορηγήσεις Επενδύσεων

Εντός της χρήσης 2011 η Εταιρεία έλαβε κρατική επιχορήγηση ύψους περίπου 54 χιλ. ευρώ για την ένταξή της στο πρόγραμμα “Εξωστρέφεια – Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων”, βάσει της απόφασης με Αρ. Πρωτ.

14370/3404/13.10.2011 του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, το οποίο ολοκληρώθηκε εντός της χρήσης 2014.

Επιπλέον, εντός της χρήσης 2015 η Εταιρεία έλαβε κρατική επιχορήγηση ύψους περίπου 403 χιλ. ευρώ για την ένταξη της στο πρόγραμμα “ICT4GROWTH – Ενίσχυση επιχειρήσεων για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων ανάπτυξης – παροχής καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας”, με ηλεκτρονικό κωδικό πρότασης ICT-000066 / 05-04-2013, δυνάμει της απόφασης της 440/31-10-2013 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κοινωνίας της Πληροφορίας Α.Ε. Το ανωτέρω επενδυτικό πρόγραμμα ολοκληρώθηκε εντός της χρήσης 2015.

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται η μεταβολή των επιχορηγήσεων, όπως περιγράφεται:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	<u>2.916,14</u>	<u>4.188,93</u>	<u>2.916,14</u>	<u>4.188,93</u>

19. Αποθεματικά

• Τακτικό Αποθεματικό

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία (κωδ. Νόμος 2190 / 1920), οι εταιρείες του Ομίλου υποχρεούνται, κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, να σχηματίζουν τακτικό αποθεματικό, ίσο με το πέντε τοις εκατό (5%), τουλάχιστον, των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως.

• Έκτακτα Αποθεματικά

Η μητρική εταιρεία, κατά τη χρήση 2005, βάσει των διατάξεων της α.π. 9452/253/Α/3210/7-9-05 απόφασης του Ειδικού Γραμματέα Ανταγωνιστικότητας για την ένταξη της πράξης 1^{ος} κύκλος – Ένταξη στη Δράση 2.5.3. “Επιχειρηματικά Σχέδια Υφιστάμενων Μεσαίων Επιχειρήσεων Μεταποίησης και Εργαστηρίων Παροχής Υπηρεσιών Ποιότητας”, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα (Ε.Π.ΑΝ.) του Γ’ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, σχημάτισε έκτακτο αποθεματικό από φορολογηθέντα κέρδη, με τη δέσμευση να μη διανεμηθεί πριν την πάροδο πέντε (5) ετών από τη δημιουργία του, ως προϋπόθεση για την ένταξη της στη Δράση 2.5.3.

Το επενδυτικό σχέδιο της μητρικής εταιρείας, σύμφωνα με την αρ. πρ. 10210 / ΔΒΕ 1074 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, εντάχθηκε στη Δράση 2.5.3. του Ε.Π.ΑΝ.

Βάσει της από 9/4/2014 απόφασης της Έκτακτης Γ.Σ. των Μετόχων της Εταιρείας σχηματίστηκε Αποθεματικό από φορολογηθέντα κέρδη προηγούμενων χρήσεων κατ’ εφαρμογή σχετικού όρου του επιχορηγούμενου επενδυτικού προγράμματος ICT4GROWTH ύψους 251.927.89 €.

• Αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων Νόμων

Οι αναπτυξιακοί νόμοι, στους οποίους έχει ενταχθεί η μητρική εταιρεία του Ομίλου, είναι:

- ✓ Ο Ν.1828/1989 (άρθρο 22), ως εταιρεία παραγωγής προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, οι δραστηριότητες της οποίας συμπεριλαμβάνονται στο άρθρο 3 § 1 του Ν. 2601/1998.
- ✓ Ο Ν.2601/1998, ως εταιρεία ανάπτυξης λογισμικού, οι δραστηριότητες της οποίας συμπεριλαμβάνονται στο άρθρο 3 § 1 του παρόντος νόμου.

- ✓ Ο Ν.3220/2004, ως εταιρεία ανάπτυξης λογισμικού, οι δραστηριότητες της οποίας συμπεριλαμβάνονται στο άρθρο 3 § 1 του Ν. 2601/1998.

Η μητρική εταιρεία του Ομίλου, κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, πληρεί όλες τις απαιτούμενες κατά την ελληνική νομοθεσία, προϋποθέσεις σχηματισμού και κάλυψης των ανωτέρω αποθεματικών.

Λόγω της υποχρεωτικής εφαρμογής του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19, ο Όμιλος προέβη σε αλλαγή της λογιστικής πολιτικής και αναγνωρίζει το σύνολο των αναλογιστικών κερδών και ζημιών κατά την περίοδο στην οποία προκύπτουν, στα λοιπά συνολικά έσοδα. Η επίπτωση της αλλαγής εμφανίζεται ως αποθεματικό με αναβαλλόμενο φόρο, στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών λόγω αναγνώρισης των σωρευμένων αναλογιστικών κερδών/ζημιών που δεν είχαν αναγνωριστεί στις προηγούμενες περιόδους και αντίστοιχα στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Ανάλυση των αποθεματικών εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας Αποθεματιών

ΟΜΙΛΟΣ

	Τακτικό Αποθεματικό	Έκτακτα Δεσμευμένα Αποθεματικά	Αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων	Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	Λοιπά	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €						
Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2017	467.664,70	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	77.566,67	2.860.963,88
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	32.143,52	492,64		(275.482,52)		(242.846,36)
Αναβαλλόμενος Φόρος Αναλογιστικών Αποτελεσμάτων				79.889,93		79.889,93
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2017						-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	499.808,22	627.420,53	1.797.931,44	(304.719,41)	77.566,67	2.698.007,45

Κόστος Κτήσης						
1η Ιανουαρίου 2016	461.047,55	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	(228.462,19)	2.548.317,87
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	6.617,15				306.028,86	312.646,01
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016						-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	467.664,70	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	77.566,67	2.860.963,88

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Τακτικό Αποθεματικό	Έκτακτα Δεσμευμένα Αποθεματικά	Αφορολόγητα Αποθεματικά Ειδικών Διατάξεων	Αποθεματικό Αναλογιστικών Ζημιών	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €					
Κόστος Κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2017	467.664,70	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	2.783.397,21
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2017	32.143,52			(193.058,32)	(160.914,80)
Αναβαλλόμενος Φόρος Αναλογιστικών Αποτελεσμάτων				55.986,91	55.986,91
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2017					-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017	499.808,22	626.927,89	1.797.931,44	(246.198,23)	2.678.469,32

Κόστος Κτήσης					
1η Ιανουαρίου 2016	461.047,55	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	2.776.780,06
Προσθήκες Περιόδου 01.01 - 31.12.2016	6.617,15				6.617,15
Μειώσεις Περιόδου 01.01 - 31.12.2016					-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	467.664,70	626.927,89	1.797.931,44	(109.126,82)	2.783.397,21

Ανάλυση Αφορολόγητων Αποθεματικών Ειδικών Διατάξεων

ΟΜΙΛΟΣ

	N.1828/89	N.2601/98	N.3220/04	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €				
<i>Κατανομή Αφορολόγητων Αποθεματικών</i>				
Αποθεματικά Χρήσης 2001	54.438,74			54.438,74
Αποθεματικά Χρήσης 2002		302.492,29		302.492,29
Αποθεματικά Χρήσης 2003		361.788,30	201.265,73	563.054,03
Αποθεματικά Χρήσης 2004		706.811,81	171.134,57	877.946,38
				-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	54.438,74	1.371.092,40	372.400,30	1.797.931,44

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	N.1828/89	N.2601/98	N.3220/04	Σύνολο
Ποσά εκφρασμένα σε €				
<i>Κατανομή Αφορολόγητων Αποθεματικών</i>				
Αποθεματικά Χρήσης 2001	54.438,74			54.438,74
Αποθεματικά Χρήσης 2002		302.492,29		302.492,29
Αποθεματικά Χρήσης 2003		361.788,30	201.265,73	563.054,03
Αποθεματικά Χρήσης 2004		706.811,81	171.134,57	877.946,38
				-
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ κατά την 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016	54.438,74	1.371.092,40	372.400,30	1.797.931,44

Εντός Δεκεμβρίου 2015 και βάσει της με Αριθμό Πρωτοκόλλου 606/2015 Έκθεσης Ανάκτησης Κρατικών Ενισχύσεων που χορηγήθηκαν με τη σύσταση ειδικών αφορολόγητων αποθεματικών των άρθρων 2 & 3 Ν.3220/2004 (Άρθρο 169 Ν.4099/2012), εκδόθηκε το με α/α 78/24-12-2015 Φύλλο Ελέγχου από την αρμόδια εφορία της Εταιρείας, βάσει του οποίου υπολογίστηκε τελικό ποσό ανάκτησης κρατικών ενισχύσεων 12.981,77 € που οφείλεται στο σχηματισμό Αφορολόγητου Αποθεματικού Ν.3220/2004 ύψους 171.134,57 € από τα καθαρά κέρδη της διαχειριστικής χρήσης 2004. Το σύνολο του εν λόγω ποσού ανάκτησης καταβλήθηκε ολοσχερώς εντός Ιανουαρίου 2016.

20. Αποτελέσματα εις Νέον

Τα Αποτελέσματα εις Νέο του ομίλου και της εταιρείας εμφανίζονται παρακάτω:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο κατά την Έναρξη της Περιόδου	5.910.824,23	5.950.044,29	5.859.722,01	5.811.507,50
Καθαρά Κέρδη Περιόδου μετά από Φόρους	687.548,12	115.594,53	642.870,44	54.831,66
Λοιπά Αποθεματικά	4.901,35	(161.006,46)	-	-
Μεταφορά σε Τακτικό Αποθεματικό	(32.143,52)	(6.617,15)	(32.143,52)	(6.617,15)
Μεταβολή σε Αποτελέσματα εις Νέο Κατά την Εξαγορά θυγατρικής	(20.400,00)	-	-	-
Διαγραφή Αποτελεσμάτων Ενοποίησης	3.145,04	-	-	-
Τακτοποίηση Τέλους Επιτηδεύματος	83,34	-	-	-
Μεταβολή Δικαιωμάτων Μειοψηφίας Λόγω Αλλαγής Μετοχικής Σύνθεσης θυγατρικής	2.288,04	-	-	-
Δικαιώματα Μειοψηφίας που αναλογούν σε Αποτελέσματα Περιόδου	12.647,31	12.809,02	-	-
Υπόλοιπο κατά τη Λήξη της Περιόδου	6.568.893,91	5.910.824,23	6.470.448,93	5.859.722,01

21. Δικαιώματα Μειοψηφίας

Τα Δικαιώματα Μειοψηφίας των θυγατρικών επιχειρήσεων του ομίλου απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά εκφρασμένα σε €	31.12.2017	31.12.2016
ΕPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	2,78	2.288,98
ΕPSILON HR Α.Ε.	21.615,65	7.226,58
SUPERVISOR Α.Ε.	349.837,20	-
ΕPSILON EUROPE PLC	199,85	196,50
	371.655,48	9.712,06

22. Δάνεια

Εντός της χρήσης 2017, στα πλαίσια υλοποίησης του επενδυτικού της σχεδίου, η Εταιρεία έχει λάβει μακροχρόνιο δανεισμό, προκειμένου να καλύψει τις επενδυτικές της ανάγκες. Επιπλέον, προέβη σε λήψεις βραχυπρόθεσμου δανεισμού προκειμένου να καλύψει στιγμιαίες ανάγκες, όπως την κάλυψη κεφαλαίου κίνησης, με 100% κάλυψη (ενέχυρο) επιταγών πελατείας της.

Το ανεξόφλητο υπόλοιπο των δανείων της εταιρείας κατά την περίοδο που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2017 και κατά την προηγούμενη χρήση, εμφανίζεται ως ακολούθως:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Μακροπρόθεσμος Δανεισμός				
Τραπεζικός Δανεισμός	2.451.517,65	843.007,91	2.345.018,54	699.100,89
Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός				
Τραπεζικός Δανεισμός	155.693,88	540.104,45	-	36.255,84
Μακροπρόθεσμος Τραπεζικός Δανεισμός	423.992,67	326.781,47	388.919,24	318.432,82
Πληρωτέος στους Επόμενους 12 Μήνες	579.686,55	866.885,92	388.919,24	354.688,66
Σύνολο	3.031.204,20	1.709.893,83	2.733.937,78	1.053.789,55

23. Υποχρεώσεις Παροχών Προσωπικού λόγω Εξόδου από την Υπηρεσία

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο κάθε εργαζόμενος δικαιούται εφάπαξ αποζημίωση σε περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησης. Οι υπάλληλοι που απολύονται δικαιολογημένα ή παραιτούνται δεν δικαιούνται αποζημίωσης. Σε περίπτωση συνταξιοδότησης η αποζημίωση ανέρχεται στο 40% της αξίας της αποζημίωσης σε περίπτωση αναιτίας απόλυσης. Για τις θυγατρικές του ομίλου στο εξωτερικό δεν προκύπτει υποχρέωση παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Οι υποχρεώσεις για την αποζημίωση του προσωπικού προσδιορίστηκαν με βάση αναλογιστική μελέτη. Οι κάτωθι πίνακες εμφανίζουν την μεταβολή της καθαρής δαπάνης για τη σχετική πρόβλεψη που καταχωρήθηκε στην ατομική και ενοποιημένη κατάσταση Συνολικών Εσόδων της κλειόμενης χρήσης και την κίνηση των αντίστοιχων λογαριασμών υποχρεώσεων που παρουσιάζονται στην ατομική και ενοποιημένη κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Η κίνηση της σχετικής πρόβλεψης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης έχει ως εξής:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Υπόλοιπο κατά την Έναρξη της Περιόδου	377.450,32	328.942,12	377.450,32	328.942,12
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα αποτελέσματα περιόδου	234.457,99	60.834,48	47.272,15	60.834,48
Καταβολές αποζημιώσεων	(6.229,60)	(12.326,28)	(6.229,60)	(12.326,28)
Πρόβλεψη αναγνωρισμένη στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα	275.482,52	-	193.058,32	-
Υπόλοιπο κατά τη Λήξη της Περιόδου	881.161,23	377.450,32	611.551,19	377.450,32

Η δαπάνη για αποζημίωση προσωπικού που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων αναλύεται ως εξής:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κόστος Τρέχουσας Απασχόλησης	161.708,67	53.926,70	93.383,95	53.926,70
Κόστος αναγνωρισμένης προυπηρεσίας	97.219,75	-	-	-
Κόστος Τόκων	6.871,64	6.907,78	6.416,66	6.907,78
Τερματικές Παροχές/ Επίδραση Περικοπής/ Διακανονισμού	(31.342,07)	-	(19.370,19)	-
Καταβληθείσες αποζημιώσεις / Παροχές Περιόδου	(6.229,60)	(12.326,28)	(6.229,60)	(12.326,28)
Απορρόφηση/ (Μετακίνηση) Προσωπικού	-	-	(33.158,26)	-
Σύνολο	228.228,39	48.508,20	41.042,56	48.508,20

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την χρήση 2017 έχουν ως εξής:

Στοιχεία εκφρασμένα σε %	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Προεξοφλητικό Επιτόκιο	1,90	1,70	1,90	1,70
Πληθωρισμός	1,75	2,00	1,75	2,00
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	4,25	4,50	4,25	4,50

24. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνουν υποχρεώσεις σε προμηθευτές που πρόκειται να τακτοποιηθούν σε επόμενες χρήσεις, καθώς επίσης και εκτιμήσεις για λοιπές επισφαλείς απαιτήσεις που μπορεί να χαρακτηριστούν ως ανεπίδεκτες εισπράξεως στο μέλλον.

Επιπρόσθετα, οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί από την ελληνική φορολογική αρχή για ορισμένες χρήσεις, σύμφωνα με τη σημείωση 37, οπότε οι φορολογικές τους υποχρεώσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές για τις εν λόγω ανέλεγκτες χρήσεις.

Ωστόσο, βάσει εκτιμήσεων και κρίσης της διοίκησης, έχει προβλεφθεί ποσό φόρου που αντιστοιχεί σε πιθανές λογιστικές διαφορές του μελλοντικού οριστικού φορολογικού ελέγχου ανέλεγκτων χρήσεων από την ελληνική φορολογική αρχή.

Παρακάτω ακολουθεί σχετικός πίνακας ανάλυσης των λοιπών μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Εκτιμήσεις Πρόσθετου Φόρου	30.000,00	25.000,00	20.000,00	20.000,00
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις - Προμηθευτές	132.897,30	132.897,30	132.897,30	132.897,30
	162.897,30	157.897,30	152.897,30	152.897,30

25. Προμηθευτές και Λοιπές Εμπορικές Υποχρεώσεις

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Προμηθευτές	835.883,22	804.889,80	430.825,18	426.300,96
Επιταγές Πληρωτέες (Μεταχρονολογημένες)	559.727,91	201.032,57	278.932,87	197.517,57
Προκαταβολές Πελατών	211.004,01	197.701,35	169.344,37	187.082,59
Μεταβατικοί Λογαριασμοί Παθητικού - Δεδουλευμένα Έξοδα	72.381,65	82.679,21	58.510,62	68.831,11
Λοιπές Εμπορικές Υποχρεώσεις	-	-	-	-
Σύνολο	1.678.996,79	1.286.302,93	937.613,04	879.732,23

26. Τρέχουσες Φορολογικές Υποχρεώσεις

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις κατά την τρέχουσα χρήση που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2017 και κατά την προηγούμενη χρήση, απεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Υποχρεώσεις από Φόρους-Τέλη - Φόρος Προσπθέμενης Αξίας	736.269,58	611.187,14	591.444,77	611.187,14
- Φόροι-Τέλη Αμοιβών Προσωπικού	214.685,82	183.510,57	148.719,94	138.487,68
- Φόροι-Τέλη Αμοιβών Τρίτων	59.496,89	60.658,86	50.253,70	27.520,91
- Φόροι-Τέλη Τιμολογίων Αγοράς	2,11	-	2,11	-
- Λογαριασμός Εκκαθάρισης Φόρων-Τελών Δήλωσης Φορολογίας Εισ/τος	14.991,30	7.527,14	4.950,00	3.200,00
- Τέλος Χαρτοσήμου Από Ενοίκια Υπεκμίσθωσης	3.443,54	474,03	2.301,86	474,03
- Αγγελιόσημο & Ειδικός Φόρος Διαφημίσεων	3.579,69	4.624,20	3.232,39	4.250,20
- Λοιποί Φόροι-Τέλη	-	-	-	-
Σύνολο	1.032.468,93	867.981,94	800.904,77	785.119,96

27. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί - Ι.Κ.Α.	459.820,37	397.194,42	326.376,82	316.327,04
- Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ.	-	868,21	-	868,21
- Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.	-	7.402,56	-	7.402,56
Πιστωτές Διάφοροι - Αποδοχές Προσωπικού Πληρωτέες	348.250,03	314.126,48	272.521,44	231.376,96
- Ο.Τ.Ε.	1.691,23	949,68	1.691,23	949,68
- Δ.Ε.Η.	-	1.993,13	-	1.993,13
- Ύδρευση	78,00	78,00	78,00	78,00
- Λοιποί Δικαιούχοι Αμοιβών	76.220,28	36.144,40	63.544,13	31.909,70
- Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις κατά Συνδεδεμένων Επιχειρήσεων	-	-	26.281,05	500.000,00
- Μέτοχοι - Αξία Μετοχών τους προς Απόδοση	2.466,36	2.466,36	2.466,36	2.466,36
- Μέτοχοι - Αποθεματικό Ν.4172/13 προς απόδοση	28,49	28,49	28,49	28,49
- Πιστωτικές Κάρτες Πληρωτέες	39.707,74	22.273,30	26.965,02	22.273,30
- Λοιποί Χρεώστες Διάφοροι	771,56	-	-	-
- Λογαριασμοί Διαχείρισης Προκαταβολών & Πιστώσεων	10.210,76	6.888,39	10.210,76	3.035,90
- Λοιποί Πιστωτές	-	479.424,45	-	403.786,48
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις - Έξοδα Χρήσεως Δουλευμένα	-	-	-	794.111,52
		(5.555,56)		
Σύνολο	939.244,82	784.857,86	730.163,30	1.118.709,33

28. Έξοδα ανά Κατηγορία

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κατανομή Εξόδων Ανά Κατηγορία				
Κόστος Αποθεμάτων Αναγνωριζόμενο ως Έξοδο	818.872,72	343.787,56	393.586,40	313.642,79
Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού	8.647.232,31	7.127.920,29	5.850.076,21	6.337.316,54
Αποσβέσεις Παγίων	1.167.656,04	1.188.945,74	1.062.085,06	1.152.421,05
Λοιπά Έξοδα	3.582.020,03	3.658.964,83	2.776.550,10	3.003.147,49
Σύνολο	14.215.781,10	12.319.618,42	10.082.297,77	10.806.527,87

Κατανομή Εξόδων Ανά Λειτουργία				
Κόστος Πωλήσεων	7.083.274,76	6.625.804,55	5.665.649,89	6.273.738,86
Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	334.463,10	264.477,00	183.992,87	189.191,36
Έξοδα Λειτουργίας Ερευνών - Αναπτύξεως	3.553.107,47	2.983.422,95	2.294.372,49	2.368.640,43
Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως	2.896.766,99	2.437.514,77	1.849.242,38	1.971.471,94
Λοιπά Έξοδα Εκμεταλλεύσεως	348.168,78	8.399,15	89.040,14	3.485,28
Σύνολο	14.215.781,10	12.319.618,42	10.082.297,77	10.806.527,87

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Κατανομή Παροχών Προσωπικού				
Μισθοί & Ημερομίσθια	8.133.457,90	6.492.539,68	5.779.590,08	5.856.809,28
Εργοδοτικές Εισφορές	1.945.736,93	1.548.694,48	1.376.902,72	1.393.821,13
Λοιπές Παροχές	31.167,18	3.592,00	14.239,00	3.592,00
Αποζημιώσεις Απόλυσης / Αποχώρησης	18.650,48	25.867,81	16.094,04	25.867,81
Παροχές Προσωπικού Κατανεμηθείσες σε Ιδιοπαράγωγη	(1.481.780,18)	(942.773,68)	(1.336.749,63)	(942.773,68)
Σύνολο	8.647.232,31	7.127.920,29	5.850.076,21	6.337.316,54

29. Χρηματοοικονομικά Έσοδα / Έξοδα

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Χρηματοοικονομικά Έσοδα				
Έσοδα Χρεογράφων	17.325,67	62.487,68	-	-
Τόκοι Καταθέσεων Όψεως & Προθεσμίας	36.786,05	62.782,84	3.783,93	3.876,96
Έσοδα Από Πώληση Χρεογράφων				
Σύνολο	54.111,72	125.270,52	3.783,93	3.876,96

Χρηματοοικονομικά Έξοδα				
Τόκοι Βραχυχρόνιων Δανείων Τραπεζών	11.244,94	24.834,22	10.725,49	20.985,61
Τόκοι Μακροχρόνιων Δανείων Τραπεζών	91.547,46	47.602,69	77.143,69	43.567,82
Κεφαλαιοποίηση Κόστους Δανεισμού	(21.796,20)	(23.475,69)	(21.796,20)	(23.475,69)
Ζημίες από Πώληση Συμμετοχών & Χρεογράφων	26.190,83	-	-	-
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	8.874,03	25.825,04	8.874,03	25.825,04
Προβλέψεις Υποτίμησης Συμμετοχών & Χρεογράφων	572,39	50.000,00	8.097,20	61.628,87
Έξοδα Αντήσεως Κεφαλαίου	(506,57)	(506,57)	(506,57)	(506,57)
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Έξοδα	41.740,34	51.031,39	40.640,40	41.253,95
Αποσβέσεις Υπεραξίας Ενοποίησης	2.265,00	-	-	-
Σύνολο	160.132,22	175.311,08	123.178,04	169.279,03

30. Λοιπά Έσοδα / Έξοδα Εκμεταλλεύσεως

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Λοιπά Έσοδα Εκμεταλλεύσεως				
Κρατικές Επιχορηγήσεις Δαπανών	23.137,00	15.868,50	22.537,00	15.868,50
Επιστραττόμενα Έξοδα Αποστολής	(611,75)	-	(611,75)	-
Ενοίκια Κτιρίων	-	-	14.680,00	8.100,00
Αναλογούσες στη Χρήση Επιχορηγήσεις	1.272,79	1.272,79	1.272,79	1.272,79
Έκτακτα Έσοδα	38,97	114,65	38,97	114,28
Έκτακτα Κέρδη από Εκποίηση Παγίων	7.883,92	268,16	7.883,92	16.326,66
Έσοδα Προηγούμενων Χρήσεων	1,87	-	1,87	-
Έσοδα από Προβλέψεις Προηγούμενων Χρήσεων	81.628,87	-	-	-
Λοιπά Έσοδα Εκμεταλλεύσεως	27.283,21	6.507,95	23.734,39	6.507,95
Σύνολο	140.634,88	24.032,05	69.537,19	48.190,18
Λοιπά Έξοδα Εκμεταλλεύσεως				
Έκτακτα & Ανόργανα Έξοδα	36.677,35	5.233,12	1.113,72	319,27
Έξοδα Προηγούμενων Χρήσεων	46.975,74	3.165,91	46.882,90	3.165,89
Έκτακτες Ζημιές	1.159,01	0,12	0,97	0,12
Προβλέψεις για Έκτακτους Κινδύνους	263.356,68	-	-	-
Λοιπά Έξοδα Εκμεταλλεύσεως	-	-	41.042,55	-
Σύνολο	348.168,78	8.399,15	89.040,14	3.485,28

31. Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή / Πλήρως Κατανεμημένα Κέρδη ανά Μετοχή

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Καθαρά Κέρδη μετά Φόρων (Α)	687.548,12	115.594,53	642.870,44	54.831,66
Κατανέμονται σε:				
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	700.195,43	128.403,55	642.870,44	54.831,66
- Δικαιώματα Μειοψηφίας	(12.647,31)	(12.809,02)	-	-
	687.548,12	115.594,53	642.870,44	54.831,66
Λοιπά Συνολικά Έσοδα Μετά Από Φόρους (Β)	(195.592,59)	-	(137.071,41)	-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα μετά από Φόρους (Α) + (Β)	491.955,53	115.594,53	505.799,03	54.831,66
Κατανέμονται σε:				
- Ιδιοκτήτες Μητρικής	501.004,95	128.403,55	505.799,03	54.831,66
- Δικαιώματα Μειοψηφίας	(9.049,42)	(12.809,02)	-	-
	491.955,53	115.594,53	505.799,03	54.831,66
Μέσος Σταθμικός Αριθμός Μετοχών Κοινές Ονομαστικές Μετοχές	5.587.720	5.587.720	5.587.720	5.587.720
Βασικά Κέρδη ανά Μετοχή σε €	0,0880	0,0207	0,0905	0,0098

32. Μερίσματα Πληρωθέντα

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31.12.2017		31.12.2016		31.12.2017		31.12.2016	
Κοινές Ονομαστικές Μετοχές	5.587.720		5.587.720		5.587.720		5.587.720	
	<i>Μέρισμα/Μτχ</i>	<i>Μέρισμα €</i>	<i>Μέρισμα/Μτχ</i>	<i>Μέρισμα €</i>	<i>Μέρισμα/Μτχ</i>	<i>Μέρισμα €</i>	<i>Μέρισμα/Μτχ</i>	<i>Μέρισμα €</i>
Μερίσματα Πληρωθέντα	-	-	-	-	-	-	-	-

Για την κλειόμενη χρήση 2017, η πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της εταιρείας είναι η μη διανομή μερίσματος.

33. Πληροφόρηση κατά Τομέα

Πρωτεύων Τομέας Πληροφόρησης – Επιχειρηματικός

ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά εκφρασμένα σε €

31.12.2017

	Πληροφορική	Εκπαίδευση	Μη Κατανεμηθέν	Σύνολο
Επιχειρηματικός Τομέας				
Κύλος Εργασιών	14.178.841,06	786.692,90	-	14.965.533,96
Λειτουργικά Κέρδη / (Ζημιές)	842.965,83	81.774,17	(34.352,26)	890.387,74
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	4,79	-	54.106,93	54.111,72
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	(36.234,86)	(88,00)	(123.809,36)	(160.132,22)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων	806.735,76	81.686,17	(104.054,69)	784.367,24
Φόρος Εισοδήματος	(32.042,91)	(1.122,28)	(63.653,93)	(96.819,12)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) Μετά από Φόρους	774.692,85	80.563,89	(167.708,62)	687.548,12

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό

Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	1.381.701,62	-	-	1.381.701,62
Αύλα Περιουσιακά Στοιχεία	6.152.845,04	-	-	6.152.845,04
Λοιπά Στοιχεία Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	13.344,74	-	61.118,98	74.463,72
	7.547.891,40	-	61.118,98	7.609.010,38

Κυκλοφορούν Ενεργητικό

	8.737.694,26	260.440,49	3.290.243,86	12.288.378,61
Σύνολο Ενεργητικού	16.285.585,66	260.440,49	3.351.362,84	19.897.388,99

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	3.357.807,03	117.112,30	428.073,19	3.902.992,52
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	3.092.223,35	125.996,31	1.012.177,43	4.230.397,09
Σύνολο Υποχρεώσεων	6.450.030,38	243.108,61	1.440.250,62	8.133.389,61

31.12.2016

	Πληροφορική	Εκπαίδευση	Μη Κατανεμηθέν	Σύνολο
Επιχειρηματικός Τομέας				
Κύλος Εργασιών	11.738.279,24	721.918,02	-	12.460.197,26
Λειτουργικά Κέρδη / (Ζημιές)	131.317,58	52.603,94	(19.310,63)	164.610,89
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	-	-	125.270,52	125.270,52
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	(6.546,95)	(259,49)	(168.504,64)	(175.311,08)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων	124.770,63	52.344,45	(62.544,75)	114.570,33
Φόρος Εισοδήματος	(132,08)	(1.599,99)	2.756,27	1.024,20
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) Μετά από Φόρους	124.638,55	50.744,46	(59.788,48)	115.594,53

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό

Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	1.099.985,67	9,14	-	1.099.994,81
Αύλα Περιουσιακά Στοιχεία	5.241.708,63	-	-	5.241.708,63
Λοιπά Στοιχεία Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	300.992,72	11,00	51.515,10	352.518,82
	6.642.687,02	20,14	51.515,10	6.694.222,26

Κυκλοφορούν Ενεργητικό

	6.627.485,55	80.478,41	3.091.285,04	9.799.249,00
Σύνολο Ενεργητικού	13.270.172,57	80.498,55	3.142.800,14	16.493.471,26

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.284.664,49	117.112,30	377.450,32	1.779.227,11
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	2.941.994,91	74.664,05	789.369,69	3.806.028,65
Σύνολο Υποχρεώσεων	4.226.659,40	191.776,35	1.166.820,01	5.585.255,76

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά εκφρασμένα σε €

31.12.2017

	Πληροφοριακή	Εκπαίδευση	Μη Κατανεμηθέν	Σύνολο
Επιχειρηματικός Τομέας				
Κύκλος Εργασιών	10.036.060,94	784.192,90	-	10.820.253,84
Λειτουργικά Κέρδη / (Ζημιές)	737.756,90	69.736,36	-	807.493,26
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	-	-	3.783,93	3.783,93
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	-	-	(123.178,04)	(123.178,04)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων	737.756,90	69.736,36	(119.394,11)	688.099,15
Φόρος Εισοδήματος	-	-	(45.228,71)	(45.228,71)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) Μετά από Φόρους	737.756,90	69.736,36	(164.622,82)	642.870,44
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	1.180.431,70	-	-	1.180.431,70
Αύλα Περιουσιακά Στοιχεία	5.643.272,60	-	-	5.643.272,60
Λοιπά Στοιχεία Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	263.752,80	33.630,00	2.981.018,98	3.278.401,78
	7.087.457,10	33.630,00	2.981.018,98	10.102.106,08
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	7.292.573,76	236.396,30		7.528.970,06
Σύνολο Ενεργητικού	14.380.030,86	270.026,30	2.981.018,98	17.631.076,14
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	2.977.354,73	112.112,30	409.647,97	3.499.115,00
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.945.091,89	111.603,69	800.904,77	2.857.600,35
Σύνολο Υποχρεώσεων	4.922.446,62	223.715,99	1.210.552,74	6.356.715,35

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ποσά εκφρασμένα σε €

31.12.2016

	Πληροφοριακή	Εκπαίδευση	Μη Κατανεμηθέν	Σύνολο
Επιχειρηματικός Τομέας				
Κύκλος Εργασιών	10.252.586,93	721.918,02	-	10.974.504,95
Λειτουργικά Κέρδη / (Ζημιές)	152.294,64	63.872,62	-	216.167,26
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	-	-	3.876,96	3.876,96
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	-	-	(169.279,03)	(169.279,03)
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων	152.294,64	63.872,62	(165.402,07)	50.765,19
Φόρος Εισοδήματος	-	-	4.066,47	4.066,47
Καθαρά Αποτελέσματα Κέρδη / (Ζημιές) Μετά από Φόρους	152.294,64	63.872,62	(161.335,60)	54.831,66
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Μη Κυκλοφορούν Ενεργητικό				
Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	1.044.230,15	-	-	1.044.230,15
Αύλα Περιουσιακά Στοιχεία	4.975.582,97	-	-	4.975.582,97
Λοιπά Στοιχεία Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	297.080,00	33.630,00	2.946.185,10	3.276.895,10
	6.316.893,12	33.630,00	2.946.185,10	9.296.708,22
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	6.194.691,86	48.289,33		6.242.981,19
Σύνολο Ενεργητικού	12.511.584,98	81.919,33	2.946.185,10	15.539.689,41
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	1.142.042,06	112.112,30	377.450,32	1.631.604,68
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	2.295.534,31	54.184,40	788.531,47	3.138.250,18
Σύνολο Υποχρεώσεων	3.437.576,37	166.296,70	1.165.981,79	4.769.854,86

Δευτερευόν Τομέας Πληροφόρησης – Γεωγραφικός

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Ποσά εκφρασμένα σε €				
Βόρεια Ελλάδα	5.546.350,28	4.884.078,90	4.618.361,62	4.435.133,49
Νότια Ελλάδα	9.419.183,68	7.576.118,36	6.201.892,22	6.539.371,46
	14.965.533,96	12.460.197,26	10.820.253,84	10.974.504,95

34. Κεφαλαιουχικές Δεσμεύσεις

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν δεσμεύσεις για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.

35. Ενδεχόμενες Απαιτήσεις - Υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών είτε διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή τη λειτουργία των εταιρειών του Ομίλου.

Η εταιρεία και ο Όμιλος έχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα, που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς τους, ως ακολούθως:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Εγγυήσεις για Εξασφάλιση Καλής Εκτέλεσης Σύμβασης Επενδυτικών Προγραμμάτων	-	538.438,06	-	538.438,06
Εγγυήσεις για Εξασφάλιση Απαιτήσεων	12.662,00	-	12.662,00	-
Εγγυήσεις για Εξασφάλιση Καλής Εκτέλεσης Σύμβασης με Πελάτες	204.563,50	202.332,40	204.563,50	202.332,40
Εγγυήσεις για Εξασφάλιση Καλής Πληρωμής σε Προμηθευτές	4.000,00	-	4.000,00	-
Εγγυήσεις για Συμμετοχή σε Διαγωνισμό	353.000,00	18.000,00	353.000,00	18.000,00
	574.225,50	758.770,46	574.225,50	758.770,46

36. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των κινήσεων της μητρικής εταιρείας που προέκυπταν από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα με αυτή μέρη, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017 έχουν ως εξής:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ								
	ΟΛΙΚΑ ΕΝΟΠΙΟΥΜΕΝΕΣ								
	EPSILON NET A.E.	EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	EPSILON EUROPE PLC	EPSILON HR A.E.	SUPERVISOR A.E.	ΡΟΥΣΟΠΙΑΝΝΑΚΗΣ ΕΥΓΥΧΙΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Ε.	TAX-RIGHT Ε.Π.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
A									
Π									
A	EPSILON NET A.E.	-	2.789,13	1.080.857,23	48.063,21	-	41.270,02	5.600,00	1.178.579,59
I	EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.	9.500,00	-	3.400,00	-	-	-	-	12.900,00
T	EPSILON EUROPE PLC	26.281,05	-	-	-	-	-	-	26.281,05
H	EPSILON HR A.E.	-	-	-	10.891,60	-	-	-	10.891,60
Σ	SUPERVISOR A.E.	-	-	-	-	25.240,14	-	-	25.240,14
H	ΡΟΥΣΟΠΙΑΝΝΑΚΗΣ ΕΥΓΥΧΙΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Ε.	-	-	-	-	-	-	-	-
	TAX-RIGHT Ε.Π.Ε.	-	-	-	-	-	-	-	-
	ΣΥΝΟΛΟ	35.781,05	2.789,13	-	1.084.257,23	58.954,81	41.270,02	5.600,00	1.253.892,38

Οι εταιρείες “ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Ε.” και “TAX-RIGHT Ε.Π.Ε.” δεν ενοποιούνται με τον Όμιλο της EPSILON NET.

ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ

Ποσά εκφρασμένα σε €		ΟΛΙΚΑ ΕΝΟΠΙΟΥΜΕΝΕΣ							
	EPSILON NET A.E.	EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	EPSILON EUROPE PLC	EPSILON HR A.E.	SUPERVISOR A.E.	ΡΟΥΣΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΕΥΤΥΧΙΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Ε.	TAX-RIGHT E.I.L.E.	ΣΥΝΟΛΟ
Π									
Ω	EPSILON NET A.E.	1.800,00		1.154.312,28	52.559,46		3.917,50	4.600,00	1.217.189,24
Λ	EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.	9.500,00		3.400,00					12.900,00
Η	EPSILON EUROPE PLC	10.725,49							10.725,49
Η	EPSILON HR A.E.	7.000,00							37.350,36
Τ	SUPERVISOR A.E.	560,00							560,00
Η	ΡΟΥΣΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΕΥΤΥΧΙΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.				57.013,76				57.013,76
Σ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ε.Ε.	163.245,15							163.245,15
	TAX-RIGHT E.P.E.	43.000,00		39.000,00					82.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ	234.030,64	1.800,00	-	1.196.712,28	139.923,58	-	3.917,50	1.580.984,00

Τα ποσά των κινήσεων του Ομίλου και της εταιρείας, που προέκυπταν από συναλλαγές με διευθυντικά στελέχη & μέλη διοίκησης, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, κατά τη λήξη της τρέχουσας περιόδου έχουν ως εξής:

Ποσά εκφρασμένα σε €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2017	2016	2017	2016
Συναλλαγές και αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοίκησης	696.211,92	556.884,50	424.420,87	491.582,67
Απαιτήσεις από Διευθυντικά Στελέχη και Μέλη Διοίκησης	33.508,63	5.185,10	3.219,66	5.185,10
Υποχρεώσεις προς τα Διευθυντικά Στελέχη και Μέλη Διοίκησης	9.741,43	2.082,48	6.940,68	2.019,48

37. Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζονται οι ανέλεγκτες χρήσεις της μητρικής και των θυγατρικών εταιρειών του ομίλου:

EPSILON NET A.E.	EPSILON ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	EPSILON HR A.E.	SUPERVISOR A.E.	EPSILON EUROPE PLC	EVOLUTIONSNT PLC	EVOLUTIONSNT (UK) LTD
-	-	-	-	2009	2009	-
-	-	-	-	2010	2010	-
-	-	-	-	2011	2011	-
-	-	-	2012	2012	2012	-
-	-	-	2013	2013	2013	-
-	-	-	2014	2014	2014	2014
-	-	-	2015	2015	2015	2015
-	-	-	2016	2016	2016	2016
-	-	-	2017	2017	2017	2017

38. Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη

Επί της κινητής και ακίνητης περιουσίας των εταιρειών του Ομίλου δεν υπάρχουν υποθήκες ή προσημειώσεις.

39. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού (EME) του Ομίλου και της εταιρείας στο τέλος της τρέχουσας και της προηγούμενης περιόδου ήταν:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Απασχολούμενο Προσωπικό	380	331	276	262

40. Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων

Οι δραστηριότητες του Ομίλου και της Εταιρείας δημιουργούν διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως οι πιστωτικοί κίνδυνοι, οι κίνδυνοι ρευστότητας και οι κίνδυνοι της αγοράς. Στρατηγική και πολιτική του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η πρόληψη και ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων που μπορούν να προέλθουν από τους ανωτέρω κινδύνους.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί κυρίως ο Όμιλος και η Εταιρεία εμπεριέχουν λογαριασμούς εμπορικών απαιτήσεων, καταθέσεις σε τράπεζες, λογαριασμούς προεξόφλησης εμπορικών απαιτήσεων, επενδύσεις σε χρεόγραφα και πληρωτέους λογαριασμούς. Η οικονομική διεύθυνση σε συνεργασία με τα υπόλοιπα τμήματά της, που αντιμετωπίζουν τους κινδύνους αυτούς είναι υπεύθυνη να τους εντοπίσει, να τους εκτιμήσει και να τους αντισταθμίσει όπου απαιτείται.

- **Συναλλαγματικός Κίνδυνος**

Το σύνολο σχεδόν των συναλλαγών του Ομίλου και της Εταιρείας πραγματοποιείται σε ευρώ όποτε δεν υπάρχει έκθεση σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

- **Κίνδυνος Μεταβολών Επιτοκίων Αγοράς και Κίνδυνος Τιμών**

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν στο ενεργητικό τους έντοκα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όπως καταθέσεις όψεως και προθεσμίας και επενδύσεις σε χρεόγραφα. Επιπρόσθετα, πολιτική της Διοίκησης αποτελεί τα προϊόντα δανεισμού της Εταιρείας και του Ομίλου να είναι κυμαινόμενου επιτοκίου. Παρά το γεγονός ότι υπάρχει κίνδυνος για τον όμιλο και την εταιρεία, η διοίκηση δε χρησιμοποιεί χρηματοπιστωτικά εργαλεία για τη μείωση του κινδύνου αυτού, επειδή δε θεωρεί ότι οι συναλλαγές είναι σημαντικές, λόγω της αξίας και της συχνότητάς τους. Ωστόσο, σε ετήσια βάση επανεκτιμάται η θέση της εταιρείας, ως προς τον ανωτέρω κίνδυνο και αξιολογείται η ανάγκη χρησιμοποίησης συγκεκριμένων χρηματοπιστωτικών εργαλείων για τον περιορισμό του.

- **Πιστωτικός Κίνδυνος**

Οι συναλλαγές του Ομίλου και της Εταιρείας με πελάτες αναπτύσσονται κατόπιν αξιολόγησης της φερεγγυότητας και της αξιοπιστίας τους, προκειμένου να μην παρατηρούνται προβλήματα καθυστερήσεων πληρωμών και επισφαλειών. Τα πιστωτικά όρια των πελατών παρακολουθούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και επανακαθορίζονται εφόσον χρειαστεί. Οι απαιτήσεις από πελάτες παρουσιάζουν μεγάλη διασπορά και συνεπώς περιορίζεται στο ελάχιστο ο πιστωτικός κίνδυνος. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων κατά το κλείσιμο του ισολογισμού της 31/12/2017 είναι όπως παρουσιάζεται παρακάτω:

	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Πελάτες και λοιπές Εμπορικές απαιτήσεις	7.789.069,98	6.560.142,40
Σχετικές Προβλέψεις	- 723.906,21	- 651.215,06
	<u>7.065.163,77</u>	<u>5.908.927,34</u>

Κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού της 31/12/2017 η Διοίκηση κρίνει ότι δεν υπάρχει κανένας πιστωτικός κίνδυνος που να μην καλύπτεται από πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων.

- **Κίνδυνος Ρευστότητας**

Ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτει χαμηλή έκθεση σε κίνδυνο ρευστότητας αφού διαθέτει επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Επιπρόσθετα διαθέτει υψηλά όρια αδιάθετων τραπεζικών χρηματοδοτήσεων. Ο δείκτης του κυκλοφορούντος ενεργητικού έναντι των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων για τον Όμιλο την 31/12/2017 διαμορφώθηκε σε 290,5% έναντι 257,5% την 31/12/2016 και αντίστοιχα για την Εταιρεία την 31/12/2017 σε 263,5% έναντι 198,9% την προηγούμενη χρήση.

- **Άλλοι Λειτουργικοί Κίνδυνοι**

Οι ασφαλιστικές καλύψεις περιουσίας και λοιπών κινδύνων θεωρούνται επαρκείς με 31/12/2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία. Επιπλέον η Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας έχει εγκαταστήσει ένα επαρκές και αξιόπιστο σύστημα εσωτερικού ελέγχου για την πρόληψη των κινδύνων στα πλαίσια των εμπορικών της εργασιών.

- **Διαχείριση Κεφαλαίου**

Δεν συντρέχει κίνδυνος κεφαλαίου για τον Όμιλο και την Εταιρεία, λόγω του μεγάλου ύψους των Ιδίων κεφαλαίων και της σταδιακής εξάλειψης των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρείας. Πολιτική της εταιρείας είναι η διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής βάσης, ώστε να υποστηριχθεί η μελλοντική της ανάπτυξη.

41. Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιρειών

Κατά τη χρήση 2017, οι συνολικές αμοιβές για τον τακτικό και φορολογικό έλεγχο που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της χρήσης, του νόμιμου ελεγκτή της Εταιρείας «Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε.Ο.Ε.», σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43^α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 30 του Ν.3756/2009 ανέρχονται σε € 16.500,00 για την εταιρεία και € 26.260,00 για τον Όμιλο. Δεν χρεώθηκαν από την Ελεγκτική εταιρεία αμοιβές για λοιπές εργασίες.

42. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Πέρα των ήδη μνημονευθέντων γεγονότων, δεν υπάρχουν μεταγενέστερα του ισολογισμού της 31ης Δεκεμβρίου 2017 γεγονότα, που να αφορούν τον Όμιλο, στα οποία να επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «**EPSILON NET - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «**EPSILON NET - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**», οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιλήψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «**EPSILON NET - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ**» και των θυγατρικών αυτής κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθιστάται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ'αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.
- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία **«EPSILON NET - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ»** και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 27 Απριλίου 2018

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΠ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 40061